

**ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ**

Πρόχειρο Ευρετήριο

Κατά Κεφάλαια

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

Κεφάλαιο ΠΡΩΤΟ	Ορισμοί – Κτήση ιδιότητας του δικηγόρου. Υποχρεώσεις του δικηγόρου και δικαιώματα Α	Σελ. 4 - 15
Κεφάλαιο ΔΕΥΤΕΡΟ	Διορισμός δικηγόρων	Σελ. 15 – 22
Κεφάλαιο ΤΡΙΤΟ	Προαγωγική εξέλιξη δικηγόρου	Σελ. 22 – 27
Κεφάλαιο ΤΕΤΑΡΤΟ	Ασυμβίβαστα έργα του δικηγόρου. Τι επιτρέπεται	Σελ. 27 – 32
Κεφάλαιο ΠΕΜΠΤΟ	Μητρώο και ετήσιες δηλώσεις του δικηγόρου. Επιτροπή Μητρώου	Σελ. 32 – 42
Κεφάλαιο ΕΚΤΟ	Δικαιώματα και υποχρεώσεις του δικηγόρου Β. Παραστάσεις στα δικαστήρια	Σελ. 43 – 52
Κεφάλαιο ΕΒΔΟΜΟ	Πειθαρχικές και άλλες ευθύνες του δικηγόρου	Σελ. 52 – 72

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΣΚΟΥΜΕΝΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

Κεφάλαιο ΟΓΔΩΟ	Ποίοι εγγράφονται ως ασκούμενοι δικηγόροι	Σελ. 72 – 79
Κεφάλαιο ΕΝΑΤΟ	Διαγωνισμός ασκουμένων δικηγόρων	Σελ. 79 – 87

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΑΣ – ΕΜΜΙΣΘΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ	Ο έμμισθος δικηγόρος	Σελ. 87 – 104
Κεφάλαιο ΕΝΔΕΚΑΤΟ	Δικηγορικές εταιρίες	Σελ. 105 – 124

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Κεφάλαιο ΔΩΔΕΚΑΤΟ		Σελ. 124 – 132
Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ		Σελ. 133 – 158
Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	Διανεμητικοί λογαριασμοί των δικηγορικών συλλόγων	Σελ. 158 - 165
Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ	Προεισπραττόμενοι φόροι	Σελ. 165 - 167

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ	Οργανώσεις των δικηγόρων	Σελ. 167
Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ	Οι δικηγορικοί σύλλογοι	Σελ. 168
Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΟΟ	Η γενική συνέλευση	Σελ. 169 – 179
Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ	Διοικητικό συμβούλιο	Σελ. 179 – 204
Κεφάλαιο ΕΙΚΟΣΤΟ	Η Ολομέλεια των Προέδρων και η Συντονιστική Επιτροπή	Σελ. 204 - 209

ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Ορισμοί - Κτήση της ιδιότητας του δικηγόρου. Υποχρεώσεις του δικηγόρου και δικαιώματα.

Άρθρο 1

Ο δικηγόρος είναι άμισθος δημόσιος λειτουργός.

- 1.1. Ο δικηγόρος είναι άμισθος δημόσιος λειτουργός. Διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, εγγράφεται σε δικηγορικό σύλλογο της Ελλάδας και υπόκειται αποκλειστικά στην πειθαρχική δικαιοδοσία που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος. Πριν την ανάληψη των καθηκόντων του ο δικηγόρος δίδει τον όρκο της υπηρεσίας του ενώπιον του προέδρου του δικηγορικού συλλόγου που πρόκειται να διορισθεί ή του αναπληρωτή του.
- 1.2. Ο δικηγόρος, μετά την όρκισή του, εγγράφεται ως μέλος στο μητρώο του δικηγορικού συλλόγου που πρόκειται να ασκήσει το λειτούργημά του. Ημέρα κτήσεως της ιδιότητας του δικηγόρου είναι η ημέρα της εγγραφής του στο μητρώο.
- 1.3. Ο δικηγόρος συμμετέχει ισότιμα με τους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς στην απονομή της δικαιοσύνης.

Άρθρο 2

Ο δικηγόρος δικαιούται σεβασμού.

- 2.1. Ο δικηγόρος ως άμισθος δημόσιος λειτουργός δικαιούται σεβασμού, ελευθερίας και τιμής από τα δικαστήρια και από κάθε δικαστική ή άλλη Αρχή.
- 2.2. Ο δικηγόρος απολαμβάνει πλήρους ελευθερίας και σεβασμού από τα δικαστήρια και τις άλλες Αρχές, οφείλει όμως ν' ασκεί το λειτούργημά του σύμφωνα με τον όρκο του, να διάγει με αξιοπρέπεια, να συμπεριφέρεται σύμφωνα με τις παραδόσεις του δικηγορικού σώματος και ν' απονέμει το σεβασμό που πρέπει στις δικαστικές Αρχές από τις οποίες επίσης απολαμβάνει του αυτού σεβασμού.
- 2.3. Ο δικηγόρος έχει την υποχρέωση ν' ασκεί το λειτούργημά του με οδηγό τη συνείδησή του και το νόμο και να συμπεριφέρεται εν γένει με αξιοπρέπεια και σύμφωνα με τις παραδόσεις του δικηγορικού σώματος.

Άρθρο 3

Η ευπρέπεια και μετριότητα εκφράσεων είναι υποχρέωση του δικηγόρου.

- 3.1. Ο δικηγόρος πρέπει κατά την άσκηση του λειτουργήματός του:
 - α) να μην παραμελεί την εκτέλεση της εντολής και την κανονική και έγκαιρη διεξαγωγή της υποθέσεως που του έχει ανατεθεί και να μην παρελκύει τις δίκες,
 - β) να τηρεί ευπρέπεια και μετριότητα εκφράσεων, τόσο στις προφορικές όσο και στις γραπτές δικαστικές ή εξώδικες ενέργειες, όχι μόνο προς τον

αντίδικο συνάδελφο, αλλά και προς τους αντίδικους διαδίκους, τους μάρτυρες και όλους τους παράγοντες της δίκης, της διαιτησίας, του συμβιβασμού και κάθε άλλης διαδικασίας,

γ) να μην προβάλλει κακόβουλα ή αιφνιδιαστικά ένσταση ελλείψεως πληρεξουσιότητας κατά συναδέλφου του. Σε περίπτωση υποβολής ενστάσεως πληρεξουσιότητας, οφείλει να ειδοποιεί έγκαιρα το συνάδελφό του.

3.2. Ο δικηγόρος είναι υποχρεωμένος να τηρεί την ευπρέπεια και μετριότητα των εκφράσεων που ταιριάζει στο λειτούργημά του, τόσο στις προφορικές όσο και στις έγγραφες προτάσεις του. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στην επικοινωνία με τους συναδέλφους του που αντιδικεί και οφείλει να επιδεικνύει απέναντί τους αλληλεγγύη και αβρότητα.

Άρθρο 4

Απαραίτητη η εγγραφή σε δικηγορικό σύλλογο.

4.1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το λειτούργημα του δικηγόρου δικαιούται να ασκεί εντός των ορίων της χώρας μόνο εκείνος που είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο ενός από τους δικηγορικούς συλλόγους της Ελλάδας.

4.2. Η άσκηση της δικηγορίας από πρόσωπο που δεν έχει την ιδιότητα της προηγούμενης παραγράφου καθώς και η επίκληση ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο χρήση του τίτλου ή της ιδιότητας του δικηγόρου από πρόσωπο που δεν είναι δικηγόρος, αποτελεί αντιποίηση άσκησης

δικηγορίας και τιμωρείται, εκτός άλλων και σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 175 παρ. 2 Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 5

Υπηκοότητα δικηγόρου.

- 5.1. Δικηγόρος διορίζεται στην Ελλάδα αυτός που έχει την ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα ενός κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 5.2. Έλληνες το γένος που δεν έχουν την ελληνική υπηκοότητα μπορούν να διορισθούν δικηγόροι ή να εγγραφούν ως ασκούμενοι μετά από ειδική και ονομαστική άδεια του Υπουργού Δικαιοσύνης που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του δικηγορικού συλλόγου που πρόκειται να εγγραφούν.
- 5.3. Αλλογενής που απέκτησε την ελληνική ιθαγένεια διορίζεται δικηγόρος δύο χρόνια μετά από την απόκτησή της.
- 5.4. Δικηγόροι που έχουν την ελληνική ιθαγένεια και ασκούν το δικηγορικό λειτούργημα σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να διοριστούν ως δικηγόροι σε δικηγορικό σύλλογο της Ελλάδας εφόσον α) είναι πτυχιούχοι νομικής σχολής της χώρας στην οποία ασκούν το δικηγορικό λειτούργημα και το πτυχίο αυτό αναγνωρίζεται με τη νόμιμη διαδικασία από την αρμόδια ελληνική υπηρεσία ως ισότιμο και αντίστοιχο με πτυχίο νομικής ελληνικού πανεπιστημίου και β) έχουν δικηγορική υπηρεσία τουλάχιστον δύο ετών.

Άρθρο 6

Κωλύματα για διορισμό δικηγόρου

6.1. Δεν διορίζεται ούτε επαναδιορίζεται δικηγόρος όποιος:

A) έχει καταδικασθεί αμετάκλητα:

α) σε ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη για οποιοδήποτε αδίκημα,
β) σε ποινή φυλάκισης για κλοπή, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία, νόθευση, δωροδοκία, τοκογλυφία και απιστία (233 Π. Κ.),

γ) για παράβαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών σε βαθμό κακουργήματος και

δ) σε κάθε περίπτωση εκείνος που του έχει επιβληθεί αμετάκλητη αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων ύστερα από ποινική καταδίκη, ανεξάρτητα από το είδος της ποινής που επιβλήθηκε. Τα κωλύματα ισχύουν και για όποιον καταδικάσθηκε για απόπειρα και οποιασδήποτε μορφής συμμετοχή στα πιο πάνω αδικήματα.

B) Όποιος έχει τεθεί σε δικαστική συμπαράσταση οποιασδήποτε μορφής [πλήρους ή μερικής, επικουρικής πλήρους ή μερικής ή συνδυασμό των μορφών αυτών] (άρθρα 128 και 1676 ΑΚ) και από τη δημοσίευση της σχετικής δικαστικής απόφασεως (1681 ΑΚ),

Γ) εκείνος που

α) έχει τιμωρηθεί πειθαρχικά σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος με την ποινή της οριστικής παύσεως από το λειτούργημα του δικηγόρου ή

β) έχει καταδικασθεί αμετάκλητα για λιποταξία ή ανυποταξία και του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών και

Δ) ο κληρικός ή μοναχός.

6.2. Τα κωλύματα των παρ. Α και Γ δεν υφίστανται αν η οποιαδήποτε ποινή που επιβλήθηκε έχει ανασταλεί και παρήλθε ο χρόνος δοκιμασίας επιτυχώς.

Άρθρο 7

Πότε ο δικηγόρος μπορεί να αρνηθεί την ανάληψη υπόθεσης.

Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να αναλαμβάνει κάθε υπόθεση που του αναθέτουν, αν υπάρχει τρόπος υπερασπίσεώς της. Έχει όμως το δικαίωμα ν' αρνηθεί την υπεράσπιση υποθέσεως:

- α) αν κατά τη γνώμη του είναι παράνομη ή ολοφάνερα άδικη,
- β) αν με τα στοιχεία που του παρέχει ο πελάτης είναι βέβαιο ότι η δίκη δεν θα τελεσφορήσει για τον εντολέα του,
- γ) αν στρέφεται κατά συγγενικού ή πολύ φιλικού του προσώπου,
- δ) αν σε παρόμοια υπόθεση, που χειρίστηκε πριν απ' αυτήν, είχε υποστηρίξει αντίθετες απόψεις, οι οποίες έγιναν δεκτές με αμετάκλητες αποφάσεις δικαστηρίων ή διοικητικών αρχών,
- ε) αν για την υπεράσπιση της υποθέσεως πρόκειται να έλθει σε αντίθεση με δημοσιευμένες γνώμες, θεωρίες, ερμηνείες ή απόψεις του για το ίδιο νομικό ζήτημα και
- στ) αν δε διαθέτει αρκετό χρόνο για την προετοιμασία και υπεράσπιση της υποθέσεως.

Άρθρο 8

Η διαφήμιση απαγορεύεται.

Απαγορεύεται η διαφήμιση του δικηγόρου στις εφημερίδες ή σε άλλα μέσα μαζικής ενημερώσεως με οποιονδήποτε τρόπο, έμμεσο ή άμεσο, ή με επιστολές και κάθε είδους έντυπα. Στα επισκεπτήρια και τα επιστολόχαρτα επιτρέπεται μόνον η αναγραφή του ονόματός του, της διευθύνσεώς του και του δικαστηρίου όπου ασκεί το λειτούργημά του, καθώς και του επιστημονικού του τίτλου (αν έχει). Ανάρτηση πινακίδας με το όνομά του και την ιδιότητά του, επιτρέπεται μόνο στην είσοδο του κτιρίου και στη θύρα της επαγγελματικής του εγκατάστασης.

Ά ρ θ ρ ο 9

Ειδικές απαγορεύσεις στο δικηγόρο.

Απαγορεύεται στο δικηγόρο:

- α) να προσπαθεί ν' αποκτήσει πελάτες, με ενέργειες που δεν συμβιβάζονται με την αξιοπρέπεια του λειτουργήματος,
- β) να επισκέπτεται σε αστυνομικά κρατητήρια και στις φυλακές πρόσωπα που δεν τον προσκάλεσαν,
- γ) να δημοσιεύει στις εφημερίδες ή στα περιοδικά κλπ. αγγελίες ή να γνωστοποιεί σε διάφορα πρόσωπα με επιστολές, ότι αναλαμβάνει δικαστικές ή άλλες υποθέσεις,
- δ) να υπογράφει δικόγραφα, γνωμοδοτήσεις ή άλλα έγγραφα, που δεν έχουν συνταχτεί απ' αυτόν, ούτε συνεργάστηκε για τη σύνταξή τους με άλλο δικηγόρο,
- ε) να παρίσταται ή να προβαίνει σε άλλες ενέργειες στα δικαστήρια ή σε διοικητικές αρχές χωρίς εντολή του πελάτη του,
- στ) να δίνει συμβουλές ή να υπερασπίζεται διάδικο, ή να προσφέρει σ' αυτόν καθ' οιονδήποτε τρόπο υπηρεσίες, αν έχει δώσει και στον αντίδικό του συμβουλή για την ίδια υπόθεση,

- ζ) να υπερασπίζεται άμεσα ή έμμεσα και τους δύο διάδικους και
- η) να χειρισθεί την ίδια ή παρεμφερή υπόθεση για λογαριασμό του αντιδίκου του μετά την ανάκληση της εντολής από τον εντολέα του.

Ά ρ θ ρ ο 10

Η σφραγίδα του δικηγόρου.

Ο δικηγόρος έχει την υποχρέωση σε κάθε έγγραφο που υποβάλλει στα δικαστήρια ή σε άλλες Αρχές ή κοινοποιεί σε τρίτους, να θέτει δίπλα ή κάτω από τη υπογραφή του και τη σφραγίδα του, με τη διεύθυνση του γραφείου του και τον αριθμό του τηλεφώνου του.

Ά ρ θ ρ ο 11

Υποχρέωση του δικηγόρου για τις ετήσιες δηλώσεις.

Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση στην αρχή κάθε χρόνου να υποβάλλει στο δικηγορικό σύλλογο τη δήλωση που προβλέπεται από το άρθρο 38 του παρόντος και κάθε άλλη δήλωση ή στοιχείο που αποφασίζει το διοικητικό συμβούλιο καθώς και να εφοδιάζεται με νέα ταυτότητα.

Ά ρ θ ρ ο 12

Υποχρέωση για διατήρηση γραφείου.

Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να διατηρεί γραφείο στην περιφέρεια του πρωτοδικείου που έχει έδρα ο σύλλογος στον οποίο ανήκει, είτε μόνος, είτε μαζί με άλλους συναδέλφους. Σε περίπτωση αλλαγής κατοικίας ή γραφείου ή αριθμού τηλεφώνου, οφείλει να δηλώνει με έγγραφό του στο σύλλογο αμέσως την μεταβολή αυτή.

Ά ρ θ ρ ο 13**Υποχρέωση προς συμμόρφωση στις αποφάσεις του συλλόγου κλπ.**

13.1. Ο δικηγόρος έχει την υποχρέωση να συμμορφώνεται με τις αποφάσεις που λαμβάνουν το διοικητικό συμβούλιο, οι γενικές συνελεύσεις και τα άλλα συλλογικά όργανα του συλλόγου και της Ολομέλειας.

13.2. Ο δικηγόρος έχει την υποχρέωση ν' ανταποκρίνεται σε γραπτή πρόσκληση των αρμοδίων οργάνων του συλλόγου, να προσέρχεται μέσα στις οριζόμενες προθεσμίες και όταν δεν ορίζεται προθεσμία μέσα σ' εύλογο χρόνο και να παρέχει εξηγήσεις που του ζητούνται.

Ά ρ θ ρ ο 14**Αναγγελία διορισμού ως συνδίκου κλπ.**

Ο δικηγόρος που διορίζεται από το αρμόδιο δικαστήριο προσωρινός ή οριστικός σύνδικος πτωχεύσεως, πραγματογνώμονας, κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας ή εκκαθαριστής εταιρίας ή συνεταιρισμού, οφείλει να γνωστοποιεί στο σύλλογο το διορισμό του, καθώς και την περάτωση των καθηκόντων του αυτών.

Ά ρ θ ρ ο 15**Ανάληψη υποθέσεως από προηγούμενο δικηγόρο.**

Ο δικηγόρος πριν αναλάβει υπόθεση για την οποία ο εντολέας ή οι εντολείς του είχαν προηγουμένως απασχολήσει άλλο δικηγόρο πρέπει:

α) να καταβάλει προσπάθεια να πείσει τους εντολείς να μην ανακαλέσουν την εντολή από τον προηγούμενο δικηγόρο, αν διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει λόγος γι' ανάκληση της εντολής.

β) Αν αυτό δεν επιτευχθεί, πριν αναλάβει την υπόθεση είναι υποχρεωμένος να ζητήσει έγγραφη διαβεβαίωση από τον προηγούμενο συνάδελφό του από την οποία να προκύπτει ότι δεν έχει λάβει την αμοιβή και δεν έχει αντίρρηση για την ανάληψη της υποθέσεως ή ότι ο προηγούμενος συνάδελφός του έχει λάβει την αμοιβή και τα έξοδά του από τον εντολέα του ή τους εντολείς του.

γ) Σε περίπτωση που ο προηγούμενος δικηγόρος δεν έχει πληρωθεί, ν' αρνηθεί την ανάληψη της υποθέσεως, χωρίς την έγγραφη συγκατάθεσή του.

Ά ρ θ ρ ο 16

Διευκολύνσεις προς αντίδικο δικηγόρο.

α) Ο δικηγόρος πρέπει ν' αποφεύγει να δικάζει ερήμην αντίδικο συνάδελφό του, εκτός αν έχει βεβαιωθεί ότι σκόπιμα εκείνος δεν προσέρχεται στη δίκη.

β) Αν ο αντίδικος συνάδελφος είναι αποδεδειγμένα ασθενής κατά την ημέρα της συζήτησεως της υποθέσεως ή από λόγους ανώτερης βίας δεν μπορεί να προσέλθει στο δικαστήριο, είναι υποχρεωμένος να συγκατατεθεί στην αναβολή της.

γ) Δικηγόρος που έχει κληθεί ή πρόκειται οπωσδήποτε να παραστεί σε αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη, πρέπει να ειδοποιήσει έγκαιρα και τον αντίδικο δικηγόρο.

Άρθρο 17**Ο δικηγόρος ως μάρτυρας.**

17.1. Δεν επιτρέπεται στους δικηγόρους να εξετάζονται μάρτυρες για υποθέσεις και για περιστατικά που περιήλθαν σε γνώση τους από την άσκηση του λειτουργήματος είτε στα δικαστήρια είτε σε εξώδικες εργασίες, διαπραγματεύσεις, ή προσπάθειες για συμβιβαστική επίλυση διαφορών (άρθρα 400 και 401 ΚΠολΔ).

17.2. Σ' εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να εξεταστούν μάρτυρες για υπόθεση στην οποία είχαν ανάμιξη, ή γνωρίζουν από την άσκηση του λειτουργήματός τους, αν υπάρχουν σπουδαίοι λόγοι. Τους λόγους αυτούς, εκθέτει ο ενδιαφερόμενος με αίτησή του προς το πρόεδρο του συλλόγου. Ο πρόεδρος εκτιμά και χορηγεί κατά την κρίση του σχετική άδεια.

17.3. Απαγορεύεται στους δικηγόρους να καταθέτουν περιστατικά που τους έχει εμπιστευτεί ο εντολέας τους και να παραβιάσουν με οποιοδήποτε τρόπο το επαγγελματικό απόρρητο και αν ακόμα έχει επιτραπεί η εξέταση τους από τον πρόεδρο του συλλόγου.

17.4. Απαγορεύεται οπωσδήποτε να εξεταστούν μάρτυρες κατά του εντολέα τους ή του πρώην εντολέα τους ή των κληρονόμων τους, έστω και αν έχει ανακληθεί ή περατωθεί η εντολή τους.

Άρθρο 18**Υποχρέωση προς αντιπροσώπευση.**

Ο δικηγόρος όταν αναλάβει την υπεράσπιση μιας υποθέσεως, έχει υποχρέωση:

- α) Να αντιπροσωπεύει τον εντολέα του, σε όλα τα δικαστήρια στα οποία είναι διορισμένος και σε όλες τις Αρχές και να ενεργεί τις αναγκαίες πράξεις, σύμφωνα με το νόμο και την δικαστηριακή πρακτική. Αν η υπόθεση πρόκειται να δικαστεί από δικαστήριο, στο οποίο δεν έχει δικαίωμα να παραστεί, οφείλει να το ανακοινώσει στον εντολέα του και ν' αρνηθεί την εντολή.
- β) Να μη παραμελεί την εκτέλεση της εντολής που του δόθηκε και να μην την καθυστερεί για οποιονδήποτε λόγο αλλά να την εκτελεί με ευσυνειδησία και επιμέλεια.
- γ) Να τηρεί αυστηρά την επαγγελματική εχεμύθεια.

Άρθρο 19

Πρόσθετη υποχρέωση του εμμίσθου δικηγόρου.

Δικηγόρος που παρέχει, με πάγια αντιμισθία, τις νομικές του υπηρεσίες σε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, απαγορεύεται ν' αναλαμβάνει άμεσα ή έμμεσα υποθέσεις τρίτων κατά των μελών ή υποθέσεις των μελών του κατά του νομικού προσώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Διορισμός δικηγόρων

Άρθρο 20

Αίτηση για διορισμό και προθεσμία υποβολής της.

20.1. Μέσα σε προθεσμία **έξι (6)** μηνών από τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού των υποψηφίων δικηγόρων των άρθρων 90 επ. του παρόντος, δύναται αυτός που επέτυχε με αίτηση του

προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης να ζητήσει τον διορισμό του ως δικηγόρου σε οποιοδήποτε πρωτοδικείο. Κατ' εξαίρεση προκειμένου περί των πρωτοδικείων Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πειραιώς, Πατρών, Λαρίσης, Κομοτηνής και Ιωαννίνων, ο υποψήφιος δύναται να διορισθεί σε αυτά μόνον εφ' όσον ασκήθηκε στους αντίστοιχους δικηγορικούς συλλόγους.

20.2. Στην αίτηση επισυνάπτονται: α) πιστοποιητικό από το μητρώο οι άρρενες και πιστοποιητικό από το δημοτολόγιο οι γυναίκες δικηγόροι. Υποψήφιοι που δεν έχουν την ελληνική **υπηκοότητα**, πιστοποιητικό της αρμόδιας Αρχής που αποδεικνύει ότι ο υποψήφιος είναι Έλληνας ως προς την καταγωγή και την άδεια του άρθρου 5 παρ. 2. β) αντίγραφο του πτυχίου, γ) αντίγραφο του αρμόδιου γραφείου ποινικού μητρώου, δ) προκειμένου περί υποχρέου προς στράτευση πιστοποιητικό του οικείου στρατολογικού γραφείου τύπου Α, ότι έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή έχει απαλλαγεί από αυτές ή τελεί νόμιμα εκτός στρατεύματος, ή βεβαίωση ότι υπηρετεί, ε) τα διπλότυπα Ταμείου Νομικών που προβλέπονται από το νόμο, στ) υπεύθυνη δήλωση ότι δεν υπάγεται στις περιπτώσεις των άρθρων 5,6 και 33 του παρόντος και ζ) πιστοποιητικό άσκησης.

Άρθρο 21

Υπουργική απόφαση περί διορισμού.

Ο διορισμός του δικηγόρου στο πρωτοδικείο που ζητά με την αίτησή του γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η απόφαση του διορισμού κοινοποιείται μέσα σε τριάντα μέρες από τη δημοσίευσή της με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης στον οικείο σύλλογο, με επιμέλεια του οποίου κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 22

Όρκος και εγγραφή σε δικηγορικό σύλλογο του υποψηφίου.

- 22.1. Ο διορισμός δικηγόρου ολοκληρώνεται με την ορκωμοσία του και την εγγραφή του στα μητρώα του συλλόγου. Ο όρκος του δικηγόρου δίνεται ενώπιον του προέδρου του δικηγορικού συλλόγου ή του αναπληρωτή του, εντός έξι μηνών από την κοινοποίηση του εγγράφου περί διορισμού. Η ορκωμοσία των δικηγόρων δύναται να γίνει και ενώπιον Προξενικής Αρχής κατόπιν γνώμης του οικείου συλλόγου και αποφάσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης. Μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία **δύο μηνών** από την ορκωμοσία ο διοριζόμενος ως δικηγόρος υποβάλλει αίτηση περί εγγραφής του στα μητρώα του οικείου συλλόγου. Στην αίτηση πρέπει ν' αναγράφεται: ο αριθμός της απόφασης διορισμού και ο αριθμός του φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως που δημοσιεύθηκε, η διεύθυνση του γραφείου του, αντίγραφο του πρακτικού ορκωμοσίας και υπεύθυνη δήλωση ότι δεν υπάγεται στις περιπτώσεις των άρθρων 5, 6 και 33 του παρόντος.
- 22.2. Όποιος δεν υποβάλλει μέσα στην οριζόμενη δίμηνη ανατρεπτική προθεσμία αίτηση εγγραφής σε δικηγορικό σύλλογο θεωρείται ότι παραιτήθηκε από το δικαίωμα

διορισμού του και η σχετική απόφαση ανακαλείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ύστερα από αίτηση του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

Άρθρο 23

Μετάθεση δικηγόρου.

- 23.1. Ο δικηγόρος δικαιούται να ζητήσει τη μετάθεσή του σε άλλο δικηγορικό σύλλογο εφόσον διετέλεσε μέλος του συλλόγου που υπηρετεί τουλάχιστο για μία διετία εκτός αν πρόκειται για αμοιβαία μετάθεση ή μετάθεση συζύγων δικηγόρων για να συνυπηρετήσουν.
- 23.2. Η μετάθεση του δικηγόρου ενεργείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης, που κοινοποιείται και στο δικηγορικό σύλλογο στον οποίο επιθυμεί να μετατεθεί. Στην αίτηση αυτή επισυνάπτεται πιστοποιητικό του δικηγορικού συλλόγου από τον οποίο ζητείται η μετάθεση που να αποδεικνύει ότι ο αιτών είναι δικηγόρος εγγεγραμμένος στο μητρώο του συλλόγου αυτού κατά το χρόνο που ζητείται η μετάθεση καθώς και κυρωμένο απόσπασμα της μερίδας του μαζί με σημείωση για την πειθαρχική του κατάσταση. Με βάση την αίτηση αυτή εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από σύμφωνη γνώμη των διοικητικών συμβουλίου των οικείων δικηγορικών συλλόγων.
- 23.3. Νέα όρκιση του δικηγόρου που μετατέθηκε δεν απαιτείται.

- 23.4. Η απόφαση του Υπουργού της Δικαιοσύνης για τη μετάθεση δικηγόρου ανακοινώνεται στους δύο δικηγορικούς συλλόγους. Ο σύλλογος στον οποίο μετατέθηκε κοινοποιεί την υπουργική απόφαση της μεταθέσεως στον ενδιαφερόμενο.
- 23.5. Ο δικηγόρος που μετατίθεται, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία **δύο μηνών** από την κοινοποίηση σ' αυτόν της υπουργικής απόφασης για τη μετάθεσή του οφείλει να υποβάλει στον σύλλογο που μετατέθηκε αίτηση για την εγγραφή του στο μητρώο και επί πλέον α) δήλωσή του που ν' αναφέρει τη διεύθυνση του γραφείου στο οποίο θα εγκατασταθεί. β) πιστοποιητικό του δικηγορικού συλλόγου από τον οποίο μετατέθηκε. Σ' αυτό αναφέρονται η χρονολογία της αποφάσεως του διορισμού του, οι τυχόν προαγωγές του, οι τυχόν πειθαρχικές ποινές που του έχουν επιβληθεί και για ποια παραπτώματα και γ) υπεύθυνη δήλωση ότι δεν υπάγεται στις περιπτώσεις των άρθρων 5, 6 και 33 του παρόντος.
- 23.6. Αν παρέλθει άπρακτη η πιο πάνω **δίμηνη** προθεσμία χωρίς να συμμορφωθεί ο δικηγόρος που μετατέθηκε προς την υποχρέωσή του της προηγούμενης παραγράφου, τότε θεωρείται ότι παραιτήθηκε από τη μετάθεση. Στη συνέχεια η υπουργική απόφαση για τη μετάθεσή του, ανακαλείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ύστερα από αίτηση του δικηγορικού συλλόγου στον οποίο είχε μετατεθεί. Στην αντίθετη περίπτωση (της εμπρόθεσμης υποβολής της αιτήσεως με τα δικαιολογητικά) ο σύλλογος στον οποίο έγινε η μετάθεση,

αφού εγγράψει στο μητρώο του τον μετατεθέντα, ειδοποιεί χωρίς υπαίτια καθυστέρηση το σύλλογο από τον οποίο έγινε η μετάθεση ο οποίος προβαίνει αμέσως στη διαγραφή του.

Άρθρο 24

Επαναδιορισμός δικηγόρου

- 24.1. Επαναδιορισμός δικηγόρου που παραιτήθηκε από το δικηγορικό λειτούργημα αλλά δεν διορίσθηκε υπάλληλος σε θέση της επόμενης παραγράφου επιτρέπεται εφ' όσον δεν έχει παρέλθει **5ετία** από την παραίτηση. Απαγορεύεται ο επαναδιορισμός δικηγόρου που απέβαλε την δικηγορική ιδιότητα λόγω πειθαρχικής ποινής ή εκκαθάρισης του μητρώου ή αυτοδίκαιης απώλειας της ιδιότητάς του.
- 24.2. Απαγορεύεται επίσης να διοριστούν ή να επαναδιοριστούν δικηγόροι οι διοικητικοί υπάλληλοι, οι στρατιωτικοί υπάλληλοι, οι υπάλληλοι των σωμάτων ασφαλείας, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ανεξάρτητα από το χρόνο υπηρεσίας τους. Απαγορεύεται επίσης ο διορισμός ή επαναδιορισμός των συμβολαιογράφων που παραιτήθηκαν ή των οποίων ακυρώθηκε ο διορισμός, αν η παραίτηση ή η ακύρωση λάβει χώρα μετά την πάροδο διαστήματος 8 ετών από το διορισμό τους ως συμβολαιογράφων.

- 24.3. Κατ' εξαίρεση και με την επιφύλαξη της διατάξεως του άρθρου 109 σχετικά με τη σύνταξή τους οι εξερχόμενοι από την υπηρεσία δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί, καθώς και οι δικαστικοί αντιπρόσωποι και πάρεδροι που υπηρετούν στο νομικό συμβούλιο του κράτους, στο Συμβούλιο Επικρατείας, το Ελεγκτικό Συνέδριο ή στη στρατιωτική δικαιοσύνη, **με υπηρεσία έως 15 χρόνια**, εκτός από εκείνους που απολύονται εξ αιτίας πειθαρχικού παραπτώματος ή εξέρχονται από την υπηρεσία λόγω πνευματικής ανικανότητας, δύνανται να επαναδιορίζονται δικηγόροι, εφόσον δεν συντρέχει κώλυμα από τα προβλεπόμενα στα άρθρα 5, 6 και 33 του παρόντος και δεν έχουν συμπληρώσει το **50^ο** έτος της ηλικίας τους. Οι αναφερόμενοι στις παραπάνω διατάξεις διορίζονται ως δικηγόροι εφετείου εφ' όσον άσκησαν δικαστικά καθήκοντα επί μία τουλάχιστον εξαετία, αλλιώς του πρωτοδικείου και δεν μπορούν, πριν παρέλθει πενταετία από την αποχώρησή τους από την υπηρεσία, να διορισθούν ή επαναδιορισθούν δικηγόροι ή μετατεθούν, ούτε να ασκούν το δικηγορικό λειτούργημα, **ούτε να παρίστανται** στα δικαστήρια της περιφέρειας όπου υπηρετούσαν κατά το χρόνο της αποχώρησής τους από την υπηρεσία ή υπηρέτησαν κατά τα τελευταία δύο χρόνια πριν από αυτή.
- 24.4. Ο επαναδιορισμός όσων αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο γίνεται με απόφαση του Υπουργού της Δικαιοσύνης και σύμφωνη γνώμη του δικηγορικού συλλόγου στον οποίον πρόκειται να επαναδιορισθεί ο

υποψήφιος. Η απόφαση του υπουργού εκδίδεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου που πρέπει να υποβληθεί προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την αποχώρησή του από την υπηρεσία. Στην αίτηση αυτή επισυνάπτονται πιστοποιητικά που αποδεικνύουν: α) ότι ο αιτών είχε διορισθεί δικηγόρος και παραιτήθηκε για να καταλάβει μία από τις θέσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, β) τη δικαστική υπηρεσία του αιτούντος, γ) το λόγο εξόδου του από τις παραπάνω αναφερόμενες υπηρεσίες, δ) αντίγραφο του διατάγματος του διορισμού του στις υπηρεσίες αυτές και αντίγραφο **ποινικού μητρώου** γενικής χρήσης και ε) υπεύθυνη δήλωση ότι δεν συντρέχει κώλυμα από τα προβλεπόμενα στα άρθρα 5, 6 και 33 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Προαγωγική εξέλιξη των δικηγόρων

Άρθρο 25

Βαθμιαία προαγωγή του δικηγόρου.

- 25.1. Οι μετά τις εξετάσεις διοριζόμενοι δικηγόροι τοποθετούνται σε θέση «δικηγόρου πρωτοδικείου».
- 25.2. Ο δικηγόρος πρωτοδικείου, όταν συμπληρώσει τουλάχιστον τέσσερα (4) έτη ευδόκιμης δικηγορίας, προάγεται σε «δικηγόρο εφετείου».
- 25.3. Δικηγόρος με εξαετή ευδόκιμη δικηγορία ως δικηγόρος εφετείου, προάγεται σε «δικηγόρο Αρείου Πάγου».

Άρθρο 26

Διατυπώσεις προαγωγής

- 26.1. Ο δικηγόρος ο οποίος ζητά την προαγωγή του υποβάλλει στον πρόεδρο του δικηγορικού συλλόγου στον οποίο ανήκει αίτηση και γραμμάτιο καταβολής **δικαιωμάτων του εν λόγω συλλόγου** που καθορίζονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του και όλα τα σχετικά έγγραφα που αποδεικνύουν την ευδόκιμη άσκηση του λειτουργήματος.
- 26.2. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιώς θεωρείται ότι εδρεύει και στην Αθήνα για την προαγωγή των μελών του στο Εφετείο και στον Άρειο Πάγο.
- 26.3. Για την προαγωγή ή μη αποφασίζει το διοικητικό συμβούλιο του οικείου δικηγορικού συλλόγου μετά από έγγραφη εισήγηση ενός μέλους του που ορίζεται από τον πρόεδρο.
- 26.4. Η απόφαση περί προαγωγής γνωστοποιείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Αν δεν εγκριθεί η περί προαγωγής αίτηση από το δικηγορικό σύλλογο που ανήκει, ο δικηγόρος δύναται να υποβάλει νέα αίτηση μετά από **ένα έτος** από την δημοσίευση της απόφασης απορρίψεως, εάν δε απορριφθεί και αυτή δικαιούται μόνο προσφυγής ενώπιον του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Άρθρο 27**Ολοκλήρωση προαγωγής.**

Ο δικηγορικός σύλλογος χωρίς υπαίτια καθυστέρηση κοινοποιεί την απόφαση στον προαχθέντα. Από τη κοινοποίηση ο προαχθείς έχει δικαίωμα παραστάσεως στο δικαστήριο στο οποίο προήχθη χωρίς να απαιτείται νέα όρκιση.

Η προαγωγή γνωστοποιείται και στον εισαγγελέα του ανώτερου δικαστηρίου.

Άρθρο 28**Ο δικηγόρος του πρωτοδικείου.**

- 28.1. Ο δικηγόρος του πρωτοδικείου δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του πρωτοδικείου στο οποίο είναι διορισμένος και τα ειρηνοδικεία της περιοχής του πρωτοδικείου. Οι δικηγόροι των πρωτοδικείων της έδρας του εφετείου, δικαιούνται να συμπαρίστανται και ενώπιον του εφετείου με δικηγόρο εφετείου στη συζήτηση εφέσεως κατά αποφάσεως πρωτοδικείου στην έκδοση της οποίας πρωτόδικα είχαν λάβει μέρος. Δικηγόρος του πρωτοδικείου δικαιούται να παρίσταται σε άλλα πρωτοδικεία και ειρηνοδικεία της χώρας αλλά πάντοτε με σύμπραξη δικηγόρου που υπηρετεί στα δικαστήρια αυτά.
- 28.2. Σε περίπτωση αδυναμίας του δικηγόρου να νομιμοποιηθεί από συνάδελφό του για την από κοινού διενέργεια

διαδικαστικής πράξης σε δικαστήριο άλλο από εκείνο στο οποίο υπηρετεί, ο πρόεδρος του δικηγορικού συλλόγου του κατά τόπο αρμοδίου δικαστηρίου υποχρεούται να διορίζει πάραυτα προς τούτο δικηγόρο του οικείου δικηγορικού συλλόγου ο οποίος συμπράττει στη διενέργεια της διαδικαστικής πράξης και σε περίπτωση αρνήσεως ή αδυναμίας να παρίσταται χωρίς αυτόν.

Άρθρο 29

Δικηγόροι του εφετείου.

Δικηγόρος του εφετείου δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του εφετείου (πολιτικού και διοικητικού) όπου διατελεί, ενώπιον του πρωτοδικείου όπου είναι διορισμένος και ενώπιον των ειρηνοδικείων της περιοχής του πρωτοδικείου. Οι δικηγόροι του εφετείου δικαιούνται ακόμα να παρίστανται ενώπιον των πρωτοδικείων και ειρηνοδικείων, καθώς και σε οποιοδήποτε εφετείο της χώρας, αλλά πάντοτε με σύμπραξη δικηγόρου που υπηρετεί στα δικαστήρια αυτά. Η παράγραφος 2 του προηγούμενου άρθρου ισχύει ανάλογα και για το δικηγόρο του εφετείου.

Άρθρο 30

Δικηγόροι Αρείου Πάγου.

Δικηγόροι Αρείου Πάγου δικαιούνται να παρίστανται ενώπιον των ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας, όπως και

σε όλα τα δικαστήρια της χώρας χωρίς την σύμπραξη δικηγόρου που υπηρετεί σ' αυτά.

Άρθρο 31

Παραστάσεις ενώπιον εισηγητή ή εντεταλμένου δικαστή.

Όταν κατώτερο δικαστήριο ή δικαστής ενεργεί ως εισηγητής ή εντεταλμένος δικαστής σε εκκρεμή υπόθεση ανώτερου δικαστηρίου, δικαιούται να ενεργεί όλες τις σχετικές διαδικαστικές ενέργειες και παραστάσεις, ο δικηγόρος που είναι διορισμένος στο κατώτερο δικαστήριο.

Άρθρο 32

Υπογραφή δικηγόρου σε ένδικα μέσα.

- 32.1. Δικηγόρος διορισμένος σε κατώτερο δικαστήριο δικαιούται να υπογράψει και να καταθέσει δικόγραφα ενδίκων μέσων που απευθύνονται ενώπιον ανώτερου δικαστηρίου, εφ' όσον προσβάλλονται αποφάσεις δικαστηρίου στο οποίο είναι διορισμένος. Δικηγόρος εφετείου δικαιούται να υπογράψει και καταθέσει ένδικα μέσα που κατατίθενται σε κατώτερο δικαστήριο εντός της εφετειακής περιφέρειας στην οποία είναι διορισμένος.
- 32.2. Δικηγόρος εφετείου δικαιούται να υπογράψει αναίρεση εφ' όσον προσβάλλεται απόφαση του

πρωτοδικείου ή του εφετείου που είναι διορισμένος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ασυμβίβαστα έργα του δικηγόρου. Τι επιτρέπεται.

Άρθρο 33

Αυτοδίκαιη αποβολή της ιδιότητας του δικηγόρου.

- 33.1. Αποβάλλει αυτοδίκαια την ιδιότητα του δικηγόρου και διαγράφεται από το μητρώο του συλλόγου του οποίου ήταν μέλος:
- α) εκείνος που διορίζεται σε οποιαδήποτε έμμισθη δημόσια (πολιτική ή στρατιωτική),δικαστική, δημοτική, κοινοτική ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, υπηρεσία,
 - β) εκείνος που ασκεί άλλη επιστήμη, τέχνη, εμπόριο και ιδιαίτερα μεσιτεία καθώς και κάθε άλλη εργασία, υπηρεσία ή απασχόληση που αντίκειται **στο δικηγορικό λειτούργημα,**
 - γ) εκείνος που ασκεί έργα διευθύνοντος συμβούλου ή εντεταλμένου συμβούλου, διοικητή, διαχειριστή ή εκπροσώπου σε οποιαδήποτε κεφαλαιουχική ή προσωπική εμπορική επιχείρηση,
 - δ) εκείνος που κατέχει οποιαδήποτε έμμισθη θέση σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου,

εκτός από εκείνες για τις οποίες ρητά επιτρέπεται κατά τις διατάξεις του παρόντος,

ε) εκείνος που στο πρόσωπό του συντρέχει περίπτωση από αυτές που αποκλείουν τη δυνατότητα διορισμού του ως δικηγόρου (άρθρο 5 και 6 του παρόντος) και

στ) εκείνος που μετά το διορισμό του στερείται για οποιονδήποτε λόγο την Ελληνική **υπηκοότητα** εκτός από την περίπτωση που αποκτά υπηκοότητα κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

33.2. Ο δικηγόρος που στο πρόσωπό του συντρέχει μία από τις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, είναι υποχρεωμένος να δηλώσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο σύλλογο που ανήκει, την μεταβολή που επήλθε στο πρόσωπό του.

33.3. Η απώλεια της ιδιότητας του δικηγόρου επέρχεται αυτοδίκαια μόλις συντρέξει μία από τις περιπτώσεις της παρ. 1. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης αυτεπάγγελτα ή ύστερα από αίτηση του οικείου δικηγορικού συλλόγου εκδίδει υπουργική απόφαση που βεβαιώνει απλώς την αποβολή της ιδιότητας του δικηγόρου από τότε που επήλθε το γεγονός που την προκάλεσε και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση αυτή ανακοινώνεται προς το δικηγορικό σύλλογο και προς τους προέδρους και εισαγγελείς των δικαστηρίων που ήταν διορισμένος ο δικηγόρος που απώλεσε την ιδιότητά του. Το κύρος των διαδικαστικών πράξεων του στα πλαίσια

της άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος, μέχρι την έκδοση της πιο πάνω απόφασης, δεν τίγεται.

Άρθρο 34

Έργα που επιτρέπονται στον δικηγόρο.

Εξαιρετικά, επιτρέπεται στο δικηγόρο, ύστερα από έγγραφη γνωστοποίηση στο δικηγορικό σύλλογο στον οποίο ανήκει:

- α) να είναι πρόεδρος ή μέλος σε διοικητικό συμβούλιο Ν.Π.Δ.Δ. ή δημόσιας επιχείρησης κοινής ωφέλειας ή Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή εποπτευόμενου από το κράτος ή ανώνυμης εταιρίας ή συνεταιρισμού ή οικονομικός σύμβουλος ή διαχειριστής ακινήτων κτηματικής εταιρίας,
- β) να παρέχει με πάγια ή περιοδική αμοιβή καθαρά νομικές υπηρεσίες ως δικαστικός ή νομικός σύμβουλος ή δικηγόρος,
- γ) να διδάσκει μαθήματα νομικών, οικονομικών, κοινωνικών ή πολιτικών επιστημών,
- δ) να προσφέρει υπηρεσίες με αμοιβή στους δικηγορικούς συλλόγους, συμβολαιογραφικούς συλλόγους, ταμεία προνοίας, σωματεία ενίσχυσης και αλληλοβοήθειας του ν. 2676/1998, ΤΥΔΕ, Ταμείου Νομικών και Λ.Ε.Δ.Ε.,
- ε) να παρέχει έμμισθες υπηρεσίες ως βοηθός σε τμήμα (τομείς) νομικών ή οικονομικών ή κοινωνικών σχολών σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας,

στ) να προσφέρει ερευνητικές υπηρεσίες με οποιαδήποτε σχέση σε ερευνητικούς φορείς και ερευνητικά προγράμματα ή υπηρεσίες στο Ελληνικό Ινστιτούτο Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου, στο Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου και Αιγαίου της θάλασσας και του Ναυτικού Δικαίου καθώς και **σε άλλα ομοειδή Ινστιτούτα,**

ζ) να είναι δήμαρχος ή πρόεδρος δημοτικού συμβουλίου ή δημοτικού διαμερίσματος, πάρεδρος συνοικισμού ή να κατέχει αιρετό αξίωμα σε όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμίδας εφόσον όμως, σε όλες αυτές τις περιπτώσεις πρόκειται περί δήμου με ολιγότερους από 30.000 δημότες,

η) να είναι βουλευτής ή ευρωβουλευτής,

θ) να είναι διορισμένος σε θέση μετακλητή σε ιδιαίτερα γραφεία υπουργών ή υφυπουργών.

Άρθρο 35

Αναστολή της δικηγορικής ιδιότητας.

35.1. Αναστέλλεται η ιδιότητα του δικηγόρου εκείνων που διορίζονται, υπουργοί, υφυπουργοί, γραμματείς του υπουργικού συμβουλίου, γενικοί γραμματείς και ειδικοί γραμματείς της Βουλής, υπουργείων, νομαρχιών και περιφερειών.

35.2. Σε αναστολή επίσης τελούν οι νομάρχες, οι δήμαρχοι, όλοι όσοι καταλαμβάνουν θέσεις της παρ. ζ του προηγούμενου άρθρου σε δήμους άνω των 30.000

δημοτών και όσοι διορίζονται σε έμμισθες θέσεις διεθνών οργανισμών ή υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης όσοι διορίζονται για να διευθύνουν νομικά πρόσωπα που ανήκουν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα εφόσον οι θέσεις τους είναι μετακλητές ή με θητεία καθώς και οι πρόεδροι ανεξαρτήτων διοικητικών αρχών. Η έναρξη και η λήξη της αναστολής του λειτουργήματος του δικηγόρου συμπίπτει με το χρονικό σημείο έναρξης και λήξης των πιο πάνω αξιωμάτων και θέσεων.

Άρθρο 36

Μερική αναστολή της δικηγορικής ιδιότητας.

- 36.1. Οι τακτικοί καθηγητές, οι αναπληρωτές καθηγητές και οι επίκουροι καθηγητές των σχολών των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τελούν σε μερική αναστολή του δικηγορικού λειτουργήματος. Στους παραπάνω επιτρέπεται να εκδίδουν γνωμοδοτήσεις και να παρίστανται ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Αρείου Πάγου, του Συμβουλίου Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον έχουν τα προσόντα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.
- 36.2. Ο χρόνος της μερικής ή ολικής αναστολής της δικηγορικής υπηρεσίας θεωρείται για την προαγωγή των δικηγόρων και τα ασφαλιστικά τους δικαιώματα ή υποχρεώσεις ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Μητρώο και ετήσιες δηλώσεις του δικηγόρου. Επιτροπή Μητρώου.

Άρθρο 37

Μητρώο και φάκελος των δικηγόρων.

- 37.1. Το δικαίωμα προς άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος αρχίζει από την εγγραφή στα μητρώα του συλλόγου και τελειώνει με την έκπτωση ή υποβολή αίτησης για παραίτηση ή εν γένει αποχώρηση και ανεξάρτητα από την έκδοση της σχετικής υπουργικής απόφασης και της διαγραφής από τα μητρώα.
- 37.2. Σε κάθε δικηγορικό σύλλογο τηρείται το μητρώο των δικηγόρων. Σ' αυτό εγγράφεται όποιος διορίζεται δικηγόρος στο σύλλογο αυτό, εφόσον υποβάλλει σχετική αίτηση εγγραφής μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δύο (2) μηνών από την όρκισή του (άρθρο 22). Στο ίδιο μητρώο εγγράφεται ο δικηγόρος που μετατίθεται στο σύλλογο, εφόσον υποβάλει τη σχετική αίτηση σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 23.5 του παρόντος. Στο ίδιο μητρώο καταχωρίζεται επίσης κάθε πράξη που αφορά το δικηγόρο (προαγωγές, πειθαρχικές ποινές, διευθύνσεις γραφείου κ.τ.λ.).
- 37.3. Επίσης σε κάθε δικηγορικό σύλλογο τηρείται ατομικός φάκελος για κάθε δικηγόρο όπου φυλάσσονται όλα τα έγγραφα που τον αφορούν σχετικά με την άσκηση του λειτουργήματός του.

Άρθρο 38

Η ετήσια υπεύθυνη επαγγελματική δήλωση του δικηγόρου.

- 38.1. Ο δικηγόρος είναι υποχρεωμένος μέχρι τέλους Φεβρουαρίου κάθε έτους να υποβάλλει στο σύλλογο που είναι μέλος, δήλωση που να περιέχει τα εξής στοιχεία:
- α) όνομα, επώνυμο, όνομα πατέρα, τόπο και έτος γεννήσεως, διεύθυνση κατοικίας και διεύθυνση του γραφείου του,
 - β) βεβαίωση ότι ασκεί πραγματικά το λειτούργημα του δικηγόρου, διατηρώντας γραφείο μόνος ή με άλλο ή άλλους δικηγόρους των οποίων πρέπει να αναφέρει τα ονοματεπώνυμα,
 - γ) αν παρέχει τις υπηρεσίες του σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ως έμμισθος, αναφέροντας το ποσό των μηνιαίων αποδοχών και το ονοματεπώνυμο του φυσικού προσώπου ή την επωνυμία του νομικού προσώπου όπου παρέχει τις υπηρεσίες του ως έμμισθος καθώς και τις διευθύνσεις τους,
 - δ) αν λαμβάνει σύνταξη από ταμείο, το δημόσιο ή από οποιαδήποτε πηγή καθώς και το μηνιαίο ποσό της,
 - ε) βεβαίωση ότι δεν υπάγεται σε καμιά περίπτωση που δημιουργεί κώλυμα ή ασυμβίβαστο για την άσκηση δικηγορίας.

- 38.2. Η δήλωση για να γίνει δεκτή από τη γραμματεία του δικηγορικού συλλόγου πρέπει να συνοδεύεται:
- α) από απλό αντίγραφο του γραμματίου εισπράξεως της ετήσιας εισφοράς που ορίζεται από το δικηγορικό σύλλογο που ανήκει,
 - β) το πρωτότυπο ή φωτοαντίγραφο του εκκαθαριστικού σημειώματος φορολογίας εισοδήματος της αρμόδιας οικονομικής Αρχής του προηγούμενου έτους,
 - γ) βεβαίωση της αρμόδιας αρχής για το συνολικό ετήσιο ποσό της σύνταξης, επιδομάτων και βοηθημάτων που εδικαιούτο να λάβει ή έλαβε ο δικηγόρος στο προηγούμενο έτος.
- 38.3. Η δήλωση, το περιεχόμενο της οποίας επιβεβαιώνεται με την προσυπογραφή της από δύο (2) δικηγόρους πρωτοδικείου ή εφετείου εφόσον ο σύλλογος έχει έδρα την έδρα του πολιτικού εφετείου και με την υποβολή της καταχωρίζεται σε μητρώο του συλλόγου και αρχειοθετείται στο φάκελο του δικηγόρου.

Άρθρο 39

Συνέπειες από την μη υποβολή της δήλωσης.

Η μη υποβολή και η υποβολή μη ειλικρινούς ή μη πλήρους δηλώσεως σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα, συνεπάγεται τη διαγραφή του δικηγόρου από το μητρώο του συλλόγου με απόφαση των επιτροπών των επομένων άρθρων του παρόντος ή του διοικητικού συμβουλίου των

συλλόγων εκείνων για τους οποίους δεν προβλέπεται η σύσταση των επιτροπών αυτών.

Άρθρο 40

Επιτροπές ελέγχου δηλώσεων και μητρώου.

- 40.1. Σε κάθε δικηγορικό σύλλογο που αποτελείται από πενήντα (50) τουλάχιστον μέλη, συγκροτούνται μετά την ανάληψη των καθηκόντων του διοικητικού συμβουλίου και με απόφασή του, δύο (2) επιτροπές (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια) από δικηγόρους – μέλη του συλλόγου, για τον ετήσιο έλεγχο των δηλώσεων και του μητρώου. Τα μέλη των άνω επιτροπών πρέπει να έχουν, **τουλάχιστον, πενταετή** δικηγορία για την πρωτοβάθμια και **δεκαετή** για τη δευτεροβάθμια. Η θητεία κάθε επιτροπής διαρκεί όσο και η θητεία του διοικητικού συμβουλίου.
- 40.2. Στις επιτροπές αυτές προεδρεύει ο αρχαιότερος από τα μέλη της επιτροπής, ενώ χρέη γραμματέα εκτελεί ο νεότερος.
- 40.3. Κάθε επιτροπή για τους συλλόγους που έχουν περισσότερα από χίλια (1.000) μέλη, είναι επταμελής, ενώ για τους άλλους συλλόγους είναι πενταμελής. Απαρτία υπάρχει εφόσον τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα. Στους δικηγορικούς συλλόγους που έχουν περισσότερα από χίλια (1.000) μέλη είναι δυνατόν να συγκροτηθούν μέχρι τρεις πρωτοβάθμιες και τρεις δευτεροβάθμιες επιτροπές.

- 40.4. Έργο των επιτροπών αυτών είναι ο ετήσιος έλεγχος μητρώων καθώς και των ετησίων δηλώσεων που υποβάλλει κάθε δικηγόρος σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα και η διαπίστωση αν όσοι έχουν υποβάλει δήλωση, ασκούν πραγματική δικηγορία. Η επιτροπή είναι υποχρεωμένη ν' αποφαινεται για την ειλικρίνεια ή όχι των δηλώσεων αυτών και να διατάσσει τη διαγραφή εκείνων που δεν υπέβαλαν δηλώσεις ή υπέβαλαν ανειλικρινείς ή εκπρόθεσμες δηλώσεις. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών.

Άρθρο 41

Η πρωτοβάθμια επιτροπή ελέγχου.

- 41.1. Στην πρωτοβάθμια επιτροπή διαβιβάζονται από τη γραμματεία του συλλόγου μέχρι τις 30 Απριλίου κάθε έτους όλοι οι φάκελοι των δικηγόρων που είναι γραμμένοι στο μητρώο μαζί με τις δηλώσεις που υποβλήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 38. Αν η δήλωση θεωρηθεί ειλικρινής, αυτό σημειώνεται στον ατομικό φάκελο και τη δήλωση, τίθεται ημερομηνία λήψεως της αποφάσεως και υπογράφουν ο πρόεδρος της επιτροπής και ο γραμματέας.
- 41.2. Η μη υποβολή δήλωσης συνεπάγεται τη διαγραφή του μέλους με απόφαση της πρωτοβάθμιας επιτροπής. Δύναται όμως η επιτροπή να καλέσει τον ενδιαφερόμενο δικηγόρο να προσέλθει στη επόμενη συνεδρίαση της και να ζητήσει κάποιες εξηγήσεις. Η κλήση υπογράφεται από τον πρόεδρο και τον γραμματέα της

επιτροπής και επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνεδρίαση της επιτροπής.

- 41.3. Τη διαγραφή επίσης του δικηγόρου συνεπάγεται και η υποβολή εκπρόθεσμης δήλωσης καθώς και η υποβολή ατελούς δήλωσης. Τα δύο τελευταία εδάφια της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιπτώσεις αυτές της υποβολής εκπρόθεσμης ή ατελούς δηλώσεως.

Άρθρο 42

Απόφαση περί διαγραφής της πρωτοβάθμιας επιτροπής.

Η απόφαση για διαγραφή του μέλους είναι έγγραφη, αιτιολογημένη και υπογράφεται από τον πρόεδρο και το γραμματέα της επιτροπής, σημειώνεται δε και η τυχόν μειοψηφούσα γνώμη. Η απόφαση αυτή της διαγραφής καταχωρίζεται σε ειδικό βιβλίο που τηρείται σε κάθε σύλλογο και κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο με δικαστικό επιμελητή. Η έκθεση επιδόσεως και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο τηρούνται στο φάκελο του ενδιαφερομένου.

Άρθρο 43

Έφεση κατά της αποφάσεως περί διαγραφής.

- 43.1. Κατά της αποφάσεως της πρωτοβάθμιας επιτροπής που διατάσσει τη διαγραφή μέλους από το μητρώο, επιτρέπεται έφεση ενώπιον της δευτεροβάθμιας επιτροπής του δικηγορικού συλλόγου μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της αποφάσεως περί διαγραφής. Η έφεση ασκείται με κατάθεση του σχετικού

δικογράφου στη γραμματεία του δικηγορικού συλλόγου, καταχωρίζεται σε ειδικό βιβλίο και ειδοποιείται αμέσως ο πρόεδρος της δευτεροβάθμιας επιτροπής.

- 43.2. Ο πρόεδρος της δευτεροβάθμιας επιτροπής, μόλις ειδοποιηθεί από τη γραμματεία του συλλόγου για την άσκηση της εφέσεως, ορίζει ημέρα συνεδρίασης και καλεί τον εκκαλούντα να εμφανισθεί ενώπιόν της με κλήση που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η επιτροπή αποφασίζει επί της εφέσεως και αποφαινεται με έγγραφη αιτιολογημένη απόφαση.

Άρθρο 44

Λειτουργία των επιτροπών ελέγχου.

- 44.1. Οι επιτροπές έχουν το δικαίωμα να διορίζουν εισηγητή, ένα από τα μέλη τους. Οι επιτροπές και οι εισηγητές έχουν όλες τις εξουσίες που έχουν τα πειθαρχικά συμβούλια.
- 44.2. Η ψηφοφορία των μελών, μπορεί να γίνει και μυστικά, εφόσον αυτό ζητηθεί από ένα μέλος.
- 44.3. Η συμμετοχή των μελών στις επιτροπές του συλλόγου είναι υποχρεωτική και η άρνηση δικηγόρου να συμμετάσχει σε επιτροπή που εκλέχθηκε ή η συστηματική απουσία του από τις συνεδριάσεις, αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα που τιμωρείται με προσωρινή παύση.
- 44.4. Αιτήσεις εξαιρέσεως των μελών των επιτροπών υποβάλλονται στο διοικητικό συμβούλιο του οικείου συλλόγου, το οποίο αποφαινεται αμετάκλητα και σε

περίπτωση αποδοχής της αιτήσεως διορίζει αντικαταστάτη. Αντικαταστάτη επίσης διορίζει και σε περίπτωση που ένα μέλος της επιτροπής απουσιάζει, σε τρεις συνεχείς συνεδριάσεις ή προβάλλει έγγραφα λόγους αντικαταστάσεώς του.

Άρθρο 45

Υποχρέωση παροχής πληροφοριών από τρίτους στις επιτροπές.

Για την εφαρμογή των διατάξεων των προηγουμένων άρθρων, κάθε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή καθώς και κάθε νομικό πρόσωπο υποχρεούνται να παρέχουν στους δικηγορικούς συλλόγους κάθε αιτούμενη από αυτούς πληροφορία ή βεβαίωση σχετική προς την υπηρεσιακή κατάσταση των δικηγόρων αλλά και πτυχιούχων νομικών τμημάτων Νομικών Σχολών, οι οποίοι υπηρετούν στις υπηρεσίες τους.

Άρθρο 46

Υπουργική απόφαση περί διαγραφής και συμμόρφωση του διαγραφέντα.

46.1. Οι αμετάκλητες αποφάσεις των επιτροπών μητρώου ή των διοικητικών συμβουλίων του συλλόγου, που διατάσσουν την διαγραφή, καταχωρίζονται αμέσως από τον αρμόδιο υπάλληλο του συλλόγου στο μητρώο και αποστέλλονται από τον πρόεδρο στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο οφείλει μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη λήψη της αποφάσεως να προκαλέσει την έκδοση της σχετικής

υπουργικής αποφάσεως για διαγραφή του δικηγόρου που κρίθηκε διαγραπτός.

- 46.2. Αυτός που διαγράφεται από το μητρώο, από τότε που θα του κοινοποιηθεί η αμετάκλητη περί διαγραφής του απόφαση, δεν δικαιούται να φέρει τον τίτλο του δικηγόρου και υποχρεούται να απέχει από την άσκηση του λειτουργήματος. Σε περίπτωση παράβασης ο υπαίτιος διώκεται και τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 175.2 του Ποινικού Κώδικα. Επί πλέον, είναι υποχρεωμένος, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σ' αυτόν της αμετάκλητης απόφασης περί διαγραφής του με σχετική παραγγελία του δικηγορικού συλλόγου που ανήκε, να παραδώσει σ' αυτόν το δελτίο της δικηγορικής του ταυτότητας. Σε περίπτωση παράλειψης ή άρνησής του ο διαγραφείς τιμωρείται σε ποινή φυλάκισης τριών μηνών ύστερα από έγκληση του προέδρου ή του αναπληρωτή του που ορίζεται από αυτόν.
- 46.3. Ο πρόεδρος του οικείου δικηγορικού συλλόγου ειδοποιεί για την διαγραφή όλες τις δικαστικές Αρχές της περιφέρειας καθώς και τους δικηγορικούς συλλόγους της χώρας.

Άρθρο 47

Διαγραφές από το διοικητικό συμβούλιο.

- 47.1. Εκτός από αυτούς που διαγράφονται σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις, το διοικητικό συμβούλιο κάθε συλλόγου είναι υποχρεωμένο χωρίς υπαίτια καθυστέρηση να

διαγράφει από το Μητρώο τους δικηγόρους που παραιτήθηκαν μέσα στο έτος, αυτούς που απεβίωσαν, αυτούς που τιμωρήθηκαν αμετάκλητα με οριστική παύση και γενικά όλους όσους απέβαλαν νόμιμα τη ιδιότητα του δικηγόρου, προκαλώντας συγχρόνως την έκδοση της σχετικής υπουργικής απόφασης για τη διαγραφή, εκτός αν πρόκειται για διαγραφή λόγω θανάτου.

- 47.2. Οι εισαγγελείς των δικαστηρίων οφείλουν να αποστέλλουν στο σύλλογο, χωρίς καθυστέρηση, αντίγραφο κάθε καταδικαστικής αποφάσεως δικηγόρου. Ομοίως οι ληξιαρχοί να αποστέλλουν αντίγραφο ληξιαρχικής πράξεως θανάτου κάθε δικηγόρου.

Άρθρο 48

Έλεγχος δηλώσεων σε ορισμένους δικηγορικούς συλλόγους.

- 48.1. Στους δικηγορικούς συλλόγους που τα μέλη τους δεν είναι περισσότερα από **πενήντα (50)**, το έργο της πρωτοβάθμιας επιτροπής **επιτελείται** από το διοικητικό συμβούλιο, που εξομοιώνεται απόλυτα με τις επιτροπές αυτές. Οι σχετικές διατάξεις που ισχύουν για τις πρωτοβάθμιες επιτροπές ισχύουν και για τα διοικητικά συμβούλια ανάλογα.
- 48.2. Κατά των αποφάσεων περί διαγραφής των διοικητικών συμβουλίων χωρεί έφεση που εκδικάζεται από τη δευτεροβάθμια επιτροπή μητρώου του εφετειακού δικηγορικού συλλόγου.

Άρθρο 49**Ταυτότητα δικηγόρου.**

Στο δικηγόρο που υπέβαλε εμπρόθεσμα την κατά τα άνω δήλωση, χορηγείται δελτίο ταυτότητας που ισχύει μέχρι τέλος Φεβρουαρίου του επόμενου έτους από την έκδοσή του. Στο δελτίο αυτό επικολλάται η φωτογραφία του κατόχου που σφραγίζεται με τη σφραγίδα του συλλόγου. Το δελτίο αναφέρει τον αριθμό μητρώου και το δικαστήριο στο οποίο είναι διορισμένος και υπογράφεται από τον πρόεδρο του συλλόγου. Η ταυτότητα επιδεικνύεται από τον δικηγόρο σε οποιαδήποτε αρχή, δικαστική ή άλλη προς απόδειξη της ιδιότητάς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ**Δικαιώματα και υποχρεώσεις του δικηγόρου.****Παραστάσεις στα δικαστήρια.****Άρθρο 50****Έργο του δικηγόρου. Πότε επιτρέπεται αυτοπρόσωπη παράσταση του διαδίκου.**

50.1. Έργο του δικηγόρου είναι να αντιπροσωπεύει και υπερασπίζει τον εντολέα του ενώπιον κάθε δικαστηρίου και ενώπιον κάθε Αρχής και επιτροπής ειδικής δικαιοδοσίας, καθώς και των κάθε είδους πειθαρχικών συμβουλίων, ενεργώντας ελεύθερα και ανεμπόδιστα κάθε αναγκαία πράξη γι' αυτό, καθώς και να παρέχει στον εντολέα του νομικές συμβουλές και γνωμοδοτήσεις. Η

άσκηση του έργου αυτού ανήκει αποκλειστικά στο δικηγόρο. Επίσης αποκλειστικό έργο του δικηγόρου είναι η νομική επιμέλεια φορολογικών, δασμολογικών και διοικητικών γενικά υποθέσεων καθώς και η κατάθεση σημάτων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

50.2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η αυτοπρόσωπη παράσταση του ενδιαφερομένου και η επιμέλεια των υποθέσεων του χωρίς δικηγόρο ενώπιον των διοικητικών αρχών, εκτός αν ορίζει διαφορετικά ο νόμος.

50.3. Επιτρέπεται επίσης στο διάδικο η αυτοπρόσωπη παράστασή του και ενέργεια χωρίς δικηγόρο: α) στις ποινικές υποθέσεις, πλην των ενώπιον του Αρείου Πάγου, του κακουργιοδικείου και του Εφετείου, όταν δικάζει κακουργήματα, β) ενώπιον των Ειρηνοδικείων, γ) ενώπιον κάθε δικαστηρίου ή δικαστικής υπηρεσίας για την αποτροπή επικείμενου κινδύνου ιδίως για την άσκηση ενδίκων μέσων και τη διακοπή παραγραφής, δ) σε διαδικαστικές πράξεις που επιχειρούνται στην αλλοδαπή, ε) στα εκκλησιαστικά δικαστήρια και στ) σε όσες άλλες περιπτώσεις ορίζουν οι νόμοι. Το δικαστήριο ή η ελληνική προξενική αρχή, αν το κρίνει αναγκαίο, μπορεί να υποχρεώσει το διάδικο ή τον ενδιαφερόμενο να διορίσει δικηγόρο για την υπεράσπιση της υποθέσεώς του.

Άρθρο 51

Ευσυνειδησία και επιμέλεια του δικηγόρου.

- 51.1. Ο δικηγόρος, στην άσκηση του λειτουργήματός του, οφείλει να εκτελεί την εντολή που του ανατέθηκε με ευσυνειδησία και επιμέλεια, προσπαθώντας να λύνει με συμβιβασμό τις διαφορές εκείνες που δέχονται συμβιβασμό και να συμβάλλει στην επικράτηση της αλήθειας και του δικαίου. Οφείλει ν' απέχει από κάθε τρόπο υπεράσπισης που δεν είναι ευθύς, να μην παραμελεί την εκτέλεση της εντολής και να μην παρελκύει τις δίκες.
- 51.2. Ο δικηγόρος οφείλει, με την επιφύλαξη του άρθρου 7 και της προηγούμενης παραγράφου να αποδέχεται την υπεράσπιση κάθε υποθέσεως που του ανατίθεται και που είναι δεκτική υπεράσπισης.
- 51.3. Αν ο διάδικος δεν βρίσκει δικηγόρο για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του, απευθύνεται στον πρόεδρο του αρμόδιου δικηγορικού συλλόγου με αίτησή του και αυτός, με απόφασή του, διορίζει δικηγόρο από τα μέλη του συλλόγου του. Ο διορισμένος δικηγόρος μπορεί να μην αποδεχθεί τον διορισμό του αν έχει λόγους υγείας ή οικογενειακής ανάγκης ή ανώτερης βίας, που ερευνώνται από εκείνον που τον διόρισε ή όταν δεν του προκαταβληθεί η αμοιβή του και τα έξοδα, με την επιφύλαξη των διατάξεων για τους πένητες. Σε δίκες κακουρηγημάτων ο πρόεδρος του δικαστηρίου διορίζει συνήγορο στον κατηγορούμενο που δεν έχει διορίσει δικηγόρο από κατάλογο που συντάσσεται από το διοικητικό συμβούλιο του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Ο διορισμός στην περίπτωση αυτή είναι υποχρεωτικός.

Η εχεμύθεια είναι υποχρέωση του δικηγόρου.

Ο δικηγόρος είναι υποχρεωμένος να τηρεί απαραβίαστη την εχεμύθεια που απαιτείται υπέρ του εντολέως του και όσα εκείνος του εμπιστεύτηκε με την επιφύλαξη του άρθρου 17 του παρόντος. Δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει για τον εντολέα του, ως μάρτυρας ενώπιον δικαστηρίου ή δικαστή. Για όσα άλλα πληροφορείται ο δικηγόρος με αφορμή την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος, αφήνεται σ' αυτόν να κρίνει με την συνείδησή του τι και σε ποιο μέτρο πρέπει να καταθέσει όταν καλείται για μάρτυρας. Σε κάθε περίπτωση, δε μπορεί ο δικηγόρος να εξετάζεται ως μάρτυρας σε υπόθεση στην οποία αναμίχθηκε ως δικηγόρος χωρίς προηγούμενη άδεια του προέδρου του δικηγορικού συλλόγου στον οποίο ανήκει. Στην απαγόρευση αυτή υπάγεται και ο δικηγόρος που παρέχει τις υπηρεσίες του με πάγια αντιμισθία. Η μαρτυρική κατάθεση δικηγόρου που έγινε κατά παράβαση των ανωτέρω δεν λαμβάνεται υπόψη.

Άρθρο 53

Τοπική αρμοδιότητα για το δικηγόρο και εξετάσεις.

Ο δικηγόρος έχει το δικαίωμα ν' ασκεί το λειτούργημά του στην περιφέρεια του συλλόγου που είναι μέλος του όπου υποχρεωτικά διατηρεί γραφείο, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να ζητήσει από οποιαδήποτε Αρχή άδεια άσκησης του λειτουργήματός του. Δεν επιτρέπεται όμως να ασκεί δικηγορία έξω από την περιφέρεια του συλλόγου του. Εξαιρετικά επιτρέπεται: α) κάθε δικηγόρος οποιασδήποτε δικαστικής περιφέρειας να παρίσταται στις

ποινικές υποθέσεις ενώπιον οποιουδήποτε ποινικού δικαστηρίου ακόμα και του Αρείου Πάγου εφόσον είναι διορισμένος στο δικαστήριο αυτό και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις. β) Να παρίσταται ενώπιον του Αρείου Πάγου, του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον είναι δικηγόρος Αρείου Πάγου και γ) σε κάθε άλλη περίπτωση που επιτρέπεται άσκηση δικηγορίας ή παράσταση σε διαδικαστική πράξη έξω από την περιφέρεια του συλλόγου του.

Άρθρο 54

Επισκέψεις του δικηγόρου στις δημόσιες και λοιπές υπηρεσίες.

- 54.1. Ο δικηγόρος δικαιούται να επισκέπτεται ελεύθερα τα υπουργεία και τα δημόσια καταστήματα επιδεικνύοντας το δελτίο της δικηγορικής του ταυτότητας, όλες τις εργάσιμες ημέρες ανεξαρτήτως αν κατά τον χρόνο της επίσκεψής του επιτρέπεται ή όχι η είσοδος των πολιτών. Περιορισμοί στο χρόνο επίσκεψης των δικηγόρων δεν επιτρέπονται.
- 54.2. Δικηγόροι που είναι διορισμένοι στην περιφέρεια του πρωτοδικείου Πειραιά δικαιούνται να παρίστανται και να ενεργούν τις διαδικαστικές πράξεις και ενώπιον των αντίστοιχων δικαστηρίων Αθηνών. Τα ίδια ισχύουν και για τους δικηγόρους των Αθηνών σχετικά με τα δικαστήρια του Πειραιά. Ειδικές διατάξεις που έχουν

εκδοθεί για άλλους δικηγορικούς συλλόγους εξακολουθούν να ισχύουν.

- 54.3. Με αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται στο μέλλον θέματα δυνατότητας παράστασης δικηγόρων σε άλλους δικηγορικούς συλλόγους εφόσον υπάρχουν ειδικοί προς τούτο λόγοι.

Άρθρο 55

Δικαίωμα εκδόσεως από το δικηγόρο αντιγράφων.

- 55.1. Ο δικηγόρος έχει το δικαίωμα να εκδίδει επικυρωμένα από αυτόν αντίγραφα από οποιαδήποτε έγγραφα κατέχει, όντας υπεύθυνος για την ακρίβειά τους. Τα αντίγραφα αυτά έχουν πλήρη ισχύ αντιφωνημένου εγγράφου. Δικαστής, δημόσιος υπάλληλος (διοικητικός, στρατιωτικός, αστυνομικός κ.λ.π.) που αρνείται να δεχθεί το αντίγραφο που επικύρωσε δικηγόρος, τιμωρείται α) για παράβαση καθήκοντος και β) πειθαρχικά, αυτεπάγγελτα ή με έγκληση του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται σε όσες περιπτώσεις ρητά ορίζεται το αντίθετο και για δικαιολογητικά που προσκομίζονται για εξόφληση τίτλων γενικά πληρωμής σε βάρος του

δημοσίου σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2 του Ν.Δ. 3342/1955.

- 55.2. Κατά την έκδοση αντιγράφων σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, ο δικηγόρος ασκεί δημόσια υπηρεσία και εξομοιώνεται με υπάλληλο κατά την έννοια του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 56

Δικαίωμα δικηγόρου για μεταφράσεις.

Ο δικηγόρος δικαιούται να μεταφράζει έγγραφα που είναι συνταγμένα σε ξένη γλώσσα. Οι μεταφράσεις αυτές λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη εφόσον συνοδεύονται από το μεταφρασμένο έγγραφο που έχει χρονολογημένη και ενυπόγραφη βεβαίωση του μεταφραστή δικηγόρου ότι η μετάφραση αυτή αφορά αυτό το έγγραφο. Το προηγούμενο άρθρο εφαρμόζεται ανάλογα και για τις μεταφράσεις από δικηγόρο.

Άρθρο 57

Έρευνες στο γραφείο του δικηγόρου.

Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων απαγορεύονται οι έρευνες οποιασδήποτε αρχής στην κατοικία ή το γραφείο του δικηγόρου καθώς και οι σωματικές έρευνες και κατασχέσεις εγγράφων που περιέρχονται στο δικηγόρο ως εντολοδόχο ή αφορούν προσωπικά στοιχεία τρίτων που περιέχονται στα αρχεία του, έστω και αν για τα πρόσωπα αυτά ο δικηγόρος δεν έχει υποχρέωση εχεμύθειας.

Άρθρο 58**Έρευνα σε υποθηκοφυλακεία και κτηματολόγια.**

- 58.1. Η έρευνα των βιβλίων υποθηκών, μεταγραφών, διεκδικήσεων και κατασχέσεων στα υποθηκοφυλακεία γίνεται μόνον από δικηγόρο. Οι δικαστικοί επιμελητές και οι συμβολαιογράφοι διενεργούν την ίδια έρευνα, μόνον στα πλαίσια άσκησης των καθηκόντων τους και όχι για λογαριασμό εντολέα. Η έρευνα των βιβλίων αυτών από άλλα πρόσωπα απαγορεύεται και σε περίπτωση παράβασης της διάταξης αυτής επιβάλλεται πειθαρχική ποινή στον φύλακα μεταγραφών και υποθηκών. Για υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως πιστοποιητικών ή αντιγράφων, δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.
- 58.2. Οι παραπάνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται ανάλογα και για τα κτηματολόγια.

Άρθρο 59**Υποχρέωση δικηγόρων για φύλαξη εγγράφων.**

Οι δικηγόροι είναι υποχρεωμένοι να φυλάττουν τα σχετικά έγγραφα που τους παραδίδονται. Απαλλάσσονται όμως από κάθε ευθύνη όταν παρέλθει μία πενταετία από τη λήξη της δίκης ή αν πρόκειται για εξώδικες ενέργειες, από τότε που τους παραδόθηκαν τα έγγραφα.

Άρθρο 60**Απουσία του δικηγόρου στην αλλοδαπή.**

Ο δικηγόρος δύναται να διαμένει στην αλλοδαπή ύστερα από άδεια του δικηγορικού συλλόγου. Κατά το χρόνο της αδειας του δεν συμμετέχει σε διανεμητικούς λογαριασμούς. Οι προξενικές αρχές είναι υποχρεωμένες να διαπιστώσουν την ύπαρξη της άδειας αυτής του συλλόγου και αν δεν υπάρχει, πρέπει να αρνούνται την επικύρωση της υπογραφής και τη βεβαίωση για την αρμοδιότητα του δικηγόρου για γνωμοδότηση. Ακόμα είναι υποχρεωμένες ν' αναφέρουν χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης κάθε παράβαση του έλληνα δικηγόρου που παρειπιδημεί στην αλλοδαπή και κάθε πειθαρχικό του παράπτωμα. Κάθε δικηγορικός σύλλογος που χορηγεί άδεια για παραμονή δικηγόρου στην αλλοδαπή για χρόνο μεγαλύτερο από δύο (2) μήνες είναι υποχρεωμένος να ειδοποιεί αμέσως το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Άρθρο 61

Προϊσταμένη αρχή του δικηγόρου.

Ο δικηγόρος έχει ως προϊσταμένη αρχή του το δικηγορικό σύλλογο στον οποίο ανήκει και οφείλει να υπακούει στις αποφάσεις του συλλόγου και του διοικητικού συμβουλίου, να προσέρχεται όταν καλείται και να δίδει κάθε πληροφορία και διασάφηση που του ζητείται καθώς και τη συνεργασία του.

Άρθρο 62

Απουσία του δικηγόρου από την έδρα του και στράτευσή του.

Ο δικηγόρος που πρόκειται να απουσιάσει περισσότερο από τρεις (3) μήνες από την έδρα του δικαστηρίου στο οποίο διατελεί, οφείλει να γνωστοποιεί την απουσία του αυτή έγγραφα στον πρόεδρο του συλλόγου. Επίσης, ο δικηγόρος που στρατεύεται οφείλει να ανακοινώσει τη στράτευσή του έγγραφα στον πρόεδρο του συλλόγου καθώς και την απόλυσή του.

Άρθρο 63

Βεβαίωση της υπογραφής του δικηγόρου.

Η υπογραφή του δικηγόρου βεβαιώνεται από τον πρόεδρο του δικηγορικού συλλόγου και αν υπάρξει λόγος, η υπογραφή του προέδρου βεβαιώνεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Πειθαρχικές και άλλες ευθύνες του δικηγόρου

Άρθρο 64

Γενικά περί πειθαρχικών παραβάσεων των δικηγόρων και υπαλλήλων των δικηγορικών συλλόγων.

64.1. Πειθαρχικό παράπτωμα του δικηγόρου ανεξάρτητα από τυχόν ποινικές ευθύνες ή άλλες συνέπειες σε βάρος του από παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας αποτελεί η παράβαση από

το δικηγόρο των καθηκόντων και των υποχρεώσεων που επιβάλλονται σ' αυτόν από τις διατάξεις του παρόντος, τον κώδικα δεοντολογίας, τις δεοντολογικές διατάξεις οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τον τυχόν εσωτερικό Κανονισμό του οικείου δικηγορικού συλλόγου καθώς και από τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου και των γενικών συνελεύσεων του συλλόγου, τις αποφάσεις της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας και της Συντονιστικής Επιτροπής.

- 64.2. Ο δικηγόρος δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε άλλη πειθαρχική διαδικασία παρά μόνο σ' αυτήν που προβλέπεται από τον παρόντα Κώδικα. Συνεπώς ιδιαίτερη πειθαρχική διαδικασία που προβλέπεται από καταστατικό, οργανισμό ή κανονισμό νομικών προσώπων ή υπηρεσιών που απασχολούν δικηγόρους με έμμισθη εντολή δεν επεκτείνεται ούτε ισχύει για τους δικηγόρους αυτούς.
- 64.3. Κάθε κακούργημα που τελείται από δικηγόρο συνιστά και αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα.
- 64.4. Στις διατάξεις της πειθαρχικής διαδικασίας του παρόντος υπάγεται και το κάθε κατηγορίας προσωπικό των δικηγορικών συλλόγων.

Άρθρο 65

Πειθαρχικά συμβούλια

- 65.1. Για την εκδίκαση των πειθαρχικών παραπτωμάτων των δικηγόρων συγκροτούνται στους δικηγορικούς συλλόγους πειθαρχικά συμβούλια στα οποία συμμετέχουν αποκλειστικά και

μόνο δικηγόροι, οι οποίοι δεν τελούν σε αναστολή και δεν είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου. Τα πειθαρχικά συμβούλια είναι πρώτου και δεύτερου βαθμού.

65.2. Τα πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια συγκροτούνται από πέντε τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη. Τακτικά και αναπληρωματικά μέλη ορίζονται δικηγόροι, που είναι μέλη του οικείου δικηγορικού συλλόγου και έχουν συμπληρώσει δεκαπέντε (15) τουλάχιστον έτη δικηγορικής υπηρεσίας για τα πρωτοβάθμια πειθαρχικά της Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Πειραιά και τέσσερα (4) τουλάχιστον έτη για τα πειθαρχικά συμβούλια των λοιπών δικηγορικών συλλόγων μετά την αφαίρεση και στις δύο περιπτώσεις του χρόνου της τυχόν αναστολής άσκησης της δικηγορίας.

65.3. Τα δευτεροβάθμια πειθαρχικά συμβούλια λειτουργούν μόνο στους δικηγορικούς συλλόγους που έχουν έδρα τα πολιτικά εφετεία, συγκροτούνται από επτά τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη από δικηγόρους που έχουν συμπληρώσει 10 χρόνια δικηγορίας σύμφωνα με τους όρους της προηγούμενης παραγράφου.

65.4. Μέλη πειθαρχικού συμβουλίου δεν μπορούν να διορισθούν δικηγόροι που έχουν καταδικασθεί αμετάκλητα σε οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή.

65.5. Δικηγόροι που διορίστηκαν μέλη πειθαρχικού συμβουλίου απέχουν υποχρεωτικά των καθηκόντων τους για όσο χρόνο υπάρχει εκκρεμής σε βάρος τους πειθαρχική δίωξη.

Άρθρο 66

Συγκρότηση πειθαρχικών συμβουλίων.

- 66.1. Το διοικητικό συμβούλιο κάθε δικηγορικού συλλόγου που έχει τουλάχιστον 50 μέλη, μέσα σ' ένα μήνα από την ανάληψη των καθηκόντων του είναι υποχρεωμένο α) να προσδιορίσει τον αναγκαίο αριθμό των πρωτοβαθμίων πειθαρχικών συμβουλίων που θα λειτουργήσουν κατά το χρόνο της θητείας του, β) να επιλέξει τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη των πειθαρχικών συμβουλίων και γ) να διορίσει τους γραμματείς τους από τους υπαλλήλους του συλλόγου.
- 66.2. Πρόεδροι των πειθαρχικών συμβουλίων ορίζονται μεταξύ των μελών τους τα αρχαιότερα στη δικηγορική υπηρεσία μέλη. Τον πρόεδρο κάθε πειθαρχικού συμβουλίου όταν απουσιάζει ή κωλύεται αναπληρώνει το κατά δικηγορικό διορισμό αρχαιότερο μέλος του.
- 66.3. Η θητεία των τακτικών και αναπληρωματικών μελών των πειθαρχικών συμβουλίων λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία του διοικητικού συμβουλίου που τα διόρισε.
- 66.4. Ο πρόεδρος και τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των δικηγορικών συλλόγων σε πρώτο και δεύτερο βαθμό υπάγονται στη δικαιοδοσία των πειθαρχικών συμβουλίων δικηγορικού συλλόγου που εδρεύει σε όμορο πολιτικό εφετείο. Η επιλογή του εφετείου καθορίζεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου κάθε συλλόγου μέσα σε προθεσμία ενός μήνα από την ανάληψη των καθηκόντων του.
- 66.5. Εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις κατά τη δημοσίευση του παρόντος περατώνονται από τα πειθαρχικά συμβούλια όπου εκκρεμούν μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την ισχύ του. Υποθέσεις που δεν είχαν διαβιβασθεί σύμφωνα με τον προηγούμενο κώδικα δικηγόρων στο ανώτατο πειθαρχικό συμβούλιο και ανήκουν

σύμφωνα με τον παρόντα κώδικα στα δευτεροβάθμια πειθαρχικά συμβούλια διαβιβάζονται και εκδικάζονται από αυτά.

Άρθρο 67

Εξαίρεση μελών πειθαρχικού συμβουλίου.

- 67.1. Οι διατάξεις για την εξαίρεση των δικαστών του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρα 52 επ.) ισχύουν και για την εξαίρεση των μελών των πειθαρχικών συμβουλίων.
- 67.2. Η αίτηση για την εξαίρεση επιδίδεται στον πρόεδρο του πειθαρχικού συμβουλίου ο οποίος την εισάγει στο πειθαρχικό συμβούλιο για να αποφανθεί. Η απόφαση που εκδίδεται είναι αμετάκλητη. Κάθε εγκαλούμενος έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης εξαιρέσεως μόνο μία φορά σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας.
- 67.3. Αν η αίτηση εξαιρέσεως γίνει δεκτή και δεν μένει επαρκής αριθμός μελών για συγκρότηση του πειθαρχικού συμβουλίου η υπόθεση με την ίδια απόφαση παραπέμπεται σε άλλο ισόβαθμο πειθαρχικό συμβούλιο του αυτού δικηγορικού συλλόγου, αν λειτουργούν περισσότερα από ένα ή στο πειθαρχικό συμβούλιο όμορου εφετειακού συλλόγου που έχει επιλεγεί σύμφωνα με τη παρ. 4 του άρθρου 68 που εφαρμόζεται ανάλογα.

Άρθρο 68

Τοπική αρμοδιότητα των πειθαρχικών συμβουλίων.

- 68.1. Αρμόδιο για την εκδίκαση των πειθαρχικών παραπτώματων είναι το πειθαρχικό συμβούλιο του δικηγορικού συλλόγου που είναι μέλος του ο εγκαλούμενος δικηγόρος κατά το χρόνο της τέλεσης του

πειθαρχικού παραπτώματος. Σε περίπτωση τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος στην περιφέρεια άλλου δικηγορικού συλλόγου η διαδικασία ανάκρισης και η συλλογή του αποδεικτικού υλικού ανατίθεται από το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο υποχρεωτικά στο πειθαρχικό συμβούλιο του δικηγορικού συλλόγου του τόπου τέλεσης του παραπτώματος, το οποίο μέσα σε προθεσμία δύο (2) το πολύ μηνών είναι υποχρεωμένο να περατώσει την ανάκριση και να διαβιβάσει το σχετικό φάκελο σ' αυτό.

68.2. Στους δικηγορικούς συλλόγους που δεν συγκροτούνται πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια, αρμόδιο είναι το πειθαρχικό συμβούλιο του δικηγορικού συλλόγου της έδρας του εφετείου.

Άρθρο 69

Άσκηση πειθαρχικής δίωξης.

69.1. Η πειθαρχική δίωξη ασκείται από τον πρόεδρο του οικείου δικηγορικού συλλόγου είτε αυτεπάγγελα είτε μετά από έγγραφη αναφορά του ενδιαφερομένου ή μετά από ανακοίνωση δημόσιας ή δικαστικής Αρχής.

69.2. Το πρωτοβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο μέσα σε έξι (6) μήνες το αργότερο από την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, οφείλει να εκδώσει οριστική απόφαση εκτός εάν διέταξε την αναστολή της πειθαρχικής δίωξης ή έκανε δεκτή αίτηση εξαίρεσης και εξαιτίας της ανέφικτης συγκρότησης του παρέπεμψε την υπόθεση σε πειθαρχικό συμβούλιο άλλου συλλόγου.

69.3. Αν το πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά και αξιόποινη πράξη η αθωωτική ή καταδικαστική απόφαση καθώς και το απαλλακτικό βούλευμα δεν εμποδίζουν το πειθαρχικό συμβούλιο να εκδικάσει

την υπόθεση και να εκδώσει απόφαση λαμβάνοντας υπόψη του τη σχετική ποινική δικογραφία την οποία οφείλει να αποστείλει σε αντίγραφο ο εισαγγελέας, ύστερα από σχετική αίτηση του αρμοδίου εισηγητή της υπόθεσης.

Άρθρο 70

Πειθαρχικά παραπτώματα ενώπιον δικαστηρίων.

Πειθαρχικά παραπτώματα που διαπράττονται ενώπιον δικαστηρίου σε δημόσια συνεδρίαση ή ενώπιον εντεταλμένου δικαστή, ανακριτή ή εισηγητή βεβαιώνονται με έκθεση που στέλνεται στον οικείο δικηγορικό σύλλογο, ο οποίος την διαβιβάζει αμέσως στο πειθαρχικό του συμβούλιο. Σε κάθε περίπτωση οι δικαστικές αρχές έχουν υποχρέωση να ανακοινώνουν στον οικείο δικηγορικό σύλλογο κάθε πειθαρχικό παράπτωμα δικηγόρου που λαμβάνουν γνώση.

Άρθρο 71

Έναρξη της πειθαρχικής διαδικασίας.

71.1. Με την υποβολή στο δικηγορικό σύλλογο αναφοράς κατά δικηγόρου ή με την γνώση διάπραξης οποιουδήποτε παραπτώματος, ο πρόεδρος του συλλόγου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του είναι υποχρεωμένος να διαβιβάσει την αναφορά ή να γνωστοποιήσει έγγραφα την αποκάλυψη του παραπτώματος στον πρόεδρο ή σε έναν από τους προέδρους του οικείου πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου του συλλόγου.

71.2. Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του είναι υποχρεωμένος εντός δέκα ημερών να ανοίξει πειθαρχικό φάκελο με τα σχετικά έγγραφα και να ορίσει με πράξη που καταχωρίζεται σε ειδικό βιβλίο ένα μέλος του πειθαρχικού συμβουλίου ως εισηγητή στον οποίο και παραδίδεται και ο σχετικός φάκελος της πειθαρχικής δικογραφίας.

71.3. Μόλις ο εισηγητής παραλάβει το φάκελο της πειθαρχικής δικογραφίας είναι υποχρεωμένος να ενεργήσει κάθε αναγκαία για την εξακρίβωση της αλήθειας εξέταση, ιδίως να καλεί και να εξετάσει μάρτυρες ένορκα ή ανωμοτί και να ζητεί έγγραφα πληροφορίες και στοιχεία από κάθε Αρχή ή δικαστήριο. Για τον σκοπό αυτό έχει όλα τα δικαιώματα που παρέχονται από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας στους προανακριτικούς υπαλλήλους. Σε περίπτωση έκδοσης από τον εισηγητή εντάλματος βιαίας προσαγωγής κατά των μαρτύρων που απειθούν, το ένταλμα διαβιβάζεται απ' ευθείας στον αρμόδιο εισαγγελέα και κατά μαρτύρων στρατιωτικών στον αρμόδιο υπουργό, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να το εκτελέσουν.

71.4. Ο εισηγητής έχει δικαίωμα τις εκτός έδρας του συλλόγου πράξεις και ενέργειες να τις αναθέσει στον πρόεδρο του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου άλλου δικηγορικού συλλόγου, ο οποίος για την εκτέλεση τους ορίζει με πράξη του ως προανακριτή ένα μέλος του πειθαρχικού του συλλόγου.

Άρθρο 72

Σύνταξη ή μη κατηγορητηρίου.

72.1. Μετά το πέρας της εξέτασης των ενδιαφερομένων και των μαρτύρων και γενικά τη συλλογή του αποδεικτικού υλικού, ο εισηγητής αν κρίνει ότι υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις που δικαιολογούν και στηρίζουν την πειθαρχική δίωξη του εγκαλουμένου δικηγόρου συντάσσει κατηγορητήριο και καλεί τον εγκαλούμενο με κλήση που επιδίδεται σ' αυτόν να προσέλθει μέσα σε πέντε (5) ημέρες για να λάβει γνώση του κατηγορητηρίου και της δικογραφίας και να απολογηθεί έγγραφα μετά από πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες. Μετά την απολογία του δικηγόρου ο φάκελος παραδίδεται αμέσως στον πρόεδρο του πειθαρχικού ο οποίος ορίζει ημέρα και ώρα για την εκδίκαση της υποθέσεως και καλείται ο εγκαλούμενος δικηγόρος με κλήση που επιδίδεται σ' αυτόν με δικαστικό επιμελητή πριν από πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες από την ημέρα της εκδίκασης της υποθέσεως στην οποία ο εγκαλούμενος έχει δικαίωμα να παραστεί και με πληρεξούσιο δικηγόρο.

72.2. Αν ο εισηγητής μετά τη συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού κρίνει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις που να στηρίζουν πειθαρχική κατηγορία, παραδίδει τον φάκελο στον πρόεδρο του πειθαρχικού με την πρόταση να μην γίνει κατηγορία και να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο. Ο πρόεδρος εισάγει την υπόθεση στο πειθαρχικό συμβούλιο το οποίο αποφασίζει αν θα γίνει ή όχι κατηγορία ή και αν πρέπει να γίνει συμπληρωματική ανάκριση από τον εισηγητή. Αν το πειθαρχικό συμβούλιο δεχθεί ότι πρέπει να γίνει κατηγορία, συντάσσεται από τον εισηγητή κατηγορητήριο και εφαρμόζονται όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 73

Εκδίκαση της υποθέσεως και έκδοση αποφάσεως.

- 73.1. Την ημέρα της εκδίκασης, το πρωτοβάθμιο συμβούλιο μπορεί να εξετάσει μάρτυρες ή να διατάξει τη συμπλήρωση του κατηγορητηρίου ή της ανάκρισης. Μετά την απολογία του εγκαλουμένου, ή σε περίπτωση που αυτός δεν εμφανισθεί μετά την διαπίστωση της νόμιμης κλήτευσής του, εκδίδει αμέσως την απόφασή του. Αν για οποιοδήποτε λόγο αναβληθεί η εκδίκαση, ο εγκαλούμενος πρέπει και πάλι νόμιμα να κλητευθεί.
- 73.2. Η απόφαση συντάσσεται έγγραφα μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την εκδίκαση και πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Εγγράφως συντάσσονται επίσης μέσα στην ίδια προθεσμία και τα πρακτικά του δικαστηρίου τα οποία υπογράφονται από τον πρόεδρο και το γραμματέα και καταχωρούνται όπως και η απόφαση σε ειδικό βιβλίο με αύξοντα αριθμό.
- 73.3. Αν ο εγκαλούμενος δικηγόρος δεν έχει δηλώσει το τελευταίο έτος στο δικηγορικό του σύλλογο την ακριβή διεύθυνση του γραφείου του ή της κατοικίας του ή είναι άγνωστης διαμονής, τότε οι κοινοποιήσεις της πειθαρχικής διαδικασίας γίνονται στο γενικό γραμματέα του δικηγορικού συλλόγου που θεωρείται νόμιμος αντίκλητός του.

Άρθρο 74

Άσκηση εφέσεως.

- 74.1. Ο δικηγόρος που τιμωρήθηκε με οποιαδήποτε ποινή, έχει δικαίωμα να ασκήσει έφεση μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την επίδοση της απόφασης. Η έφεση ασκείται με κατάθεσή της στη γραμματεία του δικηγορικού συλλόγου που ανήκει το πειθαρχικό

συμβούλιο που δίκασε την υπόθεση και εξέδωσε την απόφαση που προσβάλλεται. Για την άσκηση της έφεσης συντάσσεται έκθεση. Η προθεσμία για την άσκηση της εφέσεως και η άσκησή της δεν έχουν ανασταλτική δύναμη, εκτός αν στην απόφαση ορίζεται το αντίθετο.

74.2. Μέσα σε προθεσμία δέκα πέντε (15) ημερών από την κατάθεση της εφέσεως, με επιμέλεια και ευθύνη του προέδρου του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου που εξέδωσε την απόφαση, ολόκληρος ο φάκελος παραδίδεται στον πρόεδρο του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου.

74.3. Ο πρόεδρος του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, ορίζει ημέρα για την εκδίκαση της έφεσης και καλεί με κλήση που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή, στον εκκαλούντα δικηγόρο δέκα (10) ημέρες πριν από την ημέρα της συζήτησης. Ο εγκαλούμενος μπορεί αυτοπρόσωπα ή με πληρεξούσιο δικηγόρο να αναπτύξει έγγραφα ή προφορικά τις απόψεις του.

74.4. Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο έχει δικαίωμα να διατάξει τη συμπλήρωση του κατηγορητηρίου ή της ανάκρισης, εκδίδει όμως την απόφασή του μέσα σε προθεσμία το πολύ δύο (2) μηνών από την ημέρα της κατάθεσης της εφέσεως.

74.5. Με την επιφύλαξη του επόμενου άρθρου 75, η απόφαση του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου είναι αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται με ολόκληρη τη δικογραφία στον πρόεδρο του δικηγορικού συλλόγου χωρίς καθυστέρηση, ο οποίος οφείλει να κοινοποιήσει αντίγραφο της απόφασης στο δικηγόρο που τιμωρήθηκε.

Άρθρο 75

Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Ένδικο μέσο αναθεωρήσεως.

- 75.1. Οι αποφάσεις των δευτεροβαθμίων πειθαρχικών συμβουλίων που επιβάλλουν την ποινή της οριστικής παύσεως από το δικηγορικό λειτούργημα, υπόκεινται στο ένδικο μέσο της αναθεωρήσεως που εκδικάζεται από το ανώτατο πειθαρχικό συμβούλιο.
- 75.2. Το ανώτατο πειθαρχικό συμβούλιο που εδρεύει στην Αθήνα και στο δικαστήριο του Αρείου Πάγου, είναι πενταμελές και αποτελείται από τον πρόεδρο του Αρείου Πάγου, έναν αρεοπαγίτη και τρεις δικηγόρους, μέλη του δικηγορικού συλλόγου Αθηνών με δεκαπενταετή τουλάχιστον ευδόκιμη δικηγορία. Τα αναπληρωματικά μέλη είναι συνολικά εννέα, δηλαδή ένας αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, δύο αρεοπαγίτες και έξι δικηγόροι του ίδιου δικηγορικού συλλόγου με την ίδια χρονική δεκαπενταετή ευδόκιμη δικηγορία. Οι τρεις αρεοπαγίτες και ο αντιπρόεδρος εκλέγονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μέσα στο μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους και η θητεία τους αρχίζει από την 1 Ιανουαρίου του επομένου έτους. Τα λοιπά μέλη δηλαδή οι τρεις δικηγόροι που είναι τακτικά μέλη και οι έξι που είναι αναπληρωματικά, επιλέγονται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης μέσα στο μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους από κατάλογο με 18 μέλη που υποβάλλεται από το διοικητικό συμβούλιο του δικηγορικού συλλόγου Αθηνών κατά το μήνα Νοέμβριο κάθε έτους. Αμφότερες οι υπουργικές αποφάσεις δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέσα στο Δεκέμβριο που εκδίδονται. Η θητεία των μελών είναι ενιαύσια και αρχίζει την 1 Ιανουαρίου και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του

ιδίου έτους. Γραμματέας του συμβουλίου είναι ο γραμματέας του Αρείου Πάγου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

- 75.3. Το ανώτατο πειθαρχικό συμβούλιο συνεδριάζει πάντοτε σε ολομέλεια των μελών του, οι δε αποφάσεις του λαμβάνονται με απόλυτο πλειοψηφία. Τον πρόεδρο του ανωτάτου πειθαρχικού συμβουλίου, όταν κωλύεται, τον αναπληρώνει ο ως αναπληρωματικό μέλος διορισμένος αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου και σε περίπτωση κωλύματος και αυτού ο αρχαιότερος αρεοπαγίτης, από τους τρεις που εκλέγονται και αυτόν ο αρχαιότερος αναπληρωματικός αρεοπαγίτης, τα δε λοιπά τακτικά μέλη του συμβουλίου αναπληρώνονται, σε περίπτωση κωλύματος, από τα αναπληρωματικά μέλη κατά τη σειρά της αρχαιότητας τους στη δικηγορία.
- 75.4. Ο πρόεδρος του ανωτάτου πειθαρχικού συμβουλίου δύναται να χρησιμοποιεί και τα αναπληρωματικά μέλη σε περίπτωση φόρτου υποθέσεων.

Άρθρο 76

Λόγοι αναθεώρησης.

- 76.1. Αίτηση αναθεώρησης επιτρέπεται μόνο: α) για μη νόμιμη συγκρότηση ή κακή σύνθεση του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου και β) για παράβαση ουσιώδους τύπου διαδικασίας.
- 76.2. Η αίτηση αναθεώρησης ασκείται με κατάθεση στο γραμματέα του δευτεροβαθμίου πειθαρχικού συμβουλίου μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης. Ο γραμματεός του δευτεροβαθμίου πειθαρχικού

συμβουλίου διαβιβάζει αμέσως την υπόθεση στο ανώτατο πειθαρχικό συμβούλιο.

76.3. Εντός μηνός από τη διαβίβαση του σχετικού φακέλου ο πρόεδρος του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζει ημέρα συνεδρίασεως. Στη συνεδρίαση καλείται να παραστεί ο δικηγόρος που ζητά την αναθεώρηση, ο οποίος κλητεύεται με κλήση που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή 10 ημέρες πριν τη συνεδρίαση. Στη συνεδρίαση ο δικηγόρος που ζητά την αναθεώρηση μπορεί να εκπροσωπείται ή να παρίσταται με δικηγόρο.

76.4. Το ανώτατο πειθαρχικό συμβούλιο εκδίδει την απόφασή του εντός τριών το πολύ μηνών από την προς τη γραμματεία του διαβίβαση της αιτήσεως αναθεωρήσεως.

76.5. Η ενώπιον του ανωτάτου πειθαρχικού συμβουλίου διαδικασία αναστέλλει την πειθαρχική παραγραφή μέχρι την έκδοση της αποφάσεως.

76.6. Η απόφαση του ανωτάτου πειθαρχικού συμβουλίου εκτελείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 79 του παρόντος.

Άρθρο 77

Έλεγχος των πειθαρχικών συμβουλίων.

77.1. Τα πειθαρχικά συμβούλια υπόκεινται γενικά, στον έλεγχο και την εποπτεία του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου για την εμπρόθεσμη και προσήκουσα εκτέλεση του έργου τους.

77.2. Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου έχει το δικαίωμα να παρακολουθεί τις υποθέσεις των πειθαρχικών συμβουλίων και ν' αναφέρεται στο Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο απ' ευθείας. Δικαιούται επίσης χωρίς να περιορίζεται από προθεσμία να φέρει

ενώπιον του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου κάθε απόφαση οιοδήποτε πειθαρχικού συμβουλίου, που κατά τη γνώμη του στηρίζεται σε παρερμηνεία ή πλημμελή εφαρμογή του νόμου. Στις περιπτώσεις αυτές το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο αν αποδεχθεί τη γνώμη του εισαγγελέα, στις μεν καταδικαστικές αποφάσεις απαλλάσσει τον τιμωρηθέντα δικηγόρο έστω και αν η απόφαση έχει καταστεί τελεσίδικη λόγω μη εγκαίρου ασκήσεως εφέσεως, στις δε απαλλακτικές αποφαινεται αμετάκλητα περί του νομικού μόνο ζητήματος και εξαφανίζει υπέρ του νόμου την απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου του συλλόγου. Δικαιούται επίσης να εκκαλεί ενώπιον του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου οποιαδήποτε απόφαση των πρωτοβαθμίων πειθαρχικών συμβουλίων για λόγους ουσιαστικής εκτιμήσεως μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την έκδοσή της. Οι εισαγγελείς Πρωτοδικών και Εφετών οφείλουν να αναφέρουν στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου την έκδοση κάθε αποφάσεως των πειθαρχικών συμβουλίων.

Άρθρο 78

Οι πειθαρχικές ποινές.

- 78.1. Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται από τα πειθαρχικά συμβούλια είναι α) η επίπληξη, β) το πρόστιμο από 500 μέχρι 3.000 €, γ) προσωρινή παύση από το δικηγορικό λειτούργημα έως έξι (6) μήνες και δ) η οριστική παύση. Το ανώτατο και κατώτατο όριο του προστίμου καθορίζεται κάθε τριετία από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδας.
- 78.2. Η ποινή της οριστικής παύσεως δύναται να επιβληθεί:

- α) αν ο εγκαλούμενος κηρύχθηκε ένοχος οποιουδήποτε κακουργήματος,
 - β) αν κηρύχθηκε ένοχος οποιουδήποτε πλημμελήματος από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 6 παρ. 1 εδ. Αβ (κλοπή, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία, νόθευση, δωροδοκία, τοκογλυφία και απιστία),
 - γ) αν τιμωρήθηκε για παράβαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών σε βαθμό κακουργήματος. Η τυχόν μη επιβολή ποινής για τις πιο πάνω κατηγορίες (α, β και γ) επειδή συνέτρεξε λόγος εξάλειψης του αξιοποίνου ή αποκλεισμού του καταλογισμού είναι χωρίς έννομη σημασία για την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης, εκτός αν συντρέχει περίπτωση κατάστασης ανάγκης ή άμυνας ή εκδόθηκε βούλευμα που παύει προσωρινά την ποινική δίωξη.
 - δ) Αν τιμωρήθηκε τελεσίδικα μέσα σε μία τριετία με δύο πειθαρχικές ποινές από πειθαρχικό συμβούλιο με πρόστιμο και προσωρινή παύση μικρότερη από έξι (6) μήνες και
 - ε) αν τιμωρήθηκε στο παρελθόν με ποινή προσωρινής παύσης έξι (6) μηνών.
- 78.3. Η παράγραφος 6.2 του άρθρου 6 δεν εφαρμόζεται για την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης.
- 78.4. Παραίτηση ή μετάθεση του δικηγόρου πριν από την έναρξη ή κατά την διάρκεια της πειθαρχικής διαδικασίας για την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης ούτε την κωλύει ούτε την καταργεί.

Άρθρο 79

Εκτέλεση των πειθαρχικών αποφάσεων.

- 79.1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 76.1 εδάφιο τελευταίο του παρόντος, οι τελεσίδικες αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων εκτελούνται με τη φροντίδα του προέδρου του δικηγορικού συλλόγου που μέλος του είναι ο τιμωρημένος δικηγόρος.
- 79.2. Η επίπληξη και το πρόστιμο γνωστοποιούνται έγγραφα στον τιμωρημένο από τον πρόεδρο του συλλόγου. Τα πρόστιμα παρακρατούνται από τα ποσά των διανεμητικών λογαριασμών ή εισπράττονται σύμφωνα με το νόμο για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων και εισάγονται στο ταμείο του συλλόγου. Αν δεν καταβληθεί το πρόστιμο είναι απαράδεκτη η υποβολή της ετήσιας δήλωσης. Οι αποφάσεις με τις οποίες επιβάλλονται ποινές οριστικής παύσης ή προσωρινής τουλάχιστον ενός μηνός δημοσιεύονται στο νομικό τύπο με δαπάνη του δικηγόρου που τιμωρήθηκε η οποία εισπράττεται, όπως και τα πρόστιμα, και τοιχοκολλούνται επιπλέον στα γραφεία του συλλόγου. Οι αποφάσεις που επιβάλλουν οριστική ή προσωρινή παύση γνωστοποιούνται στους εισαγγελείς και τους γραμματείς όλων των δικαστηρίων όπου υπηρετεί ο τιμωρημένος, ώστε να ειδοποιηθούν σχετικά τα δικαστήρια.
- 79.3. Ο δικηγόρος που τιμωρήθηκε οφείλει μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη γνωστοποίηση της τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασεως και εφόσον του επιβλήθηκε

ποινή οριστικής ή προσωρινής παύσης να προσέλθει στα γραφεία του συλλόγου στον οποίο ανήκει και να παραδώσει το δελτίο της δικηγορικής του ταυτότητας. Από την επόμενη ημέρα της παραδόσεως του δελτίου αρχίζει η έκτιση της ποινής. Αν δεν έχει εφοδιασθεί με δελτίο ταυτότητας, τότε καταθέτει σχετική υπεύθυνη δήλωση και από την επόμενη ημέρα της κατάθεσης της δηλώσεως αυτής, αρχίζει η έκτιση της ποινής. Αν δεν κατατεθεί το δελτίο της ταυτότητας του ή η υπεύθυνη δήλωση, η έκτιση της ποινής αρχίζει με την παρέλευση της κατά τα άνω πενθήμερης προθεσμίας γνωστοποίησης της τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης οπότε συντρέχει και περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 175 παρ. 2 του Ποινικού Κώδικα. Αν ο δικηγόρος τιμωρηθεί με την ποινή της οριστικής παύσης, αποβάλλει αυτοδίκαια την ιδιότητα του δικηγόρου.

- 79.4. Αν η απόφαση για την οριστική παύση εξαφανισθεί από νεώτερη δικαστική απόφαση, ο ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα να επαναδιορισθεί μετά από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του δικηγορικού συλλόγου που ήταν μέλος του πριν την καταδίκη του.

Άρθρο 80

Δαπάνες της πειθαρχικής διαδικασίας.

Όλες οι δαπάνες της πειθαρχικής διαδικασίας βαρύνουν το δικηγορικό σύλλογο του οποίου είναι μέλος του ο εγκαλούμενος δικηγόρος.

Άρθρο 81

Αγωγή αποζημίωσης κατά δικηγόρου (αγωγή κακοδικίας).

81.1. Ο δικηγόρος που κατά τη γνώμη του εντολέως του τον εξημίωσε με πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση δικαστικών ενεργειών κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του, ενάγεται μόνο με αγωγή κακοδικίας.

81.2. Η αγωγή κακοδικίας υπάγεται στο κατά τόπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις του ΚΠολΔ πολυμελές πρωτοδικείο που δικάζει κατά την τακτική διαδικασία.

81.3. Η αγωγή κακοδικίας επιτρέπεται μόνο αν στηρίζεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια ή αρνησιδικία και ο ενάγων ζημιώθηκε από τέτοιες πράξεις ή παραλείψεις.

81.4. Η αγωγή που συντάσσεται σύμφωνα με τα άρθρα 118 και 216 εδ. 1 του ΚΠολΔ πρέπει: α) να περιέχει όλους τους λόγους στους οποίους ο ενάγων στηρίζει την αγωγή κακοδικίας και β) να αναγράφει με ακρίβεια όλα τα αποδεικτικά μέσα που επικαλείται για να αποδείξει τους λόγους, διαφορετικά επέρχεται ακυρότητα.

81.5. Στην αγωγή επισυνάπτονται: α) τα αποδεικτικά έγγραφα που ο ενάγων επικαλείται για να υποστηρίξει τους λόγους της αγωγής, σε πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα και β) ειδικό πληρεξούσιο στο δικηγόρο που υπογράφει την αγωγή, αλλιώς είναι απαράδεκτη.

- 81.6. Δεν επιτρέπεται άσκηση αγωγής κακοδικίας όταν περάσουν έξι μήνες από τότε που έλαβε γνώση ο ενάγων για την πράξη ή παράλειψη του δικηγόρου και σε κάθε περίπτωση αν παρέλθουν τρία έτη από την πράξη ή παράλειψη.
- 81.7. Αν η αγωγή κακοδικίας απορριφθεί για οποιονδήποτε λόγο, δεν επιτρέπεται να ασκηθεί νέα αγωγή για την ίδια υπόθεση, για τους ίδιους ή άλλους λόγους. Εφαρμογή του άρθρου 263 ΑΚ αποκλείεται.
- 81.8. Αν απορριφθεί η αγωγή για οποιονδήποτε λόγο, ο ενάγων καταδικάζεται να πληρώσει τα έξοδα σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 152 κατηγορία Α του παρόντος, χωρίς να αποκλείεται και η καταδίκη του σε χρηματική ποινή κατά το άρθρο 205 του ΚΠολΔ. Ο εναγόμενος δικηγόρος δικαιούται να διεκδικεί χρηματική αποζημίωση λόγω ηθικής βλάβης είτε με ανταγωγή κατά τη συζήτηση της αγωγής κακοδικίας είτε με ιδιαίτερη αγωγή οποτεδήποτε.
- 81.9. Ο δικηγόρος δεν έχει ευθύνη για παραβάσεις που τελεί με την σύνταξη αγωγών, προτάσεων, μηνύσεων κλπ. που συντάσσονται με εντολή του πελάτη και βρίσκονται μέσα στα πλαίσια της εντολής αυτής.

Άρθρο 82**Κοινοποίηση αποφάσεων επί κακοδικίας.**

Οι αποφάσεις που εκδίδονται επί των αγωγών κακοδικίας κοινοποιούνται στον δικηγορικό σύλλογο που ανήκει ο εναγόμενος δικηγόρος με ευθύνη του γραμματέα του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση.

Άρθρο 83**Εκκρεμείς δίκες.**

Εκκρεμείς δίκες αποζημιώσεως κατά δικηγόρων εξακολουθούν να διέπονται από τις ρυθμίσεις του άρθρ. 73 ΕισΝΚΠολΔ μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ**ΑΣΚΟΥΜΕΝΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ****Ποίοι εγγράφονται ως ασκούμενοι δικηγόροι.****Άρθρο 84****Προϋποθέσεις και προσόντα για το διορισμό του δικηγόρου.**

- 84.1. Ασκούμενος δικηγόρος εγγράφεται ο πτυχιούχος νομικής σχολής ημεδαπού ή αλλοδαπού αναγνωρισμένου πανεπιστημίου.
- 84.2. Ο πτυχιούχος της προηγούμενης παραγράφου διορίζεται δικηγόρος εφόσον:

α) έχει συμπληρώσει την κατά το άρθρο 86 του παρόντος πρακτική άσκηση των δέκα οκτώ (18) μηνών μέχρι την παραμονή της ημέρας έναρξης των εξετάσεων,

β) δεν έχει υπερβεί το 35^ο έτος της ηλικίας του κατά το ίδιο χρονικό σημείο της έναρξης των εξετάσεων και

γ) εφόσον επιτύχει στις σχετικές εξετάσεις του άρθρου 90 επ. του παρόντος που προκηρύσσονται για τους μήνες Μάρτιο και Σεπτέμβριο κάθε έτους από τον Υπουργό της Δικαιοσύνης.

84.3. Μέχρι την παραμονή της ημέρας έναρξης των εξετάσεων και για τη συμμετοχή του σε αυτές, ο πτυχιούχος νομικής σχολής αλλοδαπού αναγνωρισμένου πανεπιστημίου πρέπει να έχει προβεί σε όλες τις νόμιμες ενέργειες για την αναγνώριση της ισοτιμίας και αντιστοίχισης του πτυχίου του από το αρμόδιο όργανο της πολιτείας.

Άρθρο 85

Προθεσμία και αίτηση του πτυχιούχου για εγγραφή στο βιβλίο ασκουμένων.

85.1. Κάθε πτυχιούχος νομικής σχολής, ημεδαπού ή αλλοδαπού αναγνωρισμένου πανεπιστημίου που επιθυμεί να καταστεί ασκούμενος, οφείλει, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ετών από τη λήψη του πτυχίου του, να υποβάλει αίτηση προς εγγραφή του στο ειδικό βιβλίο ασκουμένων του δικηγορικού συλλόγου του τόπου της άσκησης. Για την εγγραφή αυτή απαιτείται να συνυποβάλει στον ίδιο

δικηγορικό σύλλογο: α) αντίγραφο του πτυχίου ή βεβαίωση της οικείας νομικής σχολής από την οποία να προκύπτει και ο χρόνος που κατέστη πτυχιούχος, β) βεβαίωση του δικηγόρου ή των δικηγόρων στους οποίους θα ασκηθεί, γ) πιστοποιητικό από την αρμόδια δημοτική αρχή που να αποδεικνύει την ημέρα, το μήνα και το έτος γεννήσεώς του και δ) αντίγραφο της τριπλότυπης απόδειξης καταβολής στο ταμείο του δικηγορικού συλλόγου του χρηματικού ποσού για τα δικαιώματα εγγραφής που το ύψος του καθορίζεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου κάθε δικηγορικού συλλόγου.

85.2. Η αίτηση της προηγούμενης παραγράφου εφόσον συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, καταχωρείται αμέσως και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο ειδικό βιβλίο ασκουμένων που τηρεί κάθε δικηγορικός σύλλογος. Ημέρα έναρξης της άσκησης και κτήσεως της ιδιότητας του ασκουμένου δικηγόρου που διατηρείται μέχρι την όρκισή του ως δικηγόρου ή την διαγραφή του για οποιοδήποτε νόμιμο λόγο, είναι η ημέρα καταχώρησης της αίτησης στο σχετικό ειδικό βιβλίο ασκουμένων του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

Άρθρο 86

Σε ποιούς ασκείται ο υποψήφιος δικηγόρος

86.1. Η άσκηση του πτυχιούχου της Νομικής Σχολής είναι δεκαοκτάμηνη και γίνεται για δώδεκα (12) μήνες:

α) Σε δικηγόρο Αρείου Πάγου ή Εφετείου. Σε κάθε δικηγόρο δύναται να ασκούνται μέχρι τρεις (3) ασκούμενοι και κάθε ασκούμενος μπορεί να ασκείται συγχρόνως σε τρεις (3) το πολύ δικηγόρους. Μεταξύ δικηγόρου και ασκουμένου δεν δημιουργείται σχέση εξαρτημένης εργασίας ή παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών. Και

β) Στο γραφείο του προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή σε γραφείο νομικού συμβούλου του κράτους ή σε γραφείο δικαστικού αντιπροσώπου. Η τοποθέτηση γίνεται με πράξη του προέδρου του νομικού συμβουλίου και ο αριθμός των ασκουμένων δεν μπορεί να υπερβεί τους πέντε (5) για το γραφείο του προέδρου και τους δύο (2) για το γραφείο κάθε νομικού συμβούλου ή δικαστικού αντιπροσώπου.

86.2. Η άσκηση του πτυχιούχου της νομικής για τους υπόλοιπους έξι (6) μήνες γίνεται σε πρωτοδίκη ή πρόεδρο πρωτοδικών, πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων ή εισαγγελικό λειτουργό αναλόγων βαθμίδων, που υπηρετούν σε πρωτοδικείο ή εισαγγελία πρωτοδικών αντίστοιχα της έδρας του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Η τοποθέτηση γίνεται με πράξη του προϊσταμένου του οικείου δικαστηρίου ή εισαγγελίας, μετά από σχετικό έγγραφο του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

86.3. Η άσκηση των δώδεκα και των έξι μηνών των προηγούμενων παραγραφών, μπορεί να γίνεται εναλλάξ, όχι όμως ταυτόχρονα.

- 86.4. Οι δικηγορικοί σύλλογοι είναι υποχρεωμένοι να μεριμνούν για την καθ' οιονδήποτε τρόπο εξυπηρέτηση των ασκουμένων κατά την περίοδο ασκήσεως τους. Οι δικηγορικοί σύλλογοι που εδρεύουν σε έδρα εφετείου και έχουν πάνω από εκατόν πενήντα (150) μέλη, υποχρεούνται στη διοργάνωση σεμιναρίων για την πρακτική υποβοήθηση των ασκουμένων.

Άρθρο 87

Χρόνος και περιεχόμενο άσκησης

- 87.1. Η άσκηση είναι συνεχής. Αν διακοπεί για οποιοδήποτε λόγο για χρόνο μεγαλύτερο της διετίας, ο ασκούμενος διαγράφεται αυτοδίκαια από το μητρώο ασκουμένων.
- 87.2. Σε περίπτωση διακοπής της άσκησης, επιτρέπεται η συνέχισή της με απόφαση του οικείου διοικητικού συμβουλίου, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου. Εφ' όσον το διοικητικό συμβούλιο κρίνει δικαιολογημένη τη διακοπή, με απόφαση του επιτρέπει την επανεγγραφή του ασκουμένου, προσδιορίζοντας ταυτόχρονα τον κατά τη γνώμη του αναγκαίο χρόνο πρόσθετης άσκησης στην οποία υποχρεούται ο ασκούμενος.
- 87.3. Ο χρόνος της στράτευσης του ασκουμένου υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής άσκησης μόνον εφ' όσον ο ασκούμενος υπηρετεί τη θητεία του στην έδρα του συλλόγου στον οποίο ασκείται ή πραγματοποιεί παράλληλη άσκηση σε δικηγορικό σύλλογο της έδρας της στρατιωτικής μονάδας στην οποία υπηρετεί.

- 87.4. Κάθε ασκούμενος είναι υποχρεωμένος να πραγματοποιεί τριάντα (30) τουλάχιστον παραστάσεις σε όλη της διάρκεια της άσκησης του, μαζί με τον ή τους δικηγόρους στους οποίους ασκείται, σε οποιοδήποτε δικαστήριο. Ανάλογη υποχρέωση έχει και όταν η άσκηση πραγματοποιείται στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους ή σε γραφείο νομικού συμβούλου του κράτους ή δικαστικού αντιπροσώπου. Οι παραστάσεις αυτές αποδεικνύονται, είτε με βεβαίωση του αρμόδιου δικαστικού γραμματέα που εκδίδεται αμέσως μετά το πέρας της δίκης είτε με αντίγραφα των αποφάσεων ή των πρακτικών της οικείας παραστάσεως.
- 87.5. Κατά τον χρόνο της άσκησης, κάθε ασκούμενος είναι υποχρεωμένος να παρακολουθεί τριάντα (30) σεμινάρια σε νομικά θέματα και θέματα πρακτικής εφαρμογής του δικαίου που οργανώνει ο σύλλογος που ασκείται ή άλλος σύλλογος. Η παρακολούθηση αποδεικνύεται από βεβαίωση την οποία χορηγεί ο σύλλογος για κάθε σεμινάριο ή κύκλο σεμιναρίων.
- 87.6. Ο δικηγόρος, μετά το πέρας της άσκησης χορηγεί στον ασκούμενο βεβαίωση ασκήσεως.

Άρθρο 88

Πειθαρχικός έλεγχος και δικαιώματα ασκουμένου.

- 88.1. Ο ασκούμενος δικηγόρος έχει όλες τις δεοντολογικές υποχρεώσεις του δικηγόρου. Τελεί υπό την εποπτεία και δικαιοδοσία του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου του τόπου της άσκησης του και ελέγχεται με την ίδια πειθαρχική διαδικασία που ελέγχεται και ο δικηγόρος. Οι ποινές που επιβάλλονται είναι οι ίδιες που δύνανται να επιβληθούν στον δικηγόρο. Αντί όμως προσωρινής παύσης επιβάλλεται ως ποινή η αναστολή του χρόνου ασκήσεως μέχρι έξι (6) μήνες και αντί της οριστικής παύσης, ο οριστικός αποκλεισμός από τις εξετάσεις.
- 88.2. Κατά τη διάρκεια της ασκήσεως ο ασκούμενος δύναται να παρίσταται ενώπιον του πταισματοδικείου, του μονομελούς πλημμελειοδικείου και του ειρηνοδικείου, για λήψη ενόρκων βεβαιώσεων του άρθρου 671 του ΚΠολΔ. και σε διαφορές διαδικασίας των άρθρων 737 και 738 παρ. 2 ΚΠολΔ. με έγγραφη εντολή του δικηγόρου στον οποίο ασκείται. Ακόμα δύναται ο ασκούμενος να παρίσταται ενώπιον του Ειρηνοδικείου, που δικάζει κατά τη διαδικασία των μικροδιαφορών.
- 88.3. Ο ασκούμενος υποχρεούται να παρίσταται με τον δικηγόρο στον οποίο ασκείται, ενώπιον των πρωτοβαθμίων δικαστηρίων συνυπογράφοντας τις προτάσεις.

Άρθρο 89**Ασυμβίβαστα και κωλύματα για τον ασκούμενο.**

Τα ασυμβίβαστα και κωλύματα που ισχύουν κατά τον παρόντα Κώδικα για τους δικηγόρους ισχύουν και για τους ασκούμενους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Διαγωνισμός ασκουμένων δικηγόρων

Άρθρο 90

Προκήρυξη διαγωνισμού.

- 90.1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που εκδίδεται δύο φορές το χρόνο κατά τους μήνες Ιανουάριο και Ιούλιο, προκηρύσσεται πανελλήνιος διαγωνισμός για το διορισμό των νέων δικηγόρων. Ο διαγωνισμός διενεργείται στις έδρες των πολιτικών εφετείων με έναρξη την τελευταία ημέρα των μηνών Μαρτίου και Σεπτεμβρίου.
- 90.2. Ο διαγωνισμός περιλαμβάνει δύο στάδια: το προκριματικό των γραπτών εξετάσεων και το τελικό των προφορικών εξετάσεων.

Άρθρο 91

Εξεταστικές επιτροπές των ασκουμένων.

- 91.1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που εκδίδεται στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους και πάντως μέχρι τέλους Φεβρουαρίου, διορίζεται επταμελής Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων Υποψηφίων Δικηγόρων (Κ.Ε.Ε.Υ.Δ.) που εδρεύει στην Αθήνα και αποτελείται από

α) έναν αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, β) έναν αντιπρόεδρο του Συμβουλίου Επικρατείας, γ) τον Πρόεδρο της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας και δ) τέσσερις (4) δικηγόρους διορισμένους στον Αρειο Πάγο με δεκαπενταετή τουλάχιστον άσκηση δικηγορίας που προτείνονται από τη Συντονιστική Επιτροπή. Με την ίδια απόφαση διορίζονται και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο αρχαιότερος κατά διορισμό ανώτατος δικαστής. Καθήκοντα γραμματέα εκτελεί ο προϊστάμενος του Τμήματος δικηγόρων του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή ο αναπληρωτής του. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και ο τρόπος της αμοιβής των μελών της Κ.Ε.Ε.Υ.Δ.

91.2. Στην έδρα κάθε πολιτικού εφετείου, συγκροτούνται Τοπικές Εξεταστικές Επιτροπές Υποψηφίων Δικηγόρων (Τ.Ε.Ε.Υ.Δ.) αποτελούμενες από επτά μέλη, δηλαδή τον προϊστάμενο του εφετείου ως πρόεδρο, τον εισαγγελέα εφετών, με τους αντίστοιχους αναπληρωτές τους και πέντε δικηγόρους με τους αντίστοιχους αναπληρωτές τους, που προτείνονται από τον δικηγορικό σύλλογο της έδρας του εφετείου, ύστερα από κλήρωση και οι οποίοι πρέπει να είναι δικηγόροι Αρείου Πάγου με 15ετή τουλάχιστον προϋπηρεσία, ή Εφετείου για τις εκτός Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης έδρες Εφετείων. Καθήκοντα γραμματέα των Τοπικών Εφετειακών Επιτροπών εκτελεί υπάλληλος του εφετείου ή ο αναπληρωτής του, διοριζόμενοι από τον πρόεδρο της Επιτροπής.

Άρθρο 92**Οι Τοπικές Επιτροπές εξετάσεων.**

Οι Τοπικές Εξεταστικές Επιτροπές Υποψηφίων Δικηγόρων πριν από την έναρξη των εξετάσεων αποφασίζουν αμετάκλητα για την αποδοχή ή όχι της αίτησης συμμετοχής στο διαγωνισμό κάθε υποψηφίου με αιτιολογημένη απόφαση. Από τις εξετάσεις αποκλείονται:

α) όσοι εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 5, 6 και 33 του παρόντος,

β) όσοι έχουν τιμωρηθεί πειθαρχικά ως ασκούμενοι τρεις φορές και όσοι έχουν αποκλεισθεί από τις εξετάσεις με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου στον οποίο ασκούνται,

γ) όσοι έχουν προηγούμενα απορριφθεί τρεις (3) φορές στις εξετάσεις ασκουμένων και

δ) εκείνος που δεν έχει εγγραφεί ως ασκούμενος μέσα στην αποκλειστική προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 85.1 παράγραφος 1 του παρόντος.

Άρθρο 93**Όροι συμμετοχής στο διαγωνισμό.**

93.1. Ο ασκούμενος οφείλει να μετάσχει στην αμέσως προσεχή ή αμέσως μεταπροσεχή εξέταση μετά τη συμπλήρωση του

χρόνου της κατά νόμο άσκησης ή της τυχόν πρόσθετης. Δύναται ο ασκούμενος να γίνει δεκτός και σε μεταγενέστερη εξέταση μετά από απόφαση του οικείου πειθαρχικού συμβουλίου, εφ' όσον συντρέχουν στο πρόσωπό του εξαιρετικοί λόγοι. Το πειθαρχικό συμβούλιο δύναται να επιβάλει και πρόσθετη άσκηση. Στην περίπτωση αυτή ο ασκούμενος οφείλει να προσέλθει στην πρώτη εξέταση μετά τη συμπλήρωση της πρόσθετης άσκησης.

93.2. Δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό έχει κάθε ασκούμενος που έχει συμπληρώσει δεκαοκτάμηνη άσκηση μέχρι την παραμονή της ημέρας έναρξης της γραπτής εξέτασης.

93.3. Η αίτηση για συμμετοχή στις εξετάσεις υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στον γραμματέα της τοπικής εφετειακής επιτροπής πέντε ημέρες πριν την έναρξή τους. Με την αίτηση αυτή συνυποβάλλονται:

α) Υπεύθυνη δήλωση του ασκουμένου ότι ασκήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Στη δήλωση αυτή επισυνάπτονται οι βεβαιώσεις ασκήσεως του, των παραστάσεων του στα δικαστήρια, της παρακολουθήσεως των σεμιναρίων και πιστοποιητικό του δικηγορικού συλλόγου στον οποίο έχει εγγραφεί, από το οποίο να προκύπτει αν τιμωρήθηκε ή όχι πειθαρχικά.

β) Πιστοποιητικό από τα μητρώα αρρένων ή για γυναίκες από το δημοτολόγιο. Στα πιστοποιητικά αυτά πρέπει να γράφεται η ημέρα, ο μήνας και το έτος γέννησης.

- γ) Αντίγραφο πτυχίου νομικού τμήματος της νομικής σχολής ελληνικού ή αλλοδαπού αναγνωρισμένου ομοταγούς πανεπιστημίου το οποίο πρέπει να έχει αναγνωρισθεί από την αρμόδια ελληνική υπηρεσία ως ισότιμο και αντίστοιχο σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.
- δ) Αντίγραφο του ποινικού μητρώου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν υπάρχει καταδίκη για αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 78 του παρόντος.
- ε) Πιστοποιητικό του στρατολογικού γραφείου από το οποίο να προκύπτει ότι έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή έχει απαλλαγεί νόμιμα, οριστικά ή προσωρινά από αυτές, ή βεβαίωση ότι υπηρετεί.
- στ) Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν υπάγεται στις περιπτώσεις των άρθρων 5, 6 και 33 του παρόντος και
- ζ) γραμμάτιο κατάθεσης του χρηματικού ποσού των εξετάστρων στο ταμείο του συλλόγου της έδρας του εφετείου που το ύψος τους καθορίζεται κάθε φορά με απόφαση, ειδικά αιτιολογημένη, του διοικητικού συμβουλίου του. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η κατανομή του συνολικού ποσού μεταξύ των μελών της επιτροπής, του γραμματέα, του επιμελητή που ενδεχόμενα θα χρησιμοποιηθεί και του ταμείου του συλλόγου.

Άρθρο 94

Οι ενιαίες πανελλήνιες γραπτές εξετάσεις.

- 94.1. Ο διαγωνισμός κατά το προκριματικό στάδιο των γραπτών εξετάσεων, είναι ενιαίος για όλη τη χώρα και γίνεται για κάθε μάθημα την ίδια ημέρα και ώρα για τις περιφέρειες όλων των εφετειών και διεξάγεται με ευθύνη των Τοπικών Εξεταστικών Επιτροπών. Τα θέματα των εξετάσεων αναφέρονται στο Αστικό Δίκαιο, την Πολιτική Δικονομία, το Ποινικό Δίκαιο, την Ποινική Δικονομία, το Διοικητικό Δίκαιο, τη Διοικητική Δικονομία, το Εμπορικό Δίκαιο και σε στοιχεία θεσμικού Ευρωπαϊκού Δικαίου. Η γραπτή εξέταση γίνεται με καλυμμένα τα στοιχεία του διαγωνιζόμενου και επιτρέπεται η χρήση μόνο νόμων (κωδίκων) χωρίς σχόλια. Αν αποτύχει κάποιος στις γραπτές εξετάσεις αποκλείεται από τις προφορικές.
- 94.2. Η κάθε Εξεταστική Επιτροπή ορίζει το οίκημα που θα διενεργηθεί ο διαγωνισμός με απόφασή της που τοιχοκολλάτε στα γραφεία των δικηγορικών συλλόγων πέντε ημέρες πριν από την έναρξη του διαγωνισμού και αποστέλλεται με το ταχύτερο μέσο προς την Κεντρική Εξεταστική Επιτροπή. Η Κεντρική Εξεταστική Επιτροπή την ημέρα του διαγωνισμού κάθε μαθήματος συνέρχεται πριν από την έναρξή του σε αίθουσα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και σε μυστική συνεδρίασή της συντάσσει από κοινού τον πίνακα των θεμάτων τον οποίο αποστέλλει αμέσως με τηλεομοιότυπο (FAX) στους προέδρους των εξεταστικών επιτροπών της χώρας. Ο πίνακας των θεμάτων με το πρακτικό συνεδρίασης της Κεντρικής Επιτροπής εξετάσεων φυλάσσονται στο αρμόδιο τμήμα

του Υπουργείου Δικαιοσύνης με φροντίδα του γραμματέα της.

Άρθρο 95

Βαθμολόγηση των γραπτών εξετάσεων

Μετά τη διεξαγωγή της γραπτής δοκιμασίας που διεξάγεται με ευθύνη των τοπικών εφετειακών επιτροπών, τα γραπτά αποστέλλονται με ευθύνη των προέδρων των επιτροπών αυτών στο πρόεδρο της Κεντρικής Επιτροπής. Η βαθμολόγηση των γραπτών γίνεται από δύο εξεταστές, μέλη της Κεντρικής Εξεταστικής Επιτροπής που ορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής και συντάσσεται πίνακας επιτυχόντων.

Άρθρο 96

Επιτυχόντες και αποτυχόντες στις γραπτές εξετάσεις.

Η ικανότητα των υποψηφίων στις γραπτές εξετάσεις βαθμολογείται με τους βαθμούς 0-10. Κάθε εξεταστής βαθμολογεί την επίδοση του υποψηφίου σε όλα τα μαθήματα. Θεωρείται ότι επέτυχε ο υποψήφιος που στη γραπτή εξέταση έλαβε βαθμό 6 στο Αστικό Δίκαιο και την Πολιτική Δικονομία και μέσο όρο βαθμολογίας σε όλα τα μαθήματα τουλάχιστον 6. Απορρίπτεται ο υποψήφιος που έλαβε σε οποιοδήποτε μάθημα κάτω από τρία (3). Η βαθμολογία κάθε εξεταστού δεν μπορεί να διαφέρει περισσότερο από 3 μονάδες για κάθε μάθημα. Κάθε αμφισβήτηση για τη βαθμολογία λύνεται από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων.

Άρθρο 97**Προφορικές εξετάσεις.**

- 97.1. Οι επιτυχόντες στη γραπτή δοκιμασία υποβάλλονται σε προφορική δοκιμασία ενώπιον της Τοπικής Εφετειακής Επιτροπής Εξετάσεων.
- 97.2. Η ικανότητα των υποψηφίων στις προφορικές εξετάσεις βαθμολογείται με τους αριθμούς 0-10. Κάθε εξεταστής βαθμολογεί την επίδοση του υποψηφίου σε όλα τα μαθήματα. Στην προφορική εξέταση θεωρείται ότι επέτυχε ο υποψήφιος που συγκεντρώνει μέσο όρο βαθμολογίας σε όλα τα μαθήματα, που προβλέπονται για τις γραπτές εξετάσεις τουλάχιστον 6. Η βαθμολογία κάθε εξεταστού δεν μπορεί να διαφέρει περισσότερο από 3 μονάδες για κάθε μάθημα.

Άρθρο 98**Τελικά αποτελέσματα διαγωνισμού.**

Μετά την ολοκλήρωση και των προφορικών εξετάσεων τα αποτελέσματα αποστέλλονται στην Κεντρική Εξεταστική Επιτροπή Εξετάσεων Υποψηφίων Δικηγόρων με την μέριμνα της οποίας εξάγεται, συνολικός μέσος όρος γραπτής και προφορικής επίδοσης όλων των υποψηφίων που συγκέντρωσαν μέσο όρο βαθμολογίας τουλάχιστον 6 στο σύνολο των μαθημάτων του διαγωνισμού και προσδιορίζεται η σειρά επιτυχίας του καθένα ανά δικηγορικό σύλλογο.

Άρθρο 99**Πίνακας αποτελεσμάτων.**

Για τις εξετάσεις τηρούνται πρακτικά που φυλάσσονται στα αρχεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του κάθε εφετείου. Πίνακας των αποτελεσμάτων που περιέχει τα ονοματεπώνυμα μόνον εκείνων που επέτυχαν με τη σειρά της επιτυχίας, δημοσιεύεται με τοιχοκόλληση στα καταστήματα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, των εφετείων και των δικηγορικών συλλόγων. Αντίγραφο του πίνακα αυτού που περιέχει τα ονοματεπώνυμα όσων επέτυχαν καθώς και τη βαθμολογία του καθένα, στέλνει ο γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής σε όλους τους δικηγορικούς συλλόγους και στα εφετεία.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ**ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΑΣ - ΕΜΜΙΣΘΟΙ****ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ****Άρθρο 100****Ο έμμισθος δικηγόρος**

100.1. Έμμισθη υπηρεσία δικηγόρου σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο είναι ασυμβίβαστη προς το δικηγορικό λειτούργημα. Εξαιρετικά επιτρέπεται στο δικηγόρο α) η με πάγια, ετήσια ή μηνιαία αμοιβή, παροχή καθαρά νομικών ή δικηγορικών υπηρεσιών και β) η διδασκαλία μαθημάτων νομικών ή πολιτικών επιστημών.

100.2. Έμμισθος δικηγόρος στο δημόσιο τομέα όπως αυτός προσδιορίζεται στο άρθρο 9 του ν. 1232/1982 και στο άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 είναι αυτός που προσφέρει τις δικηγορικές ή νομικές υπηρεσίες του είτε με πάγια περιοδική αμοιβή είτε με το σύστημα της αποκλειστικής ή συστηματικής ανάθεσης υποθέσεων, με τη νόμιμη αμοιβή. Έμμισθος δικηγόρος στον ιδιωτικό τομέα είναι αυτός που προσφέρει τις δικηγορικές ή νομικές υπηρεσίες του στον τομέα αυτό και αμείβεται με πάγια περιοδική νομική αμοιβή.

Άρθρο 101

Πρόσληψη εμμίσθου δικηγόρου στο δημόσιο τομέα.

101.1. Η πρόσληψη δικηγόρων με πάγια αντιμισθία ή με αποκλειστική ή συστηματική ανάθεση υποθέσεων με πάγια αμοιβή από νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται στο άρθρο 9 του ν. 1232/1982 και στο άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982, γίνεται με επιλογή ύστερα από προκήρυξη. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται για την πρόσληψη του προϊσταμένου νομικής ή δικαστικής υπηρεσίας στο δημόσιο τομέα.

101.2. Η προκήρυξη πρέπει να περιέχει το αντικείμενο της απασχόλησης του δικηγόρου, τις τυχόν ειδικές ανάγκες του νομικού προσώπου, την έδρα και τους όρους αμοιβής και υπηρεσιακής εξέλιξης του δικηγόρου και απευθύνεται προς τα μέλη συγκεκριμένου δικηγορικού συλλόγου. Η προκήρυξη καθορίζει προθεσμία για την υποβολή των υποψηφιοτήτων, η

οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 30 ούτε μεγαλύτερη από 60 ημέρες από την τελευταία δημοσίευση της προκήρυξης.

101.3. Η επιλογή γίνεται από πενταμελή επιτροπή που συνέρχεται στην έδρα του δικηγορικού συλλόγου και αποτελείται από:

- α) δικαστικό αντιπρόσωπο Α' του νομικού συμβουλίου του κράτους ή το νόμιμο αναπληρωτή του,
- β) τρεις δικηγόρους, από τους οποίους ο ένας με 15ετή τουλάχιστον δικηγορική υπηρεσία, που ορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο του οικείου δικηγορικού συλλόγου για κάθε συγκεκριμένη προκήρυξη,
- γ) έναν εκπρόσωπο του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου.

Πρόεδρος της επιτροπής είναι ο δικαστικός αντιπρόσωπος Α' του νομικού συμβουλίου του κράτους, ή ο νόμιμος αναπληρωτής του και καθήκοντα γραμματέα ασκεί υπάλληλος του νομικού προσώπου. Υποψήφιοι μπορούν να είναι δικηγόροι μέλη του δικηγορικού συλλόγου του τόπου, όπου πρόκειται να παρασχεθούν οι υπηρεσίες.

101.4. Η προκήρυξη για την πρόσληψη δικηγόρου κοινοποιείται με επιμέλεια του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου στον δικαστικό αντιπρόσωπο Α' του νομικού συμβουλίου του κράτους, της περιοχής του δικηγόρου που θα προσληφθεί και στον πρόεδρο του οικείου δικηγορικού συλλόγου, οι οποίοι επιμελούνται για την τοιχοκόλλησή της στο κατάστημα του πρωτοδικείου και στα γραφεία του δικηγορικού συλλόγου αντίστοιχα. Επίσης η προκήρυξη

δημοσιεύεται με πρόσκληση για την υποβολή υποψηφιοτήτων σε μία τουλάχιστον εφημερίδα, που εκδίδεται στην έδρα του οικείου δικηγορικού συλλόγου, κατά προτίμηση ημερήσια. Μαζί με τις κοινοποιήσεις γνωστοποιείται και ο εκπρόσωπος του νομικού προσώπου που θα μετέχει στην επιτροπή επιλογής. Ο δικαστικός αντιπρόσωπος Α΄ του νομικού συμβουλίου του κράτους ή ο νόμιμος αναπληρωτής του συγκαλεί την επιτροπή μέσα σε πέντε ημέρες από την κοινοποίηση της προκήρυξης. Η επιτροπή με απόφασή της ορίζει τον τόπο και το χρόνο και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία της επιλογής και μπορεί κατά την κρίση της, να ορίσει συμπληρωματικές δημοσιεύσεις για τη γνωστοποίηση της προκήρυξης με δαπάνη του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου.

101.5. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν στο ενδιαφερόμενο νομικό πρόσωπο, μέσα στην προθεσμία που ορίζει η προκήρυξη, αίτηση συνοδευόμενη από: α) πιστοποιητικό ποινικού μητρώου, β) πιστοποιητικό του οικείου δικηγορικού συλλόγου από το οποίο να προκύπτει ότι ο υποψήφιος δεν έχει τιμωρηθεί πειθαρχικά και ότι δεν κατέχει άλλη έμμισθη θέση, γ) υπεύθυνη δήλωση ότι δεν είναι έμμισθος κατά την έννοια του άρθρου 100 του παρόντος και δ) βιογραφικό σημείωμα με τα στοιχεία της επιστημονικής και επαγγελματικής του δράσης.

101.6. Δικηγόροι, που κατέχουν άλλη έμμισθη θέση κατά την έννοια του άρθρου 100 του παρόντος, μπορούν να εμφανιστούν ως υποψήφιοι αν συνυποβάλλουν μαζί με την

αίτηση και τα σχετικά δικαιολογητικά της προηγούμενης παραγράφου υπεύθυνη δήλωση ότι εφόσον προσληφθούν στη νέα θέση που προκηρύσσεται θα παραιτηθούν από την άλλη έμμισθη θέση. Στην περίπτωση αυτή δεν μπορούν να αναλάβουν υπηρεσία αν δεν προσκομίσουν βεβαίωση του εντολέα στον οποίο παρέχουν τις υπηρεσίες τους ότι παραιτήθηκαν από την έμμισθη θέση τους ή έπαψαν να αναλαμβάνουν υποθέσεις ή να λαμβάνουν περιοδική αμοιβή.

101.7. Με την αίτησή τους οι υποψήφιοι υποβάλλουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την απόδειξη των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων τους.

Άρθρο 102

Έργο της Επιτροπής

102.1. Η επιτροπή εξετάζει τις αιτήσεις και τα δικαιολογητικά των υποψηφίων και τους καλεί σε ατομική συνέντευξη. Μέσα σε ένα μήνα το πολύ από την τελευταία ατομική συνέντευξη εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση με τη σειρά αξιολόγησης των υποψηφίων.

102.2. Για την επιλογή και πρόσληψη λαμβάνονται υπόψη η προσωπικότητα του υποψηφίου, η επιστημονική του κατάρτιση, η εξειδίκευσή του στο αντικείμενο της απασχόλησης, η επαγγελματική του πείρα και επάρκεια και η γνώση ξένων γλωσσών, που συνεκτιμώνται με την οικογενειακή και οικονομική του κατάσταση, τις βιοτικές του ανάγκες, την ηλικία του και την πρόβλεψη της εξέλιξής του. Κρίσιμος χρόνος για τον έλεγχο της

συνδρομής των πιο πάνω τυπικών προσόντων είναι ο χρόνος λήξης της προθεσμίας για την υποβολή των αιτήσεων.

102.3. Η απόφαση της επιτροπής είναι υποχρεωτική και ισχύει μόνο για την κατάληψη των θέσεων που προκηρύχθηκαν. Το νομικό πρόσωπο που προκήρυξε τη θέση οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση της απόφασης να προσλάβει στις κενές θέσεις τους επιτυχόντες και να γνωστοποιήσει στον οικείο δικηγορικό σύλλογο την ανάληψη υπηρεσίας ή την έναρξη της συνεργασίας με αμοιβή κατά υπόθεση μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δε θίγουν τις διατάξεις του παρόντος που ρυθμίζουν τις μεταθέσεις των δικηγόρων.

102.4. Προσλήψεις στο δημόσιο τομέα κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος είναι άκυρες και συνεπάγονται την ποινική δίωξη των μελών του οργάνου που ενήργησε την πρόσληψη σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 259 Π.Κ., την απόρριψη κάθε αγωγής του προσληφθέντος, έστω και με βάση τον αδικαιολόγητο πλουτισμό, ως νομικά αβάσιμη και την πειθαρχική δίωξη των εμπλεκομένων δικηγόρων.

Άρθρο 103

Περιορισμοί στους έμμισθους δικηγόρους.

Απαγορεύεται στο δικηγόρο να παρέχει νομικές ή δικηγορικές υπηρεσίες με πάγια περιοδική αμοιβή σε περισσότερους από έναν εντολείς, είτε αυτοί ανήκουν στο δημόσιο τομέα, όπως καθορίζεται στο άρθρ. 1 παρ. 6 του Ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 τ. Α'), είτε ανήκουν

στον ιδιωτικό τομέα. Επίσης απαγορεύεται στο δικηγόρο στον οποίο ανατίθενται αποκλειστικά ή συστηματικά υποθέσεις από εντολέα του δημόσιου τομέα ή που λαμβάνει πάγια περιοδική αμοιβή απ' αυτόν να αναλαμβάνει υποθέσεις και από άλλο εντολέα του ίδιου τομέα αυτού.

Άρθρο 104

Απαγορεύσεις πρόσληψης στο δημόσιο τομέα.

104.1. Απαγορεύεται να προσληφθούν ως έμμισθοι δικηγόροι για την παροχή νομικών ή δικηγορικών υπηρεσιών με πάγια περιοδική αμοιβή:

α) όσοι κατέχουν οποιαδήποτε έμμισθη θέση από αυτές που προβλέπονται στα άρθρα 35, 36 και 100 του παρόντος ή άλλες διατάξεις που επεκτείνουν την εφαρμογή του άρθρου αυτού και δεν επάγονται την αναστολή του λειτουργήματος του δικηγόρου και β) όσοι λαμβάνουν από το δημόσιο ή από οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης σύνταξη ή άλλη οποιαδήποτε περιοδική παροχή που υπερβαίνει το βασικό μισθό δικηγόρου του Αρείου Πάγου, με πάγια περιοδική αμοιβή, χωρίς οποιαδήποτε προσαύξηση ή επίδομα. Εξαιρούνται εκείνοι που λαμβάνουν συντάξεις αναπηρίας ή συντάξεις θυμάτων πολέμου ή ειρηνικής περιόδου ή λαμβάνουν ή επαύξησαν σύνταξη λόγω αποκατάστασής τους σε φορείς του δημόσιου τομέα από τους οποίους απολύθηκαν ή εξαναγκάστηκαν σε παραίτηση κατά την περίοδο της δικτατορίας της 21.4.1967 καθώς και οι συνταξιούχοι τυφλοί του Ν. 612/1977. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για το δικηγόρο που παρέχει τις νομικές ή δικηγορικές υπηρεσίες του με πάγια περιοδική αμοιβή που διορίζεται σε θέση ειδικού συνεργάτη, σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 παρ. 3 του Ν. 1320/1983 (ΦΕΚ 6 τ. Α'), ή μετέχει σε νομοπαρασκευαστικές

επιτροπές. Ως προς τα μέλη του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού, καθώς και του λοιπού επιστημονικού διδακτικού προσωπικού των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων εφαρμόζονται οι παρ. 6 έως 9 του άρθρου 13 του Ν. 1268/1982.

104.2. Οι απαγορεύσεις του προηγούμενου άρθρου και της παρ. 1 του παρόντος άρθρου αργούν όταν στο δικηγορικό σύλλογο στην περιφέρεια του οποίου θα παρασχεθούν οι υπηρεσίες του δικηγόρου με πάγια περιοδική αμοιβή, όλοι οι δικηγόροι παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες ή κατέχουν οπωσδήποτε αμειβόμενη θέση ή λαμβάνουν σύνταξη ή άλλη περιοδική παροχή κατά τα προβλεπόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Η συνδρομή των παραπάνω προϋποθέσεων βεβαιώνεται από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο.

104.3. Δικηγόρος που έχει συμπληρώσει α) το 65^ο έτος της ηλικίας του ή β) τις προϋποθέσεις για να λάβει πλήρη σύνταξη από το Ταμείο Νομικών, δεν επιτρέπεται εφεξής να προσληφθεί με πάγια περιοδική αμοιβή σε οποιοδήποτε εντολέα. Το 65^ο έτος θεωρείται ότι έχει συμπληρωθεί στην 31^η Δεκεμβρίου του αντίστοιχου έτους.

104.4. Δικηγόροι που προσφέρουν τις νομικές ή δικηγορικές υπηρεσίες τους με πάγια περιοδική αμοιβή σε υπηρεσίες, οργανισμούς, επιχειρήσεις και κάθε είδους νομικά πρόσωπα του άρθρου 100 του παρόντος και υπάγονται ή θα υπαχθούν για τις υπηρεσίες τους αυτές στην ασφάλιση του ασφαλιστικού οργανισμού που καλύπτει το προσωπικό του εντολέα τους, είτε βάσει του Κανονισμού ή Οργανισμού του ασφαλιστικού φορέα είτε από τις κείμενες διατάξεις, εκτός από εκείνους που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση αυτή με το άρθρο 12 του Ν. 1090/1980

αποχωρούν υποχρεωτικά και η σύμβασή τους λύνεται αυτοδικαίως αφότου θεμελιώσουν από τις παραπάνω υπηρεσίες τους δικαίωμα για πλήρη σύνταξη κατά τη νομοθεσία που διέπει τον Οργανισμό αυτόν, εκτός εάν προϋπόθεση για τη συνταξιοδότησή τους είναι να παύσουν να ασκούν το λειτούργημα του δικηγόρου. Στις περιπτώσεις αυτές οι αποχωρούντες δικαιούνται να λάβουν κατά την επιλογή τους είτε την προβλεπόμενη κατά την αποχώρησή τους εφάπαξ παροχή πλήρη από τον ασφαλιστικό οργανισμό, είτε την προβλεπόμενη αποζημίωση από το άρθρο 110 του παρόντος.

Άρθρο 105

Δικαίωμα επιλογής εμμίσθων δικηγόρων σύνταξης ή έμμισθης θέσης.

105.1. Δικηγόροι που εμπίπτουν στις απαγορεύσεις των άρθρων 103 και 104 του παρόντος, υποχρεούνται να δηλώσουν στο δικηγορικό σύλλογο, του οποίου είναι μέλη, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών μηνών από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, ποια θέση προτιμούν να διατηρήσουν από τις κατεχόμενες απ' αυτούς περισσότερες θέσεις με πάγια περιοδική αμοιβή ή να επιλέξουν μεταξύ της θέσης που κατέχουν και της κατά το άρθρο 104.1 αμειβόμενης θέσης ή σύνταξης. Μέσα στην ίδια προθεσμία οι δικηγόροι αυτοί υποχρεούνται ν' αποχωρήσουν από τις θέσεις που δεν επιτρέπεται κατά τις ίδιες διατάξεις να διατηρήσουν. Εάν ο δικηγόρος αποχωρεί από περισσότερες από μία τέτοιες θέσεις, δικαιούται να λάβει μια μόνον αποζημίωση του άρθρου 110 από

εκείνον από τους εντολείς που οφείλει την μεγαλύτερη. Ο εντολέας που κατέβαλε το σύνολο της αποζημίωσης δικαιούται να αναζητήσει από τους λοιπούς εντολείς ανάλογο μέρος της αποζημίωσης, που καθορίζεται με βάση το ύψος της αμοιβής και το χρόνο υπηρεσίας στον καθένα από τους λοιπούς εντολείς. Η αποζημίωση αυτή οφείλεται στο δικηγόρο ανεξάρτητα από τη σύνταξη ή άλλη οποιαδήποτε αποδοχή λόγω της υπηρεσίας του σε θέσεις από τις οποίες αποχωρεί. Αν επιλέξει θέση με πάγια περιοδική αμοιβή αντί για τη σύνταξη, αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης κατά το ποσό που υπερβαίνει το βασικό μισθό δικηγόρου του Αρείου Πάγου χωρίς οποιαδήποτε προσαύξηση ή επίδομα εκτός της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, έως ότου παύσει κατά οποιοδήποτε τρόπο η παροχή υπηρεσιών με πάγια περιοδική αμοιβή.

105.2. Εντολείς που προσλαμβάνουν έμμισθο δικηγόρο κατά την έννοια του άρθρου 100 του παρόντος είναι υποχρεωμένοι, ανεξάρτητα από την εγκυρότητα ή μη της σύμβασης προσλήψεως να αναγγείλουν στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους του τόπου που παρέχονται οι δικηγορικές ή νομικές υπηρεσίες κάθε τέτοια σύμβαση μέσα σε τριάντα ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης ή το διορισμό. Η αναγγελία πρέπει να περιέχει ονομαστική κατάσταση των δικηγόρων και νομικών συμβούλων που προσλαμβάνονται, ημερομηνία σύναψης της σχετικής σύμβασης, το ποσό της αντιμισθίας και ο δικηγορικός σύλλογος που είναι μέλος του ο προσλαμβανόμενος. Την ίδια υποχρέωση έχουν οι εντολείς αυτοί μέσα στην ίδια προθεσμία των τριάντα ημερών όταν ζητηθεί από το δικηγορικό σύλλογο

της έδρας τους ή του τόπου όπου απασχολούν τους δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους.

Άρθρο 106

Υποχρεώσεις του δικηγόρου που συνταξιοδοτείται.

106.1.Ο δικηγόρος που συνταξιοδοτείται από το δημόσιο ή άλλο οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούται μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την συνταξιοδότησή του, να υποβάλλει στον οικείο δικηγορικό σύλλογο δήλωση στην οποία θα ανακοινώσει τη συνταξιοδότησή του, το φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται, τη χρονολογία έναρξης καταβολής της σύνταξης και το ποσό της.

Άρθρο 107

Συνέπειες παραβάσεων των άρθρων 100 – 106.

Κάθε δικηγόρος που παραβιάζει τις υποχρεώσεις του που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 100 - 106 διαπράττει πειθαρχικό παράπτωμα. Στις περιπτώσεις παραβάσεων αυτών ο παραβάτης δικηγόρος παραπέμπεται υποχρεωτικά στο πειθαρχικό συμβούλιο και τιμωρείται με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης τουλάχιστον τεσσάρων μηνών και σε περίπτωση υποτροπής με οριστική απόλυση. Προϊστάμενοι υπηρεσιών που έχουν την ιδιότητα του υπαλλήλου κατά το άρθρ. 13 του Ποινικού Κώδικα και που δεν

συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τα άρθρα 100 - 106 τιμωρούνται με την ποινή του άρθρ. 259 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 108

Αποδοχές εμμίσθων δικηγόρων.

108.1. Σε περίπτωση συμφωνίας ο δικηγόρος ν' αμείβεται για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του μόνο με πάγια περιοδική αμοιβή στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, ο κατώτατος βασικός μισθός ορίζεται κατά μήνα ως εξής:

- α) για το δικηγόρο του Πρωτοδικείου ... μηνιαία,
- β) για το δικηγόρο του Εφετείου ... μηνιαία,
- γ) για το δικηγόρο του Αρείου Πάγου ... μηνιαία.

Οι αποδοχές αυτές προσαυξάνονται:

- α) με επίδομα συζύγου (εργαζόμενους ή μη) με ποσοστό .. επί του βασικού μισθού,
- β) με επίδομα κάθε ανήλικου τέκνου με ποσοστό .. και
- γ) με επίδομα κάθε πενταετίας στην άσκηση της δικηγορίας μετά την πρώτη και μέχρι έξι (6) συνολικά με ποσοστό για κάθε πενταετία ... και
- δ) Δικηγόροι οι οποίοι ασκούν σύμφωνα με διατάξεις καταστατικών, εσωτερικών κανονισμών ή με απόφαση του αρμοδίου οργάνου καθήκοντα προϊσταμένου νομικής υπηρεσίας δικαιούνται επίδομα θέσης που προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις.

- 108.2. Τα κατώτατα όρια αμοιβής της παρ. 1 μειώνονται κατά το 1/3 στην περίπτωση που ο δικηγόρος προσλαμβάνεται για την παροχή αποκλειστικά νομικών συμβουλών και κυρίως γνωμοδοτήσεων είτε ατομικά είτε σε συμβούλιο με άλλους.
- 108.3. Δικηγόροι που απασχολούνται στο δημόσιο τομέα με συστηματική ή αποκλειστική ανάθεση υποθέσεων σύμφωνα με το άρθρο 102.2 του παρόντος πληρώνονται για κάθε συγκεκριμένη υπόθεση σύμφωνα με τις αμοιβές που καθορίζονται στον παρόντα κώδικα (άρθρο 151 επ.).
- 108.4. Συμφωνίες για καταβολή μικρότερης αμοιβής των πιο πάνω οριζομένων είναι άκυρες ανεξάρτητα από το χρόνο κατάρτισής τους.

Άρθρο 109

Δικηγόροι συνταξιούχοι άλλων κλάδων

- 109.1. Δικηγόροι που ως άμεσα ασφαλισμένοι λαμβάνουν από το δημόσιο ή οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό σύνταξη, κύρια ή επικουρική, βοήθημα ταμείου αρωγής, μέρισμα μετοχικού ταμείου ή οποιαδήποτε άλλη τακτική παροχή, που το άθροισμα τους υπερβαίνει την καταβαλλόμενη κατά μήνα κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού σύνταξη δικηγόρου με σαράντα συντάξιμα χρόνια από το Ταμείο Νομικών και τον κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης, οφείλουν με δήλωσή τους προς το δικηγορικό σύλλογο που ανήκουν, μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος και εφεξής, μετά την έναρξη

ισχύος του παρόντος, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη καταβολής της σύνταξης ή βοηθήματος, μερίσματος ή άλλης παροχής, να επιλέξουν την άσκηση της δικηγορίας ή την απόληψη των παροχών αυτών. Σε περίπτωση που θα επιλέξουν την άσκηση της δικηγορίας αναστέλλεται η καταβολή σ' αυτούς της σύνταξης και κάθε άλλης παροχής.

109.2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται:

α) Στους δικηγόρους που λαμβάνουν σύνταξη αναπηρίας ή θύματος πολέμου, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυφλοί οι αναφερόμενοι στο ν. 612/1977.

β) Στους συνταξιούχους που είναι αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης ή πολεμιστές της γραμμής των πρόσω του πολέμου 1940-41 και σ' εκείνους που λαμβάνουν ή επαύξησαν σύνταξη λόγω αποκατάστασής τους σε θέσεις του δημόσιου τομέα, από τις οποίες είχαν απολυθεί ή εξαναγκασθεί σε παραίτηση κατά την από 21.4.1967 έως 24.7.1974 περίοδο της δικτατορίας.

γ) Στους δικηγόρους που λαμβάνουν σύνταξη ή άλλη παροχή για υπηρεσίες που πρόσφεραν ή καθήκοντα που άσκησαν και δεν ήταν, κατά τον χρόνο παροχής ή άσκησής τους, ασυμβίβαστα με το λειτούργημα του δικηγόρου, ανεξάρτητα αν οι υπηρεσίες αυτές παρασχέθηκαν ή τα καθήκοντα ασκήθηκαν πριν ή μετά το διορισμό τους ως δικηγόρων. Στην εξαίρεση του εδαφίου αυτού δεν περιλαμβάνονται οι δικηγόροι των οποίων το ασυμβίβαστο έχει αρθεί με τα άρθρα 5 και 7 του ν. δ. 410/1974, όπως αυτά αντικαταστάθηκαν με τα άρθρα 1 και 2 του Ν.Δ. 484/1974.

δ) Στους πολυτέκνους.

109.3. Η δήλωση επιλογής της παρ. 1 κοινοποιείται με δικαστικό επιμελητή στο δικηγορικό σύλλογο, του οποίου ο δικηγόρος

είναι μέλος και στους φορείς που οφείλουν τη σύνταξη ή τις άλλες παροχές. Αν ο υπόχρεος επιλέξει τη σύνταξη, θεωρείται ότι παραιτήθηκε από το δικηγορικό λειτούργημα από την επομένη της κοινοποίησης της δηλώσεως αυτής στο δικηγορικό σύλλογο.

109.4. Αν δεν κοινοποιηθεί εμπρόθεσμα δήλωση επιλογής, ο υπόχρεος σε δήλωση επιλογής διαγράφεται υποχρεωτικά από τα μητρώα του δικηγορικού συλλόγου στον οποίο ανήκει, ύστερα από απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου. Τα αποτελέσματα της διαγραφής επέρχονται από την κοινοποίηση της απόφασης στον ενδιαφερόμενο.

109.5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ο δικηγόρος που με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε λόγο διαγράφηκε από τα μητρώα του δικηγορικού συλλόγου δικαιούται στην απόληψη της σύνταξης και των άλλων παροχών από τον οφειλέτη ασφαλιστικό φορέα. Η απόληψη αρχίζει από την ημέρα που θα υποβάλει στον οικείο ασφαλιστικό φορέα του βεβαίωση του δικηγορικού συλλόγου στον οποίο ανήκει ότι διαγράφηκε από τα μητρώα του συλλόγου.

109.6. Οι επιτροπές του πέμπτου κεφαλαίου του παρόντος οφείλουν, μόλις διαπιστώσουν την πιο πάνω υπέρβαση του αθροίσματος των παροχών από τη μηνιαία σύνταξη, να ειδοποιήσουν εγγράφως χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τον πρόεδρο του δικηγορικού συλλόγου για την εφαρμογή του παρόντος και τη λήψη της σχετικής απόφασης περί διαγραφής.

Αποζημίωση, δικαιώματα και υποχρεώσεις του εμμίσθου δικηγόρου.

110.1. Η σύμβαση μεταξύ εμμίσθου δικηγόρου και εντολέα είναι πάντοτε αορίστου χρόνου και λύνεται μόνο: α) με το θάνατο ή την απαγόρευση του εντολοδόχου ή του εντολέα, β) την λύση της εντολίδας εταιρίας, γ) την πτώχευση του εντολέα, δ) την κατάργηση της θέσης του νομικού συμβούλου ή δικηγόρου με νομοθετική πράξη και ε) με καταγγελία της σύμβασης από τον εντολέα ή εντολοδόχο. Αν για το προσωπικό του εντολέα ισχύει Κανονισμός εργασίας που προβλέπει μονιμότητα στην υπηρεσία, η καταγγελία της σύμβασης από τον εντολέα γίνεται μόνο για σπουδαίο λόγο. Η καταγγελία γίνεται πάντοτε με έγγραφο στο οποίο αναφέρεται ο λόγος της απόλυσης και επιδίδεται στον εντολέα με δικαστικό επιμελητή.

110.2. Αν η σύμβαση του εμμίσθου δικηγόρου λυθεί για οποιονδήποτε λόγο που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, ο έμμισθος δικηγόρος δικαιούται να εισπράξει από τον εντολέα του αποζημίωση που ισούται α) με μια πάγια μηνιαία παροχή αν έχει συμπληρώσει εξάμηνη υπηρεσία στον εντολέα, β) με τρεις μηνιαίες παροχές αν έχει συμπληρώσει διετή υπηρεσία, γ) με έξι μηνιαίες παροχές αν έχει συμπληρώσει τριετή υπηρεσία, δ) με δέκα μηνιαίες παροχές αν έχει συμπληρώσει πενταετή υπηρεσία, ε) με δώδεκα μηνιαίες παροχές αν έχει συμπληρώσει οκταετή υπηρεσία και στ) με δώδεκα μηνιαίες παροχές συν δύο για κάθε έτος πέρα από την οκταετή υπηρεσία με ανώτατο όριο τις τριάντα μηνιαίες παροχές. Για τον υπολογισμό του ύψους της μηνιαίας παροχής λαμβάνεται υπόψη το ποσό που καταβάλλεται σταθερά και πάντως δεν υπολείπεται από τις νόμιμες μηνιαίες παροχές. Αν ο δικηγόρος έχει προσληφθεί στο δημόσιο τομέα και αμείβεται με το σύστημα της αποκλειστικής ή συστηματικής ανάθεσης υποθέσεων τότε

το ύψος της μηνιαίας παροχής ισούται με το πηλίκο από τη διαίρεση των αποδοχών του τελευταίου έτους με τον αριθμό 12. Μέχρι την πλήρη εξόφληση της πιο πάνω αποζημίωσης, ο έμμισθος δικηγόρος δικαιούται να λαμβάνει τις μηνιαίες αποδοχές που ελάμβανε κατά την ημέρα της επίδοσης του εγγράφου της καταγγελίας ή, αν υπηρετεί στο δημόσιο τομέα με το σύστημα της αποκλειστικής ή συστηματικής ανάθεσης υποθέσεων το 1/12 των αποδοχών του τελευταίου έτους πριν την επίδοση του εγγράφου της καταγγελίας. Σε περίπτωση θανάτου, την αποζημίωση, όπως αυτή καθορίζεται πιο πάνω, δικαιούνται να την λάβουν η σύζυγος του και τα ανήλικα τέκνα του.

110.3. Οι διατάξεις για τη χορήγηση ετήσιας άδειας και επιδόματος αδείας που ισχύουν για τους εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα, ισχύουν και για τους έμμισθους δικηγόρους. Σε περίπτωση ύπαρξης Κανονισμού εργασίας για τους εργαζόμενους στον εντολέα εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κανονισμού εφόσον είναι ευνοϊκότερες. Εφαρμόζονται επίσης στους έμμισθους δικηγόρους όλες οι κείμενες διατάξεις για χορήγηση αδείας λόγω ασθενείας, αναρρωτικής άδειας και προστασίας της κύησης και της λοχείας.

110.4. Καταγγελία συμβάσεων εμμίσθων δικηγόρων για όσο χρόνο αυτοί είναι μέλη διοικητικών συμβουλίων δικηγορικών συλλόγων δεν επιτρέπεται και αν γίνει είναι άκυρη, εκτός αν συντρέχουν όροι για την απώλεια της δικηγορικής άδειας ή χορηγηθεί πριν την επίδοση του εγγράφου της καταγγελίας ειδική και ονομαστική άδεια για την καταγγελία αυτή από το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο του δικηγορικού συλλόγου που υπηρετεί ο έμμισθος.

110.5. Η πιο πάνω αποζημίωση της παρ. 2 καταβάλλεται μειωμένη σε δικηγόρους και νομικούς συμβούλους σε περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης τους από την έμμισθη υπηρεσία για οποιονδήποτε λόγο.

Ειδικότερα, ο δικηγόρος που έχει συμπληρώσει δεκαπενταετή υπηρεσία λαμβάνει το 1/2 της αποζημίωσης, για όσους έχουν συμπληρώσει εικοσαετή υπηρεσία τα 2/3 και χωρίς μείωση για όσους έχουν συμπληρώσει υπηρεσία 28 ετών. Η καταβολή της αποζημίωσης αυτής προϋποθέτει ότι ο δικαιούχος δικηγόρος δεν έχει υποπέσει σε πειθαρχικό ή ποινικό αδίκημα έναντι του εντολέως και είναι ανεξάρτητη από τη σύνταξη ή άλλη περιοδική χρηματική παροχή που συνδέεται με τον εντολέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Δικηγορικές εταιρίες

Άρθρο 111

Ίδρυση εταιρίας μεταξύ δικηγόρων.

111.1. Δύο ή περισσότεροι δικηγόροι μέλη του ίδιου δικηγορικού συλλόγου μπορούν να συστήσουν «Αστική Επαγγελματική Εταιρεία Δικηγόρων» με σκοπό την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σε τρίτους και τη διανομή των συνολικών καθαρών αμοιβών, που θα προκύψουν από τη δραστηριότητά τους αυτή. Κατ' εξαίρεση δικηγόροι των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς και δικηγόροι διαφορετικών πρωτοδικείων μπορούν να συστήσουν μεταξύ τους τέτοια εταιρεία όπου από το νόμο προβλέπεται δυνατότητα άσκησης δικηγορίας στις περιφέρειες περισσότερων πρωτοδικείων.

111.2. Σε κάθε δικηγορικό σύλλογο της χώρας ο συνολικός αριθμός των δικηγορικών εταιρειών και των δικηγόρων που ασκούν μόνοι τους

ελεύθερη δικηγορία απαγορεύεται να περιοριστεί με σύσταση εταιρειών κάτω από το συνολικό αριθμό επτά (7).

Άρθρο 112

Απαγόρευση συμμετοχής μη δικηγόρου.

Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο συμμετοχή στα κέρδη της εταιρείας νομικού ή φυσικού προσώπου που δεν είναι δικηγόρος έναντι παροχής κεφαλαίου ή εργασίας προς αυτή.

Άρθρο 113

Καταστατικό και περιεχόμενο του.

113.1. Για τη σύσταση της δικηγορικής εταιρείας απαιτείται ως συστατικός τύπος καταστατικό, το οποίο να υπογράφεται από όλα τα ιδρυτικά μέλη και να καθορίζει: 1) το σκοπό, την επωνυμία και την έδρα της εταιρείας, 2) τα ονόματα και τις διευθύνσεις των ιδρυτικών τους μελών εταίρων, 3) τους όρους της εισόδου, της αποχώρησης και της αποβολής των εταίρων, 4) τις εισφορές των εταίρων και την αύξηση ή μείωση τους, 5) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εταίρων, 6) τη διοίκηση της εταιρείας και το διορισμό διαχειριστή και αναπληρωτή διαχειριστή, 7) την ύπαρξη ή όχι δικαιώματος εναντίωσης στις πράξεις του διαχειριστή ή του αναπληρωτή διαχειριστή 8) τους λόγους ανάκλησης του διαχειριστή, 9) τον τρόπο της δικαστικής και εξώδικης αντιπροσώπευσης της εταιρείας, 10) τον τρόπο λήψης των αποφάσεων της εταιρείας και τις τυχόν αυξημένες πλειοψηφίες της συνέλευσης των μελών της εταιρείας, 11) τις υποχρεώσεις απέναντι στους τρίτους, 12) τη

διανομή των κερδών και των ζημιών, 13) τους λόγους λύσης της εταιρείας και 14) την εκκαθάριση της εταιρείας μετά τη λύση.

113.2. Από τα παραπάνω στοιχεία τα υπ' αρ. 4, 10 και 12 είναι δυνατόν να καθορίζονται με αποφάσεις της συνέλευσης των εταίρων, που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 134, χωρίς αυτές να αποτελούν τροποποίηση καταστατικού.

Ά ρ θ ρ ο 114

Έγκριση του εταιρικού.

114.1. Το καταστατικό της εταιρείας υποβάλλεται για έγκριση στο δικηγορικό σύλλογο στην περιφέρεια του οποίου έχει ορισθεί η έδρα της εταιρείας.

114.2. Η έγκριση του καταστατικού γίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του δικηγορικού συλλόγου που ελέγχει αν οι διατάξεις του καταστατικού συμφωνούν με τις διατάξεις του νόμου και τη δικηγορική δεοντολογία.

114.3. Η απόφαση που δεν εγκρίνει το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένη.

Ά ρ θ ρ ο 115

Εγκριτική απόφαση του δικηγορικού συλλόγου. Περιεχόμενο.

115.1. Η απόφαση του Δ.Σ. του δικηγορικού συλλόγου με την οποία εγκρίνεται το καταστατικό, ορίζει:

α. Την δημοσίευσή της στα εκδιδόμενα από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο περιοδικά και σε περίπτωση που δεν εκδίδονται τέτοια στο Νομικό Βήμα.

β. Την εγγραφή της εταιρείας στα βιβλία των εταιρειών του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

γ. Την ταυτόχρονη δημιουργία φακέλου της εταιρίας.

δ. Την τοιχοκόλλησή της στα γραφεία του δικηγορικού συλλόγου επί 30 ημέρες.

Οι υπ' αριθμ. β, γ και δ πράξεις γίνονται υποχρεωτικά μέσα σε δύο εργάσιμες μέρες από την έκδοση της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του δικηγορικού συλλόγου, που εγκρίνει το καταστατικό.

115.2. Στο πρωτότυπο του καταστατικού το οποίο τηρείται στο αρχείο του οικείου δικηγορικού συλλόγου τίθεται, ταυτόχρονα με την έγκριση, σφραγίδα θεώρησής του από τον πρόεδρο του ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.

115.3. Οι εταιρείες πέραν των υποχρεωτικώς από την φορολογική νομοθεσία τηρουμένων βιβλίων υποχρεούνται να τηρούν και βιβλίο πρακτικών των αποφάσεων των εταίρων το οποίο αριθμείται και σφραγίζεται σε κάθε σελίδα από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο και θεωρείται στην τελευταία σελίδα από τον γενικό γραμματέα του συλλόγου. Αντίγραφα από το βιβλίο πρακτικών, κεκυρωμένα από τον διαχειριστή, δικαιούται να λαμβάνει οποιοσδήποτε εταίρος.

Α ρ θ ρ ο 116

Προσβολή της εγκριτικής αποφάσεως με αίτηση ακυρώσεως.

Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του δικηγορικού συλλόγου, που εγκρίνει ή απορρίπτει το καταστατικό της εταιρίας προσβάλλεται

από όποιον έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε εξήντα ημέρες από την έκδοσή της με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του διοικητικού εφετείου του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

Α ρ θ ρ ο 117

Νομική προσωπικότητα της εταιρίας.

Η δικηγορική εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα από τη στιγμή που θα εγγραφεί στο βιβλίο των εταιρειών του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Οι προ της απόκτησης νομικής προσωπικότητας προπαρασκευαστικές πράξεις και δικαιπραξίες των ιδρυτικών εταίρων δεσμεύουν την εταιρεία, εφόσον εγκρίθηκαν με οποιονδήποτε τρόπον, από αυτήν μετά την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας.

Α ρ θ ρ ο 118

Δημοσιότητα τροποποιήσεων του καταστατικού και λύσης της εταιρίας.

118.1. Οι διατάξεις περί δημοσιότητας του άρθρου 5 για την σύσταση της εταιρείας εφαρμόζονται και σε περίπτωση τροποποίησης του καταστατικού της το οποίο κωδικοποιείται. Το κωδικοποιημένο με την τροποποίηση καταστατικό σημειώνεται στο βιβλίο των εταιρειών του οικείου δικηγορικού συλλόγου με τον ίδιο γενικό αριθμό και καταχωρείται στον φάκελο της εταιρείας με ειδικό αύξοντα αριθμό (π.χ. 17/1, 17/2, 17/3 κ.ο.κ.).

118.2. Σε περίπτωση συναινετικής λύσης της εταιρείας, η συμφωνία γίνεται εγγράφως και υποβάλλεται στο οικείο δικηγορικό σύλλογο, ο οποίος με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου διαπιστώνει την λύση της εταιρείας. Οι διατάξεις περί δημοσιότητας του άρθρ. 5 εφαρμόζονται και εν προκειμένω. Συγχρόνως γίνεται σημείωση της λύσης στα οικεία βιβλία του συλλόγου και η έγγραφη συμφωνία λύσης τίθεται στο φάκελο της εταιρείας που λύνεται. Αν με τη συμφωνία λύσης ορίζεται και εκκαθαριστής, σημειώνεται στο οικείο βιβλίο και το όνομα του εκκαθαριστή.

Α ρ θ ρ ο 119

Επωνυμία της εταιρίας.

119.1. Η εταιρική επωνυμία σχηματίζεται από τα ονοματεπώνυμα ή μόνον τα επώνυμα όλων ή ορισμένων εταίρων και προστίθεται ο γενικός τίτλος «ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ». Η επωνυμία δύναται να διατηρηθεί και μετά θάνατον ή συνταξιοδότηση εταίρου του οποίου το όνομα αναφέρεται σε αυτή.

119.2. Τα έγγραφα της εταιρείας αναγράφουν υποχρεωτικά τα ονόματα όλων των δικηγόρων – εταίρων και στην είσοδο των γραφείων της εταιρείας τοποθετούνται υποχρεωτικά πινακίδες με τα ονόματα όλων των δικηγόρων – εταίρων και των δικηγόρων που εργάζονται με πάγια μηνιαία αντιμισθία σ' αυτή.

Α ρ θ ρ ο 120

Εισφορές των εταίρων.

120.1. Οι εταίροι υποχρεούνται να εισφέρουν στην εταιρεία την εργασία τους. Επιτρέπονται όμως και οι συμπληρωματικές εισφορές σε χρήματα ή σε κινητά πράγματα, καθώς επίσης και, σε χρήση μόνον ακινήτων αποκλειστικά για τις ανάγκες στέγασης της εταιρείας. Επιτρέπεται, επίσης, η κτήση κυριότητας ακινήτου από την εταιρεία ύστερα από ομόφωνη απόφαση των εταίρων της.

120.2. Ο εταίρος δικηγόρος, αν δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά, δεν έχει υποχρέωση να αυξήσει την εισφορά του, ούτε και να την συμπληρώσει, αν μειώθηκε εξαιτίας ζημιών μετά τη λειτουργία της.

Α ρ θ ρ ο 121

Απαγόρευση συμμετοχής σε άλλη εταιρία.

Ο εταίρος δικηγόρος, απαγορεύεται να συμμετέχει σε άλλη δικηγορική εταιρεία ή να ασκεί ατομική δικηγορία και γενικά να ενεργεί για δικό του ή ξένο λογαριασμό πράξεις αντίθετες με τα συμφέροντα της εταιρείας.

Α ρ θ ρ ο 122

Ευθύνη του εταίρου μετόχου της.

Ο εταίρος δικηγόρος, εφόσον δεν είναι διαχειριστής ή αναπληρωτής διαχειριστής, ευθύνεται απέναντι στους λοιπούς εταίρους και στην εταιρεία μόνο για την επιμέλεια που δείχνει στις δικές του υποθέσεις, εκτός των περιπτώσεων ευθύνης κατά τη διαχείριση της εντολής.

Α ρ θ ρ ο 123

Ευθύνη της εταιρίας έναντι των τρίτων.

Το νομικό πρόσωπο της εταιρείας ευθύνεται απέναντι στους τρίτους για τις πράξεις ή παραλείψεις των εταίρων δικηγόρων, εφόσον η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά τη διαχείριση ή την αντιπροσώπευση της εταιρίας, καθώς και κατά το χειρισμό υπόθεσης εντολέα της εταιρίας για την οποία περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί εντολής. Εις ολόκληρο ευθύνεται και ο υπαίτιος για την πράξη ή την παράλειψη δικηγόρος εταίρος. Κατά το ποσό που η εταιρεία ικανοποιήσει τον τρίτο έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του υπαίτιου εταίρου. Στην περίπτωση ασφάλισης της εταιρείας για την αστική ευθύνη απέναντι σε τρίτους, δικαιώματα αναγωγής κατά του υπαίτιου εταίρου έχει η εταιρεία μόνο για το ποσό που δεν καλύφθηκε από την ασφαλιστική αποζημίωση που εισέπραξε.

Α ρ θ ρ ο 124

Διοίκηση και εκπροσώπηση της εταιρίας.

124.1. Η εταιρεία διοικείται από ένα διαχειριστή και ένα αναπληρωτή διαχειριστή οι οποίοι είναι υποχρεωτικά δικηγόροι μέλη της εταιρείας. Ο διαχειριστής έχει τη διοίκηση του νομικού προσώπου της εταιρείας, κατανέμει τις υποθέσεις μεταξύ των μελών, φροντίζει και διαχειρίζεται τις υποθέσεις της και την αντιπροσωπεύει δικαστικά και εξώδικα. Ο διαχειριστής και ο αναπληρωτής διαχειριστής εκλέγονται για περίοδο τριών ετών, είναι δε απεριορίστως επανεκλέξιμοι.

Ο αναπληρωτής διαχειριστής παρακολουθεί τα έργα του διαχειριστή και τον αναπληρώνει: 1) Όταν ο διαχειριστής από λόγους πραγματικούς ή νομικούς κωλύεται να ασκήσει τη διοίκηση και τη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, 2) Όταν ο διαχειριστής ρητά του αναθέτει την αναπλήρωσή του για συγκεκριμένη πράξη ή πράξεις ή για συγκεκριμένη

περίοδο, 3) Όταν πρόκειται για επείγον μέτρο από την παράλειψη του οποίου απειλείται σοβαρή ζημία της εταιρείας, 4) Όταν συγκρούονται τα συμφέροντα του διαχειριστού και της εταιρείας. Σε περίπτωση θανάτου, ανάκλησης ή παραίτησης του διαχειριστή και μέχρι να διορισθεί νέος, τη διοίκηση, την εκπροσώπηση και την διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων ασκεί ο αναπληρωτής διαχειριστής.

124.2. Ανώτατο όργανο της εταιρίας είναι η γενική συνέλευση των εταίρων, όπου, εκτός εναντίας συμφωνίας, οι αποφάσεις λαμβάνονται, σύμφωνα με το άρθρο του παρόντος.

Α ρ θ ρ ο 125

Ανάκληση και παραίτηση διαχειριστή.

125.1. Ο διαχειριστής και ο αναπληρωτής διαχειριστής μπορούν να ανακληθούν μόνο για σπουδαίο λόγο. Συμφωνία που αποκλείει την ανάκληση για σπουδαίο λόγο, είναι άκυρη. Σπουδαίος λόγος θεωρείται ιδίως η βαριά παράβαση καθηκόντων ή η ανικανότητα για τακτική διαχείριση. Η ανάκληση γίνεται με ομόφωνη απόφαση όλων των λοιπών εταίρων, εκτός αν υπάρχει άλλη συμφωνία.

125.2. Ο διαχειριστής και ο αναπληρωτής διαχειριστής έχουν δικαίωμα να παραιτηθούν από τα έργα της διαχείρισης που τους έχουν ανατεθεί με την εταιρική σύμβαση ή με απόφαση της γενικής συνελεύσεως των εταίρων με γραπτή δήλωσή του προς όλους τους εταίρους που θα ισχύει 15 ημέρες μετά την υποβολή της.

Α ρ θ ρ ο 126

Ευθύνη διαχειριστή έναντι των εταίρων.

Ο διαχειριστής και ο αναπληρωτής διαχειριστής ευθύνονται απέναντι στους άλλους εταίρους για κάθε πταίσμα.

Α ρ θ ρ ο 127

Λογοδοσία διαχειριστή.

Ο διαχειριστής και ο αναπληρωτής διαχειριστής έχουν υποχρέωση κάθε τέλος του έτους και το αργότερο μέχρι την 31^η Ιανουαρίου του επομένου της διαχειρίσεως έτους, εάν δεν υπάρχει άλλη συμφωνία, να λογοδοτήσουν στους λοιπούς εταίρους και να παραδώσουν στην εταιρεία καθετί που έλαβαν από οποιαδήποτε αιτία για την εκτέλεση της διαχείρισης ή απέκτησαν από την εκτέλεσή της.

Α ρ θ ρ ο 128

Δικαιώματα διαχειριστή προς αποζημίωση.

Η εταιρεία οφείλει να ανορθώσει κάθε ζημία που ο διαχειριστής ή ο αναπληρωτής διαχειριστής έπαθαν, χωρίς πταίσμα τους, κατά την εκτέλεση της διαχείρισης.

Α ρ θ ρ ο 129

Ο διαχειριστής είναι άμισθος.

Ο διαχειριστής δεν έχει δικαίωμα να ζητήσει ιδιαίτερη αμοιβή για την διαχείριση, εκτός αν στο καταστατικό της εταιρείας προβλέπεται διαφορετικά.

Α ρ θ ρ ο 130**Δικαιώματα εταίρου.**

Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα να πληροφορείται αυτοπροσώπως για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων, να εξετάζει τα βιβλία και τα έγγραφα καθώς και να καταρτίζει περίληψη της περιουσιακής κατάστασης της εταιρείας. Αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη.

Α ρ θ ρ ο 131**Περιουσία της εταιρίας.**

Οι εισφορές των εταίρων, καθώς και κάθε τι άλλο που αποκτάται επ' ονόματι ή για λογαριασμό της εταιρείας, ανήκει στην εταιρεία.

Α ρ θ ρ ο 132**Δέσμευση της εταιρείας από πράξεις του διαχειριστή.**

Δικαιοπραξίες που επιχείρησε ο διαχειριστής ή ο αναπληρωτής διαχειριστής στα όρια της εξουσίας που του παρέχει το καταστατικό της εταιρείας υποχρεώνουν το νομικό πρόσωπο της εταιρείας.

Α ρ θ ρ ο 133**Είσοδος νέων μελών στην εταιρία, αποχώρηση και αποβολή μέλους.**

133.1. Η είσοδος νέων μελών επιτρέπεται πάντοτε με ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων.

133.2. Η αποχώρηση μέλους επιτρέπεται μετά προηγούμενη έγγραφη γνωστοποίηση στην εταιρεία που γίνεται οποτεδήποτε, υπό την

προϋπόθεση ότι έχει παρέλθει εξάμηνο από την γνωστοποίηση. Το καταστατικό επιτρέπεται να ορίζει αλλιώς.

133.3. Η αποβολή μέλους επιτρέπεται μόνο για σπουδαίο λόγο. Η αποβολή γίνεται με ομόφωνη απόφαση όλων των λοιπών εταίρων, εκτός αν υπάρχει άλλη συμφωνία στο καταστατικό. Σπουδαίος λόγος θεωρείται ιδίως η βαριά παράβαση καθηκόντων, η ανικανότητα για την εκτέλεσή τους, καθώς και η αντιδεοντολογική συμπεριφορά του εταίρου που συνιστά βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα και που μπορεί να μειώσει το κύρος και τη φήμη της εταιρείας απέναντι στους τρίτους. Το μέλος που έχει αποβληθεί έχει δικαίωμα να προσφύγει αποκλειστικά στη διαιτησία του οικείου δικηγορικού συλλόγου μέσα σε ένα μήνα από το γνωστοποιήθηκε έγγραφα η απόφαση. Εν περιπτώσει δικαιώσεώς του, η επανείσοδος του στην εταιρεία δεν είναι υποχρεωτική για την εταιρεία. Αν η εταιρεία αρνηθεί να αποδεχθεί την επανείσοδό του υποχρεούται σε καταβολή αποζημίωσης.

Άρθρο 134

Οι αποφάσεις των μελών της εταιρίας.

134.1. Οι αποφάσεις των εταίρων είναι δεσμευτικές για την εταιρεία αν παρίστανται κατά την έκδοσή τους σε εταιρείες με 2 εταίρους και οι 2 εταίροι, σε εταιρείες με 3 εταίρους, οι 2 εταίροι, σε εταιρείες με 4 και περισσότερους εταίρους τα $\frac{3}{4}$ τουλάχιστον των εταίρων εκτός αν το καταστατικό έχει διαφορετικές προβλέψεις.

134.2. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατ' απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των μερίδων, εκτός αν το καταστατικό περιλαμβάνει διαφορετικές προβλέψεις.

134.3. Οι εταίροι καλούνται εγγράφως πριν πέντε ημέρες από την ημέρα της συνεδρίασης από τον διαχειριστή ή τον αναπληρωτή διαχειριστή ή και το 1/3 του αριθμού των εταίρων, για να συμμετάσχουν στη λήψη των αποφάσεων σε θέματα που αναγράφονται στην πρόσκληση. Είναι όμως έγκυρη η λήψη αποφάσεων αν παρίστανται όλοι οι εταίροι και δεν προβάλλεται αντίρρηση, έστω και αν δεν έγινε έγγραφη πρόσκληση με αναγραφή θεμάτων.

Α ρ θ ρ ο 135

Οι μερίδες των εταίρων.

135.1. Οι μερίδες των εταίρων ορίζονται ελευθέρως σε εκατοστιαία ποσοστά. Με βάση τα ποσοστά αυτά, οι εταίροι μετέχουν στα κέρδη και τις ζημίες της εταιρείας.

135.2. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την δυνατότητα καταβολής, με απόφαση της γενικής συνέλευσης, έκτακτης αμοιβής, για το δικηγόρο εταίρο, που θα επιδείξει ιδιαίτερη δραστηριότητα και ζήλο στο χειρισμό των υποθέσεων που του έχουν ανατεθεί ή που πέτυχε διεύρυνση της πελατείας ή σύμβαση υπέρ της εταιρείας με εντολέα του οποίου η υπόθεση έχει ιδιαίτερα μεγάλης αξίας αντικείμενο. Στις περιπτώσεις αυτές θα μοιρασθεί μεταξύ όλων των εταίρων το υπόλοιπο των εσόδων της εταιρείας.

Α ρ θ ρ ο 136

Ετήσια διανομή εσόδων της εταιρείας.

136.1. Ο τελικός λογαριασμός της διαχείρισης κλείνεται με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους και τα κέρδη μοιράζονται στους εταίρους το αργότερο μέχρι την 31^η του επομένου μηνός, εκτός αν υπάρχει άλλη συμφωνία. Μέσα στην ίδια προθεσμία γίνεται και η λογοδοσία του διαχειριστή και του αναπληρωτή διαχειριστή.

136.2. Στο καταστατικό ή σε εσωτερικό κανονισμό της εταιρείας μπορεί να ορίζονται θέματα περί προεισπράξεων των εταίρων έναντι κερδών της εταιρείας.

Α ρ θ ρ ο 137

Σχέση της εταιρείας με τους εντολείς.

137.1. Απαγορεύεται στην εταιρία να δεχθεί εντολές διαφορετικών προσώπων με αντίθετα μεταξύ τους συμφέροντα.

137.2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 123 του παρόντος, την ευθύνη για τον χειρισμό της υπόθεσης και της παροχής πληροφοριών για την εξέλιξή της απέναντι στον εντολέα, την έχει η εταιρεία παράλληλα με τον δικηγόρο εταίρο που χειρίστηκε την υπόθεση.

137.3. Οι αμοιβές που είναι υποχρεωμένοι να πληρώσουν οι εντολείς για τις παρεχόμενες σε αυτούς δικηγορικές, δικαστικές και εξώδικες υπηρεσίες από τους δικηγόρους της εταιρείας, συμφωνούνται με τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας, εισπράττονται μόνο από αυτόν και καταχωρίζονται ως έσοδα της εταιρείας στα βιβλία, τα οποία σύμφωνα με τον νόμο, τηρούνται απ' αυτή.

137.4. Οι έγγραφες εντολές (πληρεξούσια) των πελατών παρέχονται είτε προς δικηγόρο εταίρο είτε προς την εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση

επιτρέπεται η χορήγηση μεταπληρεξουσιότητας σε δικηγόρο της εταιρείας.

Α ρ θ ρ ο 138

Χρόνος διάρκειας της εταιρίας.

Ο χρόνος διάρκειας της εταιρείας ορίζεται με το καταστατικό διαφορετικά η εταιρεία είναι αόριστης διάρκειας. Ο χρόνος όμως διάρκειας της εταιρείας δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τρία έτη. Η εταιρεία που συνομολογήθηκε για ορισμένο χρόνο μετατρέπεται σε αορίστου χρόνου αν μετά την παρέλευση του χρόνου που συμφωνήθηκε συνεχίζει την λειτουργία της και εξακολουθούν να συμμετέχουν όλοι οι κατά τον χρόνο της λήξης της εταίροι.

Α ρ θ ρ ο 139

Παράταση της διάρκειας της εταιρίας.

Με απόφαση της πλειοψηφίας των εταίρων, που δεν δεσμεύει όσους μειοψήφισαν, μπορεί να παραταθεί ο χρόνος διάρκειας της εταιρίας. Η απόφαση των εταίρων για την παράταση της διάρκειας της εταιρίας, πρέπει να γίνει έξι τουλάχιστον μήνες πριν από το χρόνο λήξης της εταιρίας. Όσοι εταίροι μειοψήφισαν μπορούν να αλλάξουν γνώμη και να δηλώσουν έγγραφα μέσα σε τρεις μήνες από τη λήψη της απόφασης για την παράταση, ότι αποδέχονται την απόφαση και παραμένουν στην εταιρία, διαφορετικά αποχωρούν από την εταιρία μόλις λήξει η διάρκειά της.

Α ρ θ ρ ο 140**Εταιρία ορισμένου χρόνου.**

Η εταιρεία που έχει συσταθεί για ορισμένο χρόνο λύεται και πριν περάσει ο χρόνος αυτός με απόφαση της πλειοψηφίας των εταίρων που εκπροσωπούν την πλειοψηφία των μερίδων, και ισχύει μετά 6 μήνες, αν υπάρχει σπουδαίος λόγος. Αντίθετη συμφωνία που περιορίζει με προθεσμία ή με άλλον τρόπο το δικαίωμα αυτό της πλειοψηφίας, είναι άκυρη. Σπουδαίος λόγος θεωρείται ιδίως η βαριά παράβαση καθηκόντων, η ανικανότητα ή η αδιαφορία για επαγγελματική δραστηριότητα και οι έριδες μεταξύ των εταίρων. Αν η εταιρία λύθηκε χωρίς σπουδαίο λόγο, οι εταίροι της πλειοψηφίας ενέχονται εις ολόκληρον απέναντι στους υπόλοιπους εταίρους για τη ζημία που τους προξένησαν με την άκαιρη λύση της εταιρείας.

Α ρ θ ρ ο 141**Λύση εταιρίας αόριστης διάρκειας.**

Εταιρία που έχει αόριστη διάρκεια λύνεται οποτεδήποτε με απόφαση της πλειοψηφίας των εταίρων που εκπροσωπούν την πλειοψηφία των μερίδων, και ισχύει μετά 6 μήνες.

Α ρ θ ρ ο 142**Ευθύνη για υπαίτια συμπεριφορά εταίρου.**

Αν ο σπουδαίος λόγος για τον οποίο αποφασίστηκε η λύση της εταιρίας με απόφαση της πλειοψηφίας, συνίσταται στο ότι κάποιος ή κάποιοι από τους εταίρους έχει παραβεί τις εταιρικές υποχρεώσεις του, ο εταίρος αυτός ενέχεται για τη ζημία που προκάλεσε η λύση της εταιρίας στους λοιπούς εταίρους.

Α ρ θ ρ ο 143

Διαιτησία του δικηγορικού συλλόγου και σπουδαίος λόγος.

Αν ο σπουδαίος λόγος για τον οποίο αποφασίστηκε, σύμφωνα με το άρθρο 140 του παρόντος, η λύση της εταιρίας ή, σύμφωνα με το άρθρο 133 παράγραφος 3, η αποβολή μέλους από την εταιρεία αφορά βαριά παράβαση των υποχρεώσεων του εταίρου, η διαιτησία του οικείου δικηγορικού συλλόγου μπορεί μετά από αίτηση όλων των λοιπών εταίρων να αποκλείσει από την εταιρεία τον υπαίτιο. Αφότου επιδοθεί η διαιτητική απόφαση, η εταιρεία συνεχίζεται μεταξύ των λοιπών εταίρων.

Α ρ θ ρ ο 144

Θάνατος, παραίτηση κλπ. εταίρου.

Σε περίπτωση θανάτου, αναστολής της άσκησης της δικηγορίας, απαγόρευσης, παραίτησης ή παύσης από το λειτούργημα κάποιου από τους εταίρους, η εταιρεία δεν λύνεται, αλλά συνεχίζεται μεταξύ των λοιπών εταίρων. Η επωνυμία δύναται να διατηρηθεί εκτός εάν εναντιωθεί η γενική συνέλευση των μερίδων των εταίρων.

Α ρ θ ρ ο 145**Τύχη της μερίδας του εταίρου σε περίπτωση θανάτου.**

Σε κάθε περίπτωση που η εταιρεία συνεχίζεται μεταξύ των λοιπών εταίρων, εφόσον στο καταστατικό δεν προβλέπεται διαφορετικά, η μερίδα αυτού που έπαυσε για οποιοδήποτε λόγο να είναι εταίρος ή που τελεί σε αναστολή του λειτουργήματος και για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή, προσαυξάνει τις μερίδες των λοιπών εταίρων αναλογικώς. Η προσαύξηση θεωρείται τροποποίηση του καταστατικού, πλην της περιπτώσεως της αναστολής προς άσκηση της δικηγορίας.

Α ρ θ ρ ο 146**Λύση εταιρίας οποτεδήποτε με απόφαση των εταίρων.**

Η εταιρία ορισμένου ή αορίστου χρόνου λύνεται οποτεδήποτε με ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων.

Α ρ θ ρ ο 147**Τροποποίηση του εταιρικού.**

Το καταστατικό όπου δεν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα Κώδικα τροποποιείται μόνο με ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων.

Α ρ θ ρ ο 148**Εκκαθάριση της εταιρείας.**

148.1. Σε περίπτωση λύσης της εταιρείας ακολουθεί η εκκαθάριση, οπότε είτε με τη ρύθμιση του καταστατικού είτε με απόφαση των εταίρων, ορίζονται ένας ή περισσότεροι εταίροι δικηγόροι ως εκκαθαριστές. Μέχρι τη λήξη της εκκαθάρισης και για τις ανάγκες της η εταιρεία έχει νομική προσωπικότητα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 779 έως και 783 του Αστικού Κώδικα.

148.2. Εκκρεμείς υποθέσεις παραδίδονται στους εντολείς οι οποίοι αποφασίζουν για την ανάθεση του περαιτέρω χειρισμού τους.

Α ρ θ ρ ο 149**Ασκούμενοι δικηγόροι και εταιρία.**

Ασκούμενοι δικηγόροι μπορούν να ασκούνται σε δικηγορικές εταιρείες και να κάνουν παραστάσεις στα δικαστήρια με όλους τους εταίρους. Κάθε εταιρεία μπορεί να έχει τόσους ασκούμενους δικηγόρους όσους ατομικά έχουν δικαίωμα οι εταίροι της, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

Α ρ θ ρ ο 150**Διαφορές μεταξύ των εταίρων.**

Κάθε διαφορά που γεννιέται από την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα ή του καταστατικού της εταιρείας

μεταξύ των εταίρων ή αυτών και της εταιρείας, επιλύεται αμετάκλητα από τη Διαιτησία του οικείου δικηγορικού συλλόγου μετά από προσφυγή των εχόντων έννομο συμφέρον μέσα σε αποσβεστική προθεσμία 3 μηνών από την εμφάνιση της διαφοράς. Οι διαιτητές ορίζονται για ένα χρόνο από το διοικητικό συμβούλιο του οικείου δικηγορικού συλλόγου, συνεχίζουν, όμως, μέχρι πέρατος τις υποθέσεις που ανέλαβαν εντός του χρόνου της θητείας τους.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Αμοιβές δικηγόρων

Άρθρο 151

Γενικά για την αμοιβή του δικηγόρου.

151.1. Ο δικηγόρος δικαιούται να λάβει αμοιβή από τον εντολέα του για κάθε εργασία του, δικαστική ή εξώδικη καθώς και κάθε δαπάνη δικαστηριακή ή άλλη που πλήρωσε για την εκτέλεση της εντολής που του ανατέθηκε. Ακόμα δικαιούται να εισπράξει προκαταβολή από τον εντολέα του έναντι της αμοιβής ή των δαπανών του, κατά την έναρξη ή την πρόοδο της εργασίας.

151.2. Με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου τα της αμοιβής του ο δικηγόρος κανονίζει ελεύθερα με συμφωνία που καταρτίζει με τον εντολέα του ή με εκπρόσωπο του. Η συμφωνία αυτή μπορεί να αναφέρεται σε ολόκληρη τη διεξαγωγή της δίκης είτε σ' ένα μέρος της ή σε συγκεκριμένες πράξεις και ενέργειες ή σε άλλες νομικές εργασίες.

Άρθρο 152**Κατηγορίες αμοιβών των δικηγόρων.**

152.1. Οι αμοιβές των δικηγόρων για την άσκηση του λειτουργήματος τους διακρίνονται:

A) στις νόμιμες αμοιβές που αναφέρονται στη σύνταξη δικογράφων που κατατίθενται στο δικαστήριο (αγωγές, προσφυγές, προτάσεις κλπ.),

B) στις αμοιβές που περιλαμβάνονται σε υπουργική απόφαση που καθορίζει κάθε υποχρεωτικά προεισπραττόμενο μέρος των νομίμων αμοιβών της παρ. Α,

Γ) στις αμοιβές που αναφέρονται σε έλεγχο τίτλων ιδιοκτησίας, σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για κάθε είδους δικαιοπραξίες και την παράσταση ενώπιον συμβολαιογράφου για την υπογραφή των δημοσίων εγγράφων,

Δ) στις εργασίες που προϋποθέτουν ειδικούς όρους της σύμβασης μεταξύ δικηγόρου και ενδιαφερομένων και

Ε) στις εξώδικες και υπόλοιπες εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στις πιο πάνω κατηγορίες.

152.2. Αν δεν καταρτίσθηκε μεταξύ δικηγόρου και εντολέα ειδική συμφωνία για την πληρωμή του δικηγόρου, η αμοιβή του πρώτου καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Οι αμοιβές που αναφέρονται στα άρθρα που ακολουθούν, αποτελούν τα κατώτατα νόμιμα όρια και είναι δυνατό, σε περίπτωση δικαστικής επιδίωξης της είσπραξής της, να αυξηθούν κατά την κρίση του δικαστή ανάλογα με την επιστημονική εργασία, την αξία και το είδος της υποθέσεως, το χρόνο που καταναλώθηκε, τη σπουδαιότητα της διαφοράς και γενικά ανάλογα με τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν εκ μέρους του δικηγόρου στις δικαστικές ή εξώδικες ενέργειες.

152.3. Στον προσδιορισμό της αμοιβής του δικηγόρου σε περίπτωση δικαστικής επιδίωξης της, τα δικαστήρια δεν μπορούν να ορίσουν την αμοιβή του σε ποσά μικρότερα από αυτά που προβλέπονται στα επόμενα άρθρα.

Άρθρο 153

Αμοιβή για εκτός έδρας ενέργειες.

Ο δικηγόρος δικαιούται να εισπράξει από τον εντολέα του τα πραγματικά έξοδα για τη μετακίνηση του από την έδρα του. Ακόμα, σε μια τέτοια περίπτωση μετακίνησης έχει το δικαίωμα να εισπράξει, εκτός από την νόμιμη αμοιβή του, για κάθε ώρα απουσίας από την έδρα του, ποσό που ισούται προς το 1/400 του ποσού της υλικής αρμοδιότητας του μονομελούς πολιτικού πρωτοδικείου κατά την τακτική διαδικασία. Αν όμως απουσιάσει ολόκληρη ημέρα, η αμοιβή του για την απουσία πενταπλασιάζεται και σε περίπτωση διανυκτέρευσης εκτός έδρας, το ποσό αυτό δεκαπλασιάζεται.

Άρθρο 154

Αμοιβή αν οι εντολές είναι πολλοί.

154.1. Αν η εντολή στο δικηγόρο για την ενέργεια μιας οποιασδήποτε δικηγορικής εργασίας εξώδικης ή δικαστικής δόθηκε από δύο ή περισσότερους εντολείς, τότε το ελάχιστο νόμιμο όριο της αμοιβής αυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε εντολέα χωρίς όμως η συνολική αμοιβή να μπορεί να υπερβεί το διπλάσιο της.

154.2. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου κάθε εντολέας είναι υπόχρεος για την πληρωμή της νόμιμης ή συμφωνημένης αμοιβής του δικηγόρου εις ολόκληρο.

Άρθρο 155

Εντολή σε πολλούς δικηγόρους.

Αν δόθηκε εντολή σε πολλούς δικηγόρους για δικηγορική εργασία, εξώδικη ή δικαστική, κάθε δικηγόρος δικαιούται να εισπράξει από τον εντολέα του πλήρη αμοιβή, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 156

Ανάκληση εντολής προς το δικηγόρο.

Αν ανακληθεί από τον εντολέα η εντολή που δόθηκε σε δικηγόρο για την ενέργεια οποιασδήποτε δικαστικής ή εξώδικης εργασίας, τότε αν μεν η ανάκληση είναι αδικαιολόγητη, ο εντολέας είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί προς όλες τις υποχρεώσεις του που προκύπτουν από τη συμφωνία και τον παρόντα Κώδικα. Αν όμως η ανάκληση της εντολής είναι δικαιολογημένη αλλά για λόγους που δεν χωρεί αγωγή κακοδικίας (άρθρο 83 του παρόντος), ο εντολέας είναι υποχρεωμένος να πληρώσει στο δικηγόρο τις δαπάνες του και την αμοιβή του για τις εργασίες που ενέργησε μέχρι την ανάκληση της εντολής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 157**Άρνηση του δικηγόρου για την εκτέλεση της εντολής.**

Αν ο δικηγόρος αρνηθεί να εκτελέσει την υπηρεσία που ανέλαβε να εκτελέσει, ή να συνεχίσει την εκτέλεση της, τότε, αν μεν η άρνηση του δικηγόρου είναι αδικαιολόγητη, δικαιούται να εισπράξει μόνο τις δαπάνες του, όχι όμως και την αμοιβή του, είτε συμφωνημένη είναι αυτή είτε νόμιμη. Αν όμως η άρνηση του δικηγόρου είναι δικαιολογημένη, τότε δικαιούται να εισπράξει τις δαπάνες που πλήρωσε και την αμοιβή (συμφωνημένη ή νόμιμη) για όλες τις εργασίες που εκτέλεσε μέχρι την αποχή του.

Άρθρο 158**Θάνατος δικηγόρου.**

Αν υπάρχει συμφωνία για αμοιβή ανάμεσα σε δικηγόρο και εντολέα αλλά ο δικηγόρος απεβίωσε πριν περατωθεί η εντολή που του ανατέθηκε, ή από άλλο σπουδαίο λόγο δεν κατόρθωσε να περατώσει την εντολή (εκτός από τις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων άρθρων), τότε ο δικηγόρος ή οι κληρονόμοι του δικαιούνται να εισπράξουν τις δαπάνες που έγιναν και την ανάλογη αμοιβή για τις εργασίες που έγιναν με βάση τη συμφωνία ή τον παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 159

Υπογραφή εγγράφου και αμοιβή του δικηγόρου.

Η υπογραφή ενός δικογράφου ή εγγράφου από δικηγόρο, δίνει το δικαίωμα σ αυτόν να διεκδικήσει πλήρη αμοιβή για τη σύνταξη του σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

Ά ρ θ ρ ο 160

Αμοιβή του δικηγόρου για δικές του υποθέσεις.

Ο δικηγόρος που υπερασπίζεται δικές του υποθέσεις και τις διεξάγει αυτοπροσώπως, δικαιούται να ζητήσει από το δικαστήριο να του επιδικασθεί αμοιβή σαν να ήταν πληρεξούσιος σε ξένη υπόθεση.

Ά ρ θ ρ ο 161

Αμοιβή μικρότερη από τη νόμιμη ή δωρεάν παροχή υπηρεσιών.

161.1. Ο δικηγόρος δεν δικαιούται να παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν ή με μικρότερη αμοιβή από αυτήν που προβλέπεται από τον παρόντα Κώδικα. Συμφωνία μεταξύ δικηγόρου και εντολέα με αντίθετο περιεχόμενο πριν, κατά ή μετά τη δικαστική ή εξώδικη ενέργεια είναι άκυρη (174 και 180 ΑΚ).

161.2. Εξαιρετικά επιτρέπεται ο δικηγόρος να παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν α) σε άλλο δικηγόρο για προσωπική του υπόθεση, β) σε πένητες για τους οποίους έχει τηρηθεί η διαδικασία των άρθρων 194 επ. ΚΠολΔ και γ) σε συγγενείς του δικηγόρου εξ αίματος ή αγχιστείας μέχρι και τον τρίτο βαθμό. Οι εντολείς όμως αυτοί πρέπει να προκαταβάλλουν στο δικηγόρο τις απαραίτητες δαπάνες.

161.3. Αν ο δικηγόρος παραβιάζει τις προηγούμενες παραγράφους και η διαγωγή αυτή κριθεί ότι αντίκειται στη δικηγορική αξιοπρέπεια, τότε διαπράττει πειθαρχικό παράπτωμα.

Ά ρ θ ρ ο 162

Επιδίκαση δικηγορικής αμοιβής.

Η εκκαθάριση και επιδίκαση δικηγορικής αμοιβής από δικαστήριο υπέρ του διαδίκου, δεν δεσμεύει το δικηγόρο έναντι του πελάτη του για τη διεκδίκηση της νόμιμης ή συμφωνημένης αμοιβής του.

Ά ρ θ ρ ο 163

Επιδίκαση δικηγορικών αμοιβών σύμφωνα με τον κατάλογο (190 ΚΠολΔ).

Τα δικαστήρια εφ' όσον δεν εφαρμόζουν τα άρθρα 178 παρ. 1, 179 και 185 ΚΠολΔ και επιδικάζουν δικηγορικές αμοιβές, δικαστικά έξοδα και τέλη, είναι υποχρεωμένα να εφαρμόζουν τις διατάξεις περί ορίων αμοιβών του παρόντος Κώδικα. Ακόμα, είναι υποχρεωμένα να λαμβάνουν υπόψη τους τον κατάλογο εξόδων και αμοιβών που παρατίθενται στα δικόγραφα σύμφωνα με το άρθρο 190 ΚΠολΔ.

Ά ρ θ ρ ο 164

Επιδίκαση αμοιβών σε κάποιες περιπτώσεις ασφαλιστικών μέτρων.

Σε κάθε φύσεως αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων σε οποιοδήποτε δικαστήριο, επιδικάζονται πάντοτε έξοδα και αμοιβή του δικηγόρου του διαδίκου που νίκησε. Δεν εφαρμόζεται η διάταξη αυτή σε αιτήσεις για παροχή άδειας εγγραφής προσημειώσεως ή συντηρητικής κατασχέσεως γιατί η αμοιβή και τα έξοδα στις περιπτώσεις αυτές επιδικάζονται με την πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια απόφαση.

Ά ρ θ ρ ο 165

Αμοιβή σε αίτηση εξαίρεσης δικαστών.

Αν απορριφθεί αίτηση για εξαίρεση δικαστή σε οποιοδήποτε δικαστήριο, τότε ο διάδικος που ηττήθηκε καταδικάζεται υποχρεωτικά στα έξοδα και αμοιβή του δικηγόρου του διαδίκου που νίκησε.

Ά ρ θ ρ ο 166

Δικαίωμα επίσχεσης των εγγράφων από το δικηγόρο.

166.1. Ο δικηγόρος έχει το δικαίωμα επίσχεσης των εγγράφων του εντολέα του μέχρις ότου πληρωθούν τα έξοδα του και η αμοιβή του. Ο πρόεδρος του δικηγορικού συλλόγου, με αίτηση εκείνου που έχει έννομο συμφέρον, δικαιούται με πράξη του και πριν από την πληρωμή των εξόδων και της αμοιβής του δικηγόρου, να άρει το δικαίωμα της επίσχεσης και να υποχρεώσει το δικηγόρο σε άμεση παράδοση των εγγράφων που κατέχει. Σε μια τέτοια περίπτωση μπορεί να εξαρτήσει ο πρόεδρος με την πράξη του, την παράδοση των εγγράφων με καταβολή στο ταμείο του δικηγορικού συλλόγου

χρηματικής εγγύησης ή κατάθεση εγγυητικής επιστολής. Στην περίπτωση αυτή, ο δικηγόρος οφείλει, όταν η αμοιβή του εκκαθαρισθεί με τελεσίδικη απόφαση, να κοινοποιήσει στο σύλλογο αντίγραφό της. Το συμβούλιο του συλλόγου στη συνέχεια αποφασίζει εξόφληση της δικηγορικής αμοιβής ή την ολική ή μερική απόδοση του χρηματικού ποσού που είναι κατατεθειμένο για το δικαιούχο δικηγόρο ή την απόδοση της εγγυητικής επιστολής ανάλογα με το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης, στον εντολέα του δικηγόρου που κατάθεσε τα χρήματα ή την εγγυητική επιστολή στο σύλλογο.

166.2. Το ίδιο δικαίωμα της επίσχεσης έχουν και οι κληρονόμοι του δικηγόρου. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται ανάλογα.

166.3. Απαγορεύεται στους γραμματείς των δικαστηρίων και κάθε άλλης αρχής να αποδίδουν τα σχετικά έγγραφα της δικογραφίας σε τρίτον ή στον εντολέα που αφορούν. Το ίδιο ισχύει και για το απόγραφο. Τα έγγραφα και το απόγραφο παραδίδονται μόνον στο δικηγόρο που έλαβε μέρος στη δίκη ή την ενέργεια και τους κληρονόμους του που αποδεικνύουν τη νομιμοποίησή τους. Αν υπάρξει διαφωνία ως προς την παράδοση των εγγράφων και του απογράφου, η διένεξη επιλύεται από τον πρόεδρο του οικείου δικηγορικού συλλόγου σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Οι κατηγορίες των αμοιβών

Νόμιμες αμοιβές για δικαστικές ενέργειες.

Άρθρο 167**Αμοιβή για σύνταξη αγωγής, ανταγωγής, κύριας παρέμβασης και προσφυγής κλπ. (κατηγορία Α αμοιβών του άρθρου 152).**

167.1. Το ελάχιστο όριο της αμοιβής του δικηγόρου για τη σύνταξη αγωγής, ανταγωγής, κύριας ή πρόσθετης παρέμβασης, κάθε μορφής ανακοπής και τριτανακοπής (των άρθρων 583 επ. ΚΠολΔ), ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής ή αναγκαστικής εκτέλεσης, ανακοίνωσης δίκης με προσεπίκληση σε παρέμβαση και προσφυγής και γενικώς οποιασδήποτε αίτησης ή δικόγραφο με χρηματικό αντικείμενο όπως και αν χαρακτηρίζεται που απευθύνεται ενώπιον των πολιτικών, ποινικών, διοικητικών και διαιτητικών δικαστηρίων, ορίζεται σε ποσοστό 2% επί της αξίας του αντικειμένου της δίκης που αναφέρεται στο σχετικό δικόγραφο.

167.2. Αν το αίτημα της αγωγής, ανταγωγής, κύριας παρέμβασης, τριτανακοπής, ανακοίνωσης και προσφυγής κλπ. δεν αναφέρεται σε ορισμένη χρηματική απαίτηση (π.χ. αναγνωριστικές αγωγές νομής, κυριότητας, δουλειών, ακυρότητας σύμβασης, διάλυσης εταιρίας κλπ.) τότε το ποσοστό 2% υπολογίζεται επί της πραγματικής αξίας του αντικειμένου της διένεξης, άσχετα με την υλική αρμοδιότητα του δικαστηρίου που έχει εισαχθεί το δικόγραφο.

167.3. Αν το αίτημα της αγωγής, ανταγωγής, κύριας παρέμβασης τριτανακοπής, ανακοίνωσης, προσφυγής κλπ. είναι περιοδικές παροχές ή πρόσοδοι απροσδιορίστου χρόνου, το ποσοστό 2% καθορίζεται με βάση το πενταπλάσιο της ενιαύσιας παροχής ή προσόδου.

167.4. Αν το αντικείμενο της διαφοράς δεν είναι αποτιμητό σε χρήμα (αγωγές διαζυγίου, προσβολή διοικητικής πράξεως κ.λ.π.) το

ελάχιστο ποσό της αμοιβής ισούται με το ένα πεντηκοστό (1/50) του μέγιστου ποσού της καθ' ύλην αρμοδιότητας του ειρηνοδικείου κατά την τακτική διαδικασία εφόσον πρόκειται για διαφορά που εισάγεται στο δικαστήριο αυτό ή σε απλές επιτροπές και όργανα που καθορίζονται στο μεθεπόμενο άρθρο. Αν πρόκειται για διαφορά που εισάγεται σε μονομελές πρωτόδικο δικαστήριο, το ποσό της αμοιβής ισούται με το ένα διακοσιοστό (1/200) του μέγιστου ποσού της καθ' ύλην αρμοδιότητας του μονομελούς πολιτικού πρωτοδικείου κατά την τακτική διαδικασία και αν πρόκειται για διαφορά που εισάγεται σε πολυμελές πρωτόδικο δικαστήριο, το ποσό ισούται με ένα εκατοστό πεντηκοστό (1/150) του ελάχιστου ποσού της καθ' ύλην αρμοδιότητας του πολυμελούς πολιτικού πρωτοδικείου που δικάζει κατά την τακτική διαδικασία. Όλα τα ποσά των αμοιβών στρογγυλοποιούνται προς την πλησιέστερη δεκάδα.

167.5. Αν το ποσό της αμοιβής που προκύπτει με βάση τα ποσοστά επί του αντικειμένου της δίκης είναι μικρότερο από τα ποσά που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 173 και επ. του παρόντος, τότε το ελάχιστο ποσό της νόμιμης αμοιβής ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές (των άρθρων 173 και επ.).

167.6. Σε περίπτωση ένωσης πολλών αγωγών στο ίδιο δικόγραφο, για κάθε μια από αυτές οφείλεται ιδιαίτερη αμοιβή σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους.

Άρθρο 168

Νόμιμη αμοιβή για παρεμπόπτουσες αγωγές.

168.1. Για τη σύνταξη παρεμπόπτουσας αγωγής που αφορά ανατοκισμό τόκων, πρόσθετη αποζημίωση, καρπούς ή τόκους

συμπληρωματικούς ή μεταγενέστερους κ.λ.π., το ελάχιστο όριο της αμοιβής κανονίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο ςπί του αντικειμένου της δίκης (2%).

168.2. Για τη σύνταξη παρεμπόπτουσας αγωγής περί κύρους κατασχέσεως, απλής ανακοίνωσης και αίτησης για προσωπική κράτηση, το ελάχιστο όριο της αμοιβής ορίζεται σύμφωνα με τη διάταξη του επόμενου άρθρου 169 του παρόντος νόμου.

168.3. Οι παράγραφοι 5 και 6 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και στην παρούσα διάταξη.

Ά ρ θ ρ ο 169

Πότε η νόμιμη αμοιβή για σύνταξη αγωγών κλπ. είναι 1%.

169.1. Η αμοιβή του δικηγόρου είναι 1% επί του αντικειμένου της δίκης σε αγωγές από συναλλαγματικές, επιταγές και γραμμάτια εις διαταγήν που εισάγονται με την ειδική διαδικασία των άρθρων 623 επ. και 635 επ. του ΚΠολΔ.

169.2. Επίσης η αμοιβή είναι 1% για τη σύνταξη ανακοίνωσης δίκης, ανακοπής κατά δηλώσεως τρίτου σε κατάσχεση και ανακοπής κατά πίνακα κατατάξεως.

169.3. Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 167 εφαρμόζονται αναλόγως και στην παρούσα διάταξη.

Ά ρ θ ρ ο 170

Αίτημα υπερβολικό.

Αν το αίτημα της αγωγής, ανταγωγής, προσφυγής κ.λ.π. είναι προφανώς υπερβολικό και η υπερβολή μπορούσε να γίνει αντιληπτή και από τον συντάκτη του δικογράφου δικηγόρο, το ελάχιστο όριο της αμοιβής κανονίζεται με βάση το ποσό που έπρεπε να ζητηθεί με την

αγωγή αν ο δικηγόρος κατέβαλλε μεγαλύτερη επιμέλεια στην όλη διένεξη. Αυτή η διάταξη όμως δεν εφαρμόζεται αν υπάρχει έγγραφη εντολή του εντολέα ή του αντιπροσώπου του.

Άρθρο 171

Αιτήσεις παράτασης προθεσμίας αποδείξεων ή αναστολής εκτελέσεως.

Σε αιτήσεις παράτασης της προθεσμίας για απόδειξη ή αναστολής εκτελέσεως, επιδικάζονται πάντοτε τα έξοδα και η αμοιβή του δικηγόρου του καθού η αίτηση. Αν δίδεται αναστολή της εκτέλεσης με τον όρο της καταβολής δόσεων από τον οφειλέτη, τότε υποχρεωτικά διατάσσεται με την πρώτη δόση να εξοφλούνται κατά σειρά οι δικηγορικές αμοιβές, τα δικαστικά έξοδα και τα έξοδα εκτελέσεως.

Άρθρο 172

Νόμιμη αμοιβή για σύνταξη προτάσεων και υπομνημάτων σε συζήτηση αγωγών κλπ.

172.1. Το κατώτατο όριο της αμοιβής για τη σύνταξη των προτάσεων ή υπομνήματος του ενάγοντος, αντενάγοντος, κυρίως ή πρόσθετα παρεμβαίνοντος, τριτανακόπτοντος, ανακόπτοντος και προσφεύγοντος κλπ. (άρθρο 167.1 του παρόντος) σε οποιοδήποτε δικαστήριο (πολιτικό, διοικητικό, διαιτητικό ή ποινικό), πρωτοβάθμιο ή δευτεροβάθμιο ή ανώτατο και σε οποιαδήποτε διαδικασία, ορίζεται σε ποσοστό 1% επί του αντικειμένου της δίκης.

172.2. Το κατώτατο όριο της αμοιβής για τη σύνταξη των προτάσεων σε οποιοδήποτε δικαστήριο, πρωτοβάθμιο ή

δευτεροβάθμιο κλπ. και σε οποιαδήποτε διαδικασία, του εναγομένου, του αντεναγομένου, του καθού η κυρία ή πρόσθετη παρέμβαση, καθού η τριτανακοπή ή ανακοπή και καθού η προσφυγή κλπ. (άρθρο 167.1 του παρόντος), ορίζεται σε ποσοστό 2% επί του αντικειμένου της δίκης. Στις υποθέσεις όμως που υπάγονται στη ρύθμιση του άρθρου 169 του παρόντος, το ποσοστό της αμοιβής μειώνεται σε 1%.

172.3. Οι ίδιες αμοιβές καταβάλλονται και στις επόμενες συζητήσεις.

172.4. Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 167 ισχύουν ανάλογα και στην παρούσα διάταξη.

Ά ρ θ ρ ο 173

Αμοιβές με βάση υπουργική απόφαση και προείσπραξη της (κατηγορία Β του άρθρου 152).

173.1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 151.1 εδ. β του παρόντος και έναντι της νόμιμης αμοιβής που καθορίζεται από τα άρθρα 167 έως και 172, ο εντολέας υποχρεούται να προκαταβάλει στον οικείο δικηγορικό σύλλογο που διεξάγεται η δίκη τμήμα της που καθορίζεται κατά τη διαδικασία των επομένων παραγράφων.

173.2. Με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας το μήνα Δεκέμβριο κάθε διετίας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται το χρηματικό ποσό που προκαταβάλλεται και προεισπράττεται έναντι της νόμιμης αμοιβής του δικηγόρου όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 167 επ. και την παράσταση του ενώπιον δικαστηρίου. Η Ολομέλεια των Προέδρων οφείλει μέχρι την τελευταία

Κυριακή του Σεπτεμβρίου ανά διετία να αποφασίζει και εισηγείται προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης το κατά τη γνώμη της περιεχόμενο της πιο πάνω υπουργικής απόφασεως η οποία μπορεί να εκδοθεί και χωρίς αυτήν αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης.

173.3. Η υπουργική απόφαση της προηγούμενης παραγράφου καθορίζει το χρηματικό ποσό που υποχρεούται ο εντολέας να προκαταβάλλει μέχρι την παράσταση του δικηγόρου. Ειδικότερα καθορίζεται το μέρος της νόμιμης αμοιβής (άρθρο 167 επ. του παρόντος) που πρέπει να προκαταβληθεί για σύνταξη αγωγής, ανταγωγής, κύριας και πρόσθετης παρέμβασης, προσφυγής, ανακοπής, τριτανακοπής, προτάσεων, υπομνημάτων, ενδίκων μέσων, αιτήσεων και δικογράφων με οποιοδήποτε περιεχόμενο ενώπιον πολιτικών, ποινικών, διοικητικών, διαιτητικών δικαστηρίων οποιουδήποτε βαθμού και σύνθεσης, επιτροπών, ομοσπονδιών κλπ. και για την παράσταση του δικηγόρου ενώπιον των πιο πάνω δικαστηρίων, δικαστικών Αρχών και επιτροπών.

Άρθρο 174

Ο τρόπος της καταβολής της αμοιβής.

174.1. Το ποσό της αμοιβής που προκαταβάλλεται όπως προβλέπεται από το προηγούμενο άρθρο και όπως αυτό καθορίζεται με την υπουργική απόφαση του προηγούμενου άρθρου, προεισπράττεται από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο με τετραπλότυπο γραμμάτιο, στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία του εντολέως, του δικαιούχου δικηγόρου, η δικαστική ή εξώδικη ενέργεια για την οποία εκδίδεται το γραμμάτιο

καθώς και οι κρατήσεις από την προεισπραττόμενη αμοιβή υπέρ των ασφαλιστικών φορέων του δικηγόρου και του οικείου δικηγορικού συλλόγου για τις δαπάνες της προείσπραξης.

174.2. Ο δικηγορικός σύλλογος παρακρατεί από την αμοιβή που προεισπράττεται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) από το οποίο ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) προορίζεται για την κάλυψη των δαπανών προείσπραξης, ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) αποδίδεται στον «κλάδο επικουρικής ασφαλίσεως» του Ταμείου Νομικών και ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) αποδίδεται στο οικείο ταμείο πρόνοιας δικηγόρων ή στα σωματεία ενίσχυσης και αλληλοβοήθειας του ν. 2676/1998 των δικηγορικών συλλόγων. Παρακρατείται επίσης ο φόρος εισοδήματος του δικηγόρου όπως στα άρθρα 207 επ. του παρόντος.

Ά ρ θ ρ ο 175

Ποίοι εξαιρούνται από την προείσπραξη.

175.1. Εξαιρούνται από την υποχρέωση προκαταβολής της προεισπραττόμενης αμοιβής του δικηγόρου:

A) Το ελληνικό δημόσιο εφόσον οι νομικοί συμπαραστάτες του υπηρετούν στο νομικό συμβούλιο του κράτους και σε κάθε περίπτωση εφόσον συνδέονται με το ελληνικό δημόσιο με σύμβαση δημοσίου δικαίου. Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οργανισμοί, δημόσιες ή δημοτικές επιχειρήσεις και γενικά τρίτοι που τυχόν έχουν τα δικονομικά ή ουσιαστικά προνόμια του ελληνικού δημοσίου δεν εμπίπτουν στην παρούσα εξαίρεση και υποχρεούνται στην προκαταβολή και προείσπραξη.

B) α) Εκείνοι που αναγνωρίζονται ως πένητες σύμφωνα με τα άρθρα 194 έως 204 ΚΠολΔ,

β) οι συγγενείς του δικηγόρου εξ αίματος ή αγχιστείας μέχρι και τον τρίτο βαθμό καθώς και ο σύζυγος του δικηγόρου,

γ) οι διάδικοι που αμείβουν το δικηγόρο τους με πάγια αντιμισθία τουλάχιστον ένα εξάμηνο πριν από τη δικαστική ή εξώδικη ενέργεια και εφόσον οι μηνιαίες αποδοχές του δικηγόρου δεν είναι κατώτερες από το προβλεπόμενο κατώτατο νόμιμο όριο αποδοχών του εμμίσθου δικηγόρου (άρθρο 108). Το εξάμηνο αρχίζει από την ημέρα που θα αναγγελθεί η με πάγια αντιμισθία πρόσληψη του δικηγόρου στον οικείο δικηγορικό σύλλογο (άρθρο 105.2). Η εξαίρεση πάντως της μη καταβολής της προείσπραξης δεν αναφέρεται και στο υπό της παραγράφου 2 του άρθρου 174 προβλεπόμενο ποσοστό (10%) το οποίο προκαταβάλλεται στον οικείο δικηγορικό σύλλογο από τον έμμισθο δικηγόρο.

δ) Εκείνοι που την υπόθεσή τους ανέλαβε ο δικηγόρος δωρεάν ύστερα από εντολή του διοικητικού συμβουλίου του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

175.2. Στις περιπτώσεις με στοιχείο Β ο οικείος δικηγορικός σύλλογος εκδίδει το απαραίτητο για την παράσταση τετραπλότυπο γραμμάτιο του άρθρου 174 στο οποίο αναφέρονται μόνο οι καταβολές υπέρ των ασφαλιστικών φορέων του δικηγόρου και του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

175.3. Η περίπτωση με την ένδειξη Ββ αποδεικνύεται με υπεύθυνη δήλωση του δικηγόρου ενώ οι υπόλοιπες περιπτώσεις (Βα, Βγ και Βδ) με σχετική βεβαίωση του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Τα αποδεικτικά αυτά έγγραφα επισυνάπτονται στα σχετικά έγγραφα της δικαστικής ή εξώδικης ενέργειας.

Άρθρο 176**Οι συνέπειες της μη καταβολής της προείσπραξης.**

- 176.1. Η υποχρεωτική προείσπραξη που προβλέπεται στα προηγούμενα άρθρα ισχύει και για κάθε νέα συζήτηση στον ίδιο ή σε άλλο βαθμό δικαιοδοσίας και για τις ενδιάμεσες πράξεις που ασκούν οι διάδικοι.
- 176.2. Η προείσπραξη της αμοιβής διενεργείται από την αρμόδια υπηρεσία του δικηγορικού συλλόγου που διεξάγεται η δίκη.
- 176.3. Δικηγόρος που παραβιάζει τις διατάξεις για την προείσπραξη της αμοιβής του υποχρεούται να καταβάλει κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προεισπραχθεί και τιμωρείται με πρόστιμο ύψους τριακοσίων (300) ευρώ μέχρι χίλια πεντακόσια (1500) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης από το δικηγορικό λειτούργημα δεκαπέντε (15) ημερών μέχρι έξι (6) μηνών. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων, τα παραπάνω όρια του ύψους του προστίμου μπορούν να αναπροσαρμόζονται. Συνυπόχρεος σε ολόκληρο για την καταβολή του ποσού που έπρεπε να έχει προεισπραχθεί είναι και ο εντολέας του δικηγόρου, εφόσον δεν αποδείξει την καταβολή της αμοιβής στον εντολοδόχο του. Το ποσό του προστίμου και κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προεισπραχθεί, καταβάλλονται στο ταμείο του οικείου δικηγορικού συλλόγου, εισπράττονται δε κατά τις διατάξεις του άρθρου 79.2 του παρόντος ή παρακρατείται από τα ποσά των διανεμητικών λογαριασμών του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

Άρθρο 177**Αμοιβές για έλεγχο τίτλων κλπ. (Κατηγορία Γ του άρθρου 152).**

Για την εξέλεγχξη τίτλων ιδιοκτησίας ακινήτου και τη σύνταξη εκθέσεως, ο δικηγόρος δικαιούται να εισπράξει αμοιβή από τον εντολέα του που ισούται προς το 1,5 % της αγοραίας αξίας του ακινήτου. Στην αμοιβή αυτή περιλαμβάνεται η αμοιβή για σύνταξη ιδιωτικού εγγράφου ή σχεδίου δημοσίου εγγράφου και η παράσταση ενώπιον συμβολαιογράφου που προβλέπεται από τα επόμενα άρθρα 178 και 179. Αν δεν επακολουθήσει η σύνταξη ιδιωτικού εγγράφου ή σχεδίου δημοσίου εγγράφου αλλά μόνο έκθεση για τον έλεγχο των τίτλων, τότε η αμοιβή που οφείλεται ισούται προς 0,5 % της αξίας του ακινήτου.

Άρθρο 178**Σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για κάθε είδους δικαιοπραξίες.**

178.1. Για τη σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για κάθε είδους δικαιοπραξίες και την παράσταση ενώπιον συμβολαιογράφου, για την υπογραφή των δημοσίων εγγράφων, το ελάχιστο όριο της αμοιβής του δικηγόρου κάθε μέρος ορίζεται βάσει της αξίας του αντικειμένου της ως εξής:

- α) για το ποσό μέχρι 44.020,5429 € σε ποσοστό 1%,
- β) για το ποσό από 44.020,5458 € και μέχρι 1.467.351,4306 € σε ποσοστό 0,5%,

γ) για το ποσό από 1.467.351,4336 € μέχρι 2.934.702,8613 € σε ποσοστό 0,4%,

δ) για το ποσό από 2.934.702,8642 € μέχρι 5.869.405,7226 € σε ποσοστό 0,3%,

ε) για το ποσό από 5.869.405,7256 € μέχρι 14.673.514,3066 € σε ποσοστό 0,2%,

στ) για το ποσό από 14.673.514,3096 € μέχρι 29.347.028,6133 € σε ποσοστό 0,1%,

ζ) για το ποσό από 29.347.028,6162 € μέχρι 58.694.057,2267 € σε ποσοστό 0,05% και

η) για το ποσό πέραν των 58.694.057,2296 € σε ποσοστό 0,01%.

178.2. Τα ποσά της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας.

178.3. Σε δικαιοπραξίες που το αντικείμενο τους είναι περιοδικές παροχές ή πρόσοδοι απροσδιόριστου χρόνου, το ελάχιστο όριο της αμοιβής καθορίζεται με τα ποσοστά της προηγούμενης παραγράφου με βάση το διπλάσιο της ετήσιας παροχής ή προσόδου.

178.4. Σε δικαιοπραξία που το αντικείμενο της δεν συνίσταται σε ορισμένη χρηματική ποσότητα, εφαρμόζεται ανάλογα το άρθρο 167.2 του παρόντος.

178.5. Σε δικαιοπραξίες που το αντικείμενο τους δεν είναι αποτιμητό σε χρήμα από την ίδια τους τη φύση, το κατώτατο όριο ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 167.4 του παρόντος.

178.6. Σε δικαιοπραξία με πολλά αντικείμενα το όριο της αμοιβής κανονίζεται με όσα αναφέρονται πιο πάνω στην παρ. 6 του άρθρου

167 και με βάση την αξία που έχουν όλα τα αντικείμενα της δικαιοπραξίας συνολικά.

Άρθρο 179

Σύνταξη σχεδίων δημοσίων εγγράφων και υποχρεωτική παράσταση στην υπογραφή συμβολαίων.

179.1. Για τη σύνταξη εγγράφου ενώπιον συμβολαιογράφου που αναφέρεται σε συνυποσχετικό, συμβιβασμό, διανομή, κατάργηση δίκης, πώληση επιχειρήσεως ή κινητών, απογραφή, δωρεά εν ζωή ή αιτία θανάτου, ενεχυρίαση και γενικά συμβολαιογραφικών εγγράφων που έχουν αντικείμενο τη σύσταση, μετάθεση, αλλοίωση ή κατάργηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα και πλοία (εκτός από την εξάλειψη υποθηκών και προσημειώσεων) εφόσον οι πιο πάνω συμβάσεις έχουν αντικείμενο όχι μικρότερης αξίας από 11.738,8114 € για ολόκληρη την Ελλάδα και για την Αθήνα και Πειραιά όχι μικρότερης αξίας από 29.347,0286 € και ακόμα σε καταστατικά εταιρίας ή τροποποιήσεις εταιρικών που αναφέρονται σε αύξηση εταιρικού κεφαλαίου που συντάσσονται με συμβόλαιο εφόσον το κεφάλαιο ή η αύξηση του κεφαλαίου της υπερβαίνει το ίδιο ποσό των 11.738,8114 € (εκτός από τις περιφέρειες των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιά όπως πιο πάνω), απαιτείται η παράσταση δικηγόρου για το κάθε μέρος των συμβαλλομένων. Στα συμβόλαια αυτά γίνεται ειδική μνεία για την παράσταση του δικηγόρου και επισυνάπτεται σ' αυτό σχέδιο που υπογράφεται από αυτούς. Η υπογραφή των δικηγόρων βεβαιώνεται στους Δικηγορικούς Συλλόγους Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά από τον Δικηγορικό Σύλλογο.

179.2. Αν τα συμβαλλόμενα μέρη είναι περισσότερα από δύο (2) αρκεί η παράσταση τουλάχιστον δύο (2) δικηγόρων ενώ σε εταιρικά ή σε αυξήσεις κεφαλαίων εταιριών μπορεί να παρίσταται και ένας μόνο δικηγόρος. Δεν απαιτείται η παράσταση δικηγόρων: α) στις γονικές παροχές, β) στις δωρεές μεταξύ ανιόντων και κατιόντων κατ' ευθείαν γραμμή, γ) στις συμβάσεις μεταβιβάσεων από χαριστική αιτία προς το ελληνικό δημόσιο, τους δήμους, τις κοινότητες και τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού σκοπού που λειτουργούν στην Ελλάδα ή συνιστώνται τότε, εφόσον όμως αποδεδειγμένα επιδιώκουν εθνοφελείς, θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς, εκπαιδευτικούς, καλλιτεχνικούς, κοινωφελείς ή επιστημονικούς σκοπούς και δ) σε κάθε περίπτωση δωρεάς μεταξύ συζύγων.

179.3. Παρίσταται επίσης δικηγόρος σε κάθε άλλη περίπτωση που κατά την κρίση του συμβολαιογράφου η σύνταξη του συγκεκριμένου συμβολαίου εμφανίζει δυσχέρειες γιατί η σύμβαση που καταρτίζεται είναι πολύπλοκη ή σοβαρή.

179.4. Αν το συμβόλαιο για τη σύσταση, μετάθεση, αλλοίωση ή κατάργηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα συντάσσεται σε άλλη περιοχή και όχι στην περιοχή όπου είναι το ακίνητο, το υποχρεωτικό ή μη, ανάλογα με την αξία του αντικειμένου, για τη παράσταση του δικηγόρου στην υπογραφή του συμβόλαιο κρίνεται με βάση του τι ισχύει στην περιοχή όπου βρίσκεται το ακίνητο και όχι του τόπου όπου συντάσσεται το συμβόλαιο. Αν η σύμβαση αφορά ιδανικό μέρος ακινήτου ή κινητού, ο συμβολαιογράφος για να κρίνει αν είναι υποχρεωτική η παράσταση του δικηγόρου σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου, είναι υποχρεωμένος να λάβει υπόψη του όλες τις τυχόν προγενέστερες δικαιοπραξίες που καταρτίστηκαν ανάμεσα στους ίδιους συμβαλλόμενους και αναφέρονται σε ιδανικό μερίδιο του ίδιου ακινήτου.

179.5. Στις περιπτώσεις διανομής ή ανταλλαγής, εφόσον η παράσταση του δικηγόρου είναι υποχρεωτική σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου, έκαστος των συμβαλλομένων πληρώνει για το δικηγόρο που τον εκπροσωπεί τη νόμιμη αμοιβή επί της αξίας του μεταβιβαζομένου (αιτία διανομής ή ανταλλαγής) από αυτόν αντικειμένου.

179.6. Το ποσό της αμοιβής του δικηγόρου σε σύμβαση ενώπιον συμβολαιογράφου εφόσον αφορούν ακίνητο υπολογίζεται με βάση τον αντικειμενικό προσδιορισμό της αξίας του κατά το άρθρο 41 του ν. 1249/1982 και εισπράττεται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1... του παρόντος. Σε περιοχές που δεν έχει επεκταθεί ο προσδιορισμός αυτός, η αμοιβή καθορίζεται με βάση την αξία που προσδιορίζεται για τον υπολογισμό του φόρου μεταβιβάσεως από την τοπική αρμόδια οικονομική υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.). Σε περίπτωση που το ποσό του αντικειμενικού προσδιορισμού ή αυτό που καθορίζει η αρμόδια οικονομική υπηρεσία είναι μικρότερο από αυτό που δηλώνουν οι συμβαλλόμενοι, τότε η αμοιβή καθορίζεται με βάση το μεγαλύτερο ποσό.

179.7. Ο συμβολαιογράφος που δε συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του των προηγούμενων παραγράφων, αυτεπάγγελτα ή ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε που έχει έννομο συμφέρον ή του οικείου δικηγορικού συλλόγου, τιμωρείται πειθαρχικά τουλάχιστο με προσωρινή παύση και ποινικά με φυλάκιση τουλάχιστο ενός μηνός ή με χρηματική ποινή τουλάχιστο 1.467,351 € που περιέρχεται στο ταμείο του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Οι ίδιες ποινές επιβάλλονται, ύστερα από έγκληση των ίδιων ενδιαφερομένων, σε συμβολαιογράφο ή δικηγόρο καθώς και σε κάθε συναίτιο, εφόσον αποδεδειγμένα, άμεσα ή έμμεσα, αποφεύγουν στην ακριβή και αληθινή εφαρμογή των διατάξεων αυτών με εικονική όμως παράσταση του δικηγόρου, ψευδείς βεβαιώσεις κλπ. Σε περίπτωση υποτροπής ο δικηγόρος τιμωρείται με οριστική παύση.

179.8. Η διάταξη του άρθρου 13 παρ. 9 του ν. 1512/1985 όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την διάταξη του άρθρου 37 παρ. 8 του ν. 2145/1993 εξακολουθεί να ισχύει.

Ά ρ θ ρ ο 180

Εξαιρέσεις για την παράσταση του δικηγόρου.

Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου δεν εφαρμόζονται 1) προκειμένου περί συμβολαίων που συντάσσονται ενώπιον συμβολαιογράφων που έχουν την έδρα τους σε περιφέρεια Ειρηνοδικείου εκτός έδρας Πρωτοδικείου, σε νησιά, όπου δεν διατηρούν γραφείο τουλάχιστον δύο δικηγόροι και ο ένας τουλάχιστον από τους συμβαλλόμενους είναι μόνιμος κάτοικος της περιφέρειας του συμβολαιογράφου που συντάσσει το έγγραφο, 2) προκειμένου περί συμβάσεων ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων, όταν αυτά χορηγούνται από οποιοδήποτε κρατικό ή δημόσιο οργανισμό ή Τράπεζα του Δημόσιου τομέα ή από θυγατρικές εταιρίες των πιο πάνω νομικών προσώπων, 3) προκειμένου περί συμβάσεων που προβλέπονται από τον Ν. 289/76 (Περί παροχής κινήτρων για την ανάπτυξη παραμεθωρίων περιοχών).

Αμοιβές που καθορίζονται με ειδικές συμφωνίες (κατηγορία Δ του άρθρου 152).

Ά ρ θ ρ ο 181

Συμφωνίες για το ποσό της αμοιβής.

181.1. Ο δικηγόρος δικαιούται για οποιαδήποτε εργασία να καθορίσει συμβατικά το ύψος της αμοιβής του είτε πριν αρχίσει η δίκη είτε μετά την έναρξη της, όχι όμως μετά το πέρας της.

181.2. Το ύψος της συμβατικής αμοιβής δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι μικρότερο από το ποσό της νόμιμης όπως αυτή καθορίζεται με τις διατάξεις του παρόντος. Αντίθετη συμφωνία, οποτεδήποτε και αν καταρτίσθηκε είναι άκυρη.

181.3. Η σχετική σύμβαση για το ύψος της αμοιβής είναι άτυπη και αποδεικνύεται με όλα τα αποδεικτικά μέσα (339 ΚΠολΔ) και ανεξάρτητα αν το αντικείμενο της δίκης ή η αμοιβή αναφέρονται σε κινητά ή ακίνητα πράγματα. Τα άρθρα 166 και 1033 ΑΚ δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση αυτή.

Ά ρ θ ρ ο 182

Εργολαβία δίκης.

Επιτρέπεται η συμφωνία μεταξύ δικηγόρου και εντολέα, ώστε η αμοιβή ή το είδος της να εξαρτάται από την έκβαση της δίκης ή από το αποτέλεσμα της εργασίας ή από οποιαδήποτε άλλη αίρεση. Επιτρέπεται επίσης η συμφωνία για αμοιβή με εκχώρηση ή μεταβίβαση μέρους του αντικειμένου της δίκης. Μια τέτοια συμφωνία όμως δεν μπορεί να καθορίζει αμοιβή του δικηγόρου σε ποσοστό μεγαλύτερο από 20% στο αντικείμενο της δίκης.

Ά ρ θ ρ ο 183

Εργολαβίες σε δίκες αυτοκινητικών ατυχημάτων ή εργατικών διεκδικήσεων.

Αν η συμφωνία να εξαρτάται η αμοιβή του δικηγόρου από την έκβαση της δίκης αναφέρεται σε υποθέσεις από ζημίες αυτοκινήτων (άρθρο 681 Α ΚΠολΔ) ή σε μισθούς, ημερομίσθια, πρόσθετες αμοιβές

για υπερωρίες, εργασία νυκτερινή ή σε Κυριακές ή γιορτές, δώρα, αντίτιμο για άδεια ή επίδομα αδείας, αποζημίωση για καταγγελία της συμβάσεως εργασίας και γενικά σε απαιτήσεις που ανάγονται σε εργασιακή σύμβαση υπαλλήλων, εργατών ή υπηρετών, (άρθρο 663 ΚΠολΔ) ή σε αμοιβές από την παροχή εργασίας (άρθρ. 677 ΚΠολΔ), τότε πρέπει η σύμβαση αυτή να καταρτίζεται έγγραφα και να γνωστοποιείται στο δικηγορικό σύλλογο που είναι μέλος ο δικηγόρος. Η γνωστοποίηση αυτή γίνεται με προσαγωγή δύο πρωτοτύπων και με πράξη που συντάσσεται κάτω από το ένα πρωτότυπο που παραλαμβάνει ο δικηγόρος. Το άλλο πρωτότυπο παραμένει στα αρχεία του συλλόγου και καταχωρείται αμέσως σε ειδικό βιβλίο. Η προσαγωγή αυτή των πρωτοτύπων πρέπει να γίνεται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα της κατάρτισης της συμβάσεως. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή και δεν προσαχθεί το συμφωνητικό στο σύλλογο, η σύμβαση είναι άκυρη. Φορολογικός νόμος που επιβάλλει την υποβολή αντιγράφου του εργολαβικού συμβολαίου στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία από το δικηγόρο, εξακολουθεί να ισχύει.

Ά ρ θ ρ ο 184

Απαραίτητος όρος των εργολαβικών δίκης.

Η συμφωνία των προηγούμενων άρθρων που εξαρτά την καταβολή της αμοιβής από το αποτέλεσμα της δίκης, τότε μόνο ισχύει όταν ο δικηγόρος ανέλαβε την υποχρέωση να διεξαχθεί η δίκη μέχρι την τελεσιδικία, χωρίς να δικαιούται να λάβει αμοιβή σε περίπτωση αποτυχίας ούτε ο συμβληθείς δικηγόρος ούτε άλλος συμπληρεξούσιος του ή υποκατάστατος του, εκτός από τα δικαστικά έξοδα εφόσον έχουν καταβληθεί από τον δικηγόρο. Αν υπάρξει αμφιβολία για το αν κερδίσθηκε η δίκη ή όχι, αποφαινεται αμετάκλητα, ύστερα από αίτηση

του εντολέα ή του δικηγόρου, το διοικητικό συμβούλιο του δικηγορικού συλλόγου που ανήκει ο δικηγόρος.

Άρθρο 185

Αμοιβές για δίκες αναγκαστικών απαλλοτριώσεων.

185.1. Υπόχρεος για την πληρωμή της αποζημίωσης, της δικαστικής δαπάνης καθώς και της αμοιβής των πληρεξουσίων δικηγόρων που προσδιορίστηκαν δικαστικά, είναι ο υπέρ ου η απαλλοτρίωση.

185.2. Η πιο πάνω αμοιβή που προσδιορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια δεν μπορεί να είναι κατώτερη από τη νόμιμη αμοιβή που προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 167 και επ. του παρόντος.

185.3. Ο υπόχρεος για την πληρωμή της δικαστικής δαπάνης καθώς και της αμοιβής των πληρεξουσίων δικηγόρων που προσδιορίστηκαν δικαστικώς καταθέτει στο Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων την αποζημίωση υπέρ των δικαιούχων και την αμοιβή των πληρεξουσίων και τη δικαστική δαπάνη υπέρ του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Η αμοιβή αυτή είναι ακατάσχετη και ανεκχώρητη.

Άρθρο 186

Κατάσχεση και ανεκχώρητο του αντικειμένου της δίκης.

186.1. Συμφωνία για αμοιβή σε ποσοστό ανώτερο από το ένα δέκατο του αντικειμένου της δίκης, τεκμαίρεται ότι αφορά το ποσό που θα εισπραχθεί από το αντικείμενο που θα επιδικασθεί. Σε συμφωνία που εξαρτιέται η αμοιβή από το αποτέλεσμα, η αμοιβή εισπράττεται είτε από το προϊόν της δίκης για την οποία συμφωνήθηκε είτε από την άλλη περιουσία του εντολέα. Όμως το προνόμιο του δικηγόρου για την είσπραξη της αμοιβής περιορίζεται μόνο στο προϊόν της δίκης του οποίου

απαγορεύεται κάθε εκχώρηση του ή οποιαδήποτε άλλη μεταβίβαση στη ζωή ή αιτία θανάτου. Απαγορεύεται επίσης και η κατάσχεση μέχρι το ποσό που δικαιούται ο δικηγόρος.

186.2. Διάδικος που εισπράττει από τον αντίδικό του τα δικαστικά έξοδα που προκαταβλήθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρου του ή δικηγορικές αμοιβές που επιδικάστηκαν με απόφαση και ανήκουν στο δικηγόρο ύστερα από ειδική συμφωνία και δεν τις αποδίδει αμέσως και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση ή παρακρατεί το ποσοστό της αμοιβής του δικηγόρου και δεν το αποδίδει στην περίπτωση της εργολαβίας δίκης, διώκεται για υπεξαίρεση. Αν η διένεξη μεταξύ των διαδίκων λυθεί συμβιβαστικά, η αμοιβή που συμφωνήθηκε υπολογίζεται και οφείλεται στο ποσό του συμβιβασμού.

Αμοιβές για εξώδικες και υπόλοιπες εργασίες (κατηγορία Ε του άρθρου 152).

Ά ρ θ ρ ο 187

Αμοιβές για εξώδικες εργασίες.

187.1. Ο δικηγόρος δικαιούται να αναλαμβάνει και τη διεξαγωγή υποθέσεων που μπορούν να διεξαχθούν και από μη δικηγόρο ενώπιον διοικητικών και άλλων Αρχών με αμοιβή που συμφωνείται με τον εντολέα του. Το ύψος της αμοιβής καθορίζεται ελεύθερα με βάση το χρόνο απασχόλησης, το ύψος του αντικειμένου της υποθέσεως και την πολυπλοκότητά της ή μη. Σε κάθε περίπτωση η αμοιβή του δικηγόρου δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το 1/50 του μέγιστου χρηματικού ποσού της καθ' ύλη αρμοδιότητας του ειρηνοδικείου κατά την τακτική διαδικασία.

187.2. Για τις εξώδικες υποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου εφόσον συντάσσεται έγγραφο που πρέπει να κατατεθεί σε δημόσια Αρχή προς θεώρηση ή κατάθεση, σημειώνεται σε αυτό απαραίτητα η σύμπραξη ή μη δικηγόρου. Σε περίπτωση σύμπραξης, μαζί με το έγγραφο κατατίθεται στη δημόσια Αρχή και η απόδειξη της καταβολής της αμοιβής του δικηγόρου του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

187.3. α) Πριν από την πρώτη συνάντηση των διαδίκων για την εξώδικη επίλυση της διαφοράς κατά το άρθρο 214^A του ΚΠολΔ, ο διάδικος που προτίθεται κατά τη συνάντηση αυτή να παραστεί με δικηγόρο ή να εκπροσωπηθεί από δικηγόρο, υποχρεούται να καταβάλει στο ταμείο του οικείου δικηγορικού συλλόγου το οριζόμενο ποσό αμοιβής του δικηγόρου του για παράσταση ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η αγωγή. Ως προς τον τρόπο καταβολής του άνω ποσού ή την παράλειψη καταβολής του, ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 174 και 176 του παρόντος.

β) Αν επιτευχθεί εν όλω ή εν μέρει συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς οι δικηγόροι των διαδίκων δικαιούνται εκτός από το ποσό που καταβλήθηκε κατά την παρ. α και αμοιβή σύμφωνα με την διάταξη του επομένου άρθρου.

γ) Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται αν για την αμοιβή του δικηγόρου υπάρχει άλλη συμφωνία που διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή αν ο δικηγόρος απασχολείται με πάγια περιοδική αμοιβή.

Ά ρ θ ρ ο 188

Αμοιβή για εργασίες συμβιβασμού.

188.1. Για τη σύμπραξη του δικηγόρου προς επίτευξη συμβιβασμού με ή χωρίς σύνταξη συμφωνητικού σε κάθε διαφορά, ανεξάρτητα αν έχει εισαχθεί η διαφορά αυτή σε δικαστική, διαιτητική ή διοικητική κρίση, το ελάχιστο όριο της αμοιβής κανονίζεται με βάση το ποσό του συμβιβασμού και των αντικειμένων του που αποτιμάται σε χρήμα, ως εξής: μέχρι 1.000.000 € προς 7%, από 1.000.001 μέχρι 50.000.000 € προς 5% και από 50.000.001 και πέρα προς 3%.

188.2. Από την αμοιβή που καθορίζεται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αφαιρείται κάθε ποσό που έχει καταβληθεί στο δικηγόρο για τις ενέργειες του μέχρι το συμβιβασμό, εκτός αν τα ποσά αυτά υπερβαίνουν τα ποσά της αμοιβής για το συμβιβασμό. Σε μια τέτοια περίπτωση ο δικηγόρος δικαιούται να λάβει το μισό της αμοιβής που καθορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο.

Ά ρ θ ρ ο 189

Αμοιβή για έρευνα στα βιβλία μεταγραφών, υποθηκών ή κατασχέσεων.

Για την έρευνα στα βιβλία μεταγραφών, υποθηκών ή κατασχέσεων προς εξακρίβωση της ακίνητης περιουσίας ενός προσώπου και των βαρών της, το ελάχιστο όριο της αμοιβής είναι το προβλεπόμενο στο επόμενο άρθρο 190.1 του παρόντος. Η ίδια αμοιβή οφείλεται και για τη σύνταξη αιτήσεως προς φύλακα μεταγραφών για τη μεταγραφή τίτλου, για την εγγραφή, διαγραφή υποθήκης ή κατάσχεσης, για τη λήψη πιστοποιητικών και τη σύνταξη περίληψης.

Άρθρο 190**Αμοιβή συμβουλών και μελέτης υποθέσεως.**

190.1. Για την παροχή συμβουλής ύστερα από μελέτη εγγράφων το ελάχιστο όριο της αμοιβής καθορίζεται με συμφωνία, δεν επιτρέπεται όμως να είναι μικρότερη από το 1/50 του ανώτατου χρηματικού ποσού της υλικής αρμοδιότητας του ειρηνοδικείου κατά την τακτική διαδικασία. Για πληροφορίες που δίδονται στον εντολέα σχετικά με την πορεία της υπόθεσης, δεν οφείλεται αμοιβή. Οι πιο πάνω διατάξεις εφαρμόζονται ανάλογα και όταν οι συμβουλές δίδονται με αλληλογραφία.

190.2. Αν οι εργασίες της προηγούμενης παραγράφου παρέχονται ύστερα από πρόσκληση του εντολέα στην οικία του ή στο γραφείο του ή σε άλλο τόπο ή ύστερα από συμβούλιο με άλλους δικηγόρους ή άλλα πρόσωπα, το ελάχιστο ποσό της ίδιας παραγράφου διπλασιάζεται.

190.3. Για σύνταξη έγγραφης γνωμοδότησης, το ελάχιστο ποσό της αμοιβής της παρ. 1 του παρόντος άρθρου τετραπλασιάζεται.

Άρθρο 191**Αμοιβές για πράξεις εκτελέσεως. Αμοιβή επιταγής.**

191.1. Για τη σύνταξη επιταγής προς εκτέλεση τίτλων εκτελεστών ειρηνοδικείου ή πταισματοδικείου και συμβολαιογράφων, το ελάχιστο όριο της αμοιβής του δικηγόρου είναι το ένα εκατοστό (1/100) του μείζονος χρηματικού ποσού της καθ' ύλην αρμοδιότητας του Ειρηνοδικείου κατά την τακτική διαδικασία.

191.2. Για τη σύνταξη επιταγής προς εκτέλεση αποφάσεως πρωτόδικου δικαστηρίου το ελάχιστο ποσό της προηγούμενης παραγράφου

διπλασιάζεται, του εφετείου τριπλασιάζεται και των ανώτατων δικαστηρίων τετραπλασιάζεται.

191.3. Η αμοιβή για σύνταξη επιταγής ποτέ δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το $\frac{1}{4}$ του ποσού για το οποίο επιτάσσεται ο οφειλέτης.

191.4. Αν επιτάσσονται πολλοί συνοφειλέτες για οφειλή σε ολόκληρο ή επιτάσσονται πολλοί συγκάτοχοι πράγματος με ιδιαίτερη επιταγή ή με την ίδια επιταγή που κοινοποιείται σε αντίγραφο στον καθένα, οφείλεται μόνο μία αμοιβή για τη σύνταξη της επιταγής.

Άρθρο 192

Αμοιβή για σύνταξη αναγγελίας στο συμβολαιογράφο.

Για τη σύνταξη αναγγελίας στο συμβολαιογράφο, το ελάχιστο όριο της αμοιβής ισούται με το ένα διακοσιοστό ($\frac{1}{200}$) του μείζονος ποσού της καθ' ύλην αρμοδιότητας του πολιτικού μονομελούς πρωτοδικείου που δικάζει κατά την τακτική διαδικασία.

Άρθρο 193

Παράσταση στη διενέργεια πλειστηριασμού κ.λ.π.

Για παράσταση κατά την ενέργεια πλειστηριασμού ή για τη σύνταξη εκθέσεως προς κατάθεση τίτλων ή για την παράσταση κατά την έκθεση αντιρρήσεων και τη σύνταξη κατασχετηρίου, το ελάχιστο όριο της αμοιβής ισούται με το ποσό της αμοιβής του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 194

Αμοιβή για εξώδικες προσκλήσεις, διαμαρτυρίες κλπ.

Για τη σύνταξη εξώδικων προσκλήσεων, διαμαρτυριών, απαντήσεων, δηλώσεων ή άλλων εγγράφων όμοιας φύσεως που είτε κοινοποιούνται είτε όχι, το ελάχιστο όριο της αμοιβής ισούται με την αμοιβή της παράστασης του δικηγόρου ενώπιον του ειρηνοδικείου κατά την τακτική διαδικασία σύμφωνα με την υπουργική απόφαση του άρθρου του παρόντος.

Άρθρο 195

Μεταφράσεις κειμένων.

Για τη μετάφραση κειμένου που είναι γραμμένο σε ξένη γλώσσα, στην ελληνική ή το αντίθετο, το ελάχιστο όριο της αμοιβής είναι 10 € για κάθε σελίδα του κειμένου που μεταφράζεται.

Άρθρο 196

Αμοιβή για την παράσταση του δικηγόρου ενώπιον άλλων Αρχών.

Ο δικηγόρος που παρίσταται ενώπιον οποιασδήποτε επιτροπής ή οργάνου προς υποστήριξη των απόψεων του εντολέως του (π.χ. τοπικής επιτροπής ΙΚΑ, αθλητικών δικαστηρίων, επιτροπών σημάτων, σχεδίων πόλεων κ.λ.π.) εφόσον δεν προβλέπεται το ποσό της αμοιβής του από άλλη διάταξη του παρόντος Κώδικα ή της υπουργικής αποφάσεως του άρθρου 173 δικαιούται να εισπράξει αμοιβή που το ελάχιστο ποσό της ισούται με το προεισπραττόμενο ποσό για την παράσταση ενώπιον του μονομελούς πολιτικού πρωτοδικείου κατά την τακτική διαδικασία που ορίζεται με την πιο πάνω υπουργική απόφαση του άρθρου 173.

Άρθρο 197**Γενική διάταξη για τις υπόλοιπες δικηγορικές εργασίες.**

Σε κάθε περίπτωση για εργασίες, πράξεις ή απασχολήσεις του δικηγόρου, δικαστικές ή εξώδικες, για τις οποίες δεν προνοούν ειδικά τα άρθρα του παρόντος, η αμοιβή του δικηγόρου, εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί ρητά, κανονίζεται με ανάλογη εφαρμογή του παρόντος και με βάση το χρόνο της απασχόλησης του, τη φύση και το ύψος του αντικειμένου και τον επιστημονικό κόπο που κατέβαλε ο δικηγόρος και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το 1/200 του μείζονος ποσού της καθ' ύλην αρμοδιότητας του πολιτικού μονομελούς πρωτοδικείου που δικάζει κατά την τακτική διαδικασία.

Άρθρο 198**Παραγραφή των αξιώσεων του δικηγόρου.**

Οι απαιτήσεις των δικηγόρων για τις αμοιβές και δαπάνες τους παραγράφονται ύστερα από μία πενταετία που αρχίζει, αν πρόκειται για εξώδικες εργασίες από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο ενεργήθηκαν οι εργασίες αυτές και αν πρόκειται για δίκες σε οποιαδήποτε δικαστήρια (διοικητικά, πολιτικά κλπ.) από τη λήξη του έτους που ενεργήθηκε από αυτούς η τελευταία διαδικαστική πράξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ**Διανεμητικοί λογαριασμοί των δικηγορικών συλλόγων.****Άρθρο 199****Ίδρυση διανεμητικού λογαριασμού.**

199.1. Κάθε δικηγορικός σύλλογος αποφασίζει την ίδρυση διανεμητικού λογαριασμού για την οικονομική ενίσχυση των μελών του με περιοδικές διανομές του κεφαλαίου που συγκεντρώνεται.

199.2. Για την ίδρυση του λογαριασμού αυτού απαιτούνται:

- α) Απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου που εκφράζεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του. Στην απόφαση αυτή αναφέρονται τα ποσοστά που θα παρακρατούνται από τις αμοιβές των δικηγόρων, τα κριτήρια συμμετοχής των μελών σ' αυτόν, εξουσιοδότηση προς το διοικητικό συμβούλιο του συλλόγου να ρυθμίζει κάθε φορά με αποφάσεις του τα ζητήματα που ανακύπτουν στη λειτουργία του λογαριασμού και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία του.
- β) Επικύρωση της απόφασεως του διοικητικού συμβουλίου με απόφαση της γενικής συνέλευσης του συλλόγου που συγκαλείται ειδικά για το σκοπό αυτό. Η επικύρωση θεωρείται ότι έγινε αν υπέρ της πρότασης του διοικητικού συμβουλίου ψηφίσουν τα 2/3 του συνόλου των ψηφισάντων.

Και

- γ) Έγκριση της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που δημοσιεύεται στην ΕτΚ. Η λειτουργία του λογαριασμού αρχίζει από την ημέρα δημοσίευσης της υπουργικής απόφασης στην ΕτΚ. Αναδρομική ισχύ αποκλείεται.

Ά ρ θ ρ ο 200

Πόροι των διανεμητικών λογαριασμών.

Οι πόροι για τη δημιουργία του κεφαλαίου του διανεμητικού λογαριασμού προέρχονται ιδίως:

- α) από ποσοστό των αμοιβών που προέρχονται από τη συμμετοχή των δικηγόρων κατά την κατάρτιση εγγράφων συμβάσεων σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 177 και επ. του παρόντος
- β) από ποσοστό των αμοιβών των δικηγόρων που προέρχονται από συμμετοχή τους σε δίκες αναγκαστικών απαλλοτριώσεων (άρθρο 185),
- γ) από ποσοστό επί αμοιβών των δικηγόρων που διορίζονται σύνδικοι πτωχεύσεων, διαιτητές ή εκκαθαριστές κληρονομιών και
- δ) από παρακρατήσεις ποσοστού επί της αμοιβής που προκαταβάλλεται στο ταμείο του δικηγορικού συλλόγου σύμφωνα με τα άρθρα 173 επ. του παρόντος.

Ά ρ θ ρ ο 201

Πόρος από τη συμμετοχή των δικηγόρων στην κατάρτιση συμβάσεων.

201.1. Η αμοιβή για την συμμετοχή του δικηγόρου στην κατάρτιση των εγγράφων συμβάσεων προκαταβάλλεται στο δικηγορικό σύλλογο του τόπου όπου καταρτίζεται η σύμβαση ο οποίος εκδίδει τετραπλότυπη απόδειξη. Δύο αντίτυπα της αποδείξεως αυτής παραδίδονται στον ενδιαφερόμενο συμβολαιογράφο. Το ένα από αυτά προσαρτάται στο συμβόλαιο ενώ το άλλο αποστέλλεται στην οικονομική υπηρεσία όπως ορίζει κάθε φορά ο νόμος. Το τρίτο αντίγραφο παραδίδεται στον ενδιαφερόμενο δικηγόρο και το τέταρτο παραμένει στο δικηγορικό σύλλογο.

201.2. Από την αμοιβή που προεισπράττεται, το ποσοστό που έχει καθορισθεί με τη διαδικασία του άρθρου 199 και επ. του παρόντος, κατατίθεται αμέσως σε τραπεζική κατάθεση για τη δημιουργία του

διανεμητικού λογαριασμού, ενώ το υπόλοιπο της αμοιβής αποδίδεται στο δικαιούχο δικηγόρο δύο μήνες μετά την ημέρα της παράστασης.

201.3. Δεν προκαταβάλουν την αμοιβή του δικηγόρου σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του παρόντος άρθρου όσοι εξαιρούνται από την προείσπραξη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 175 του παρόντος. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών αποδεικνύεται με βεβαίωση του δικηγορικού συλλόγου που εκδίδεται από τα στοιχεία που τηρούνται σε κάθε δικηγορικό σύλλογο.

Άρθρο 202

Αμοιβές από απαλλοτριώσεις.

Από την αμοιβή του δικηγόρου για τη συμμετοχή του σε δίκες αναγκαστικών απαλλοτριώσεων παρακρατείται ποσοστό που καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 199 του παρόντος που κατατίθεται όπως ορίζεται στο προηγούμενο άρθρο.

Άρθρο 203

Αμοιβές από συνδικίες, διαιτησίες και εκκαθαρίσεις κληρονομιών.

203.1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, καθορίζεται το ποσοστό που παρακρατείται από τις αμοιβές των συνδίκων, διαιτητών και εκκαθαριστών κληρονομιάς.

203.2. Αντίγραφα δικαστικών αποφάσεων που καθορίζουν προσωρινές ή οριστικές αντιμισθίες για τους συνδίκους, διαιτητές και εκκαθαριστές κληρονομιών, αποστέλλονται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση από την γραμματεία του δικαστηρίου στον δικηγορικό σύλλογο που είναι μέλος

του ο δικαιούχος της αμοιβής καθώς και στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή οποιοδήποτε άλλο ταμείο ή τράπεζα στην οποία έχουν κατατεθεί τα χρήματα της πτωχεύσεως ή της κληρονομίας ή της διαιτησίας. Το ποσοστό της αμοιβής (αντιμισθίας) που έχει καθορισθεί σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αποδίδεται αμέσως στο δικηγορικό σύλλογο ενώ το υπόλοιπο ποσοστό αποδίδεται στον δικαιούχο δικηγόρο με εξουσιοδότηση του προέδρου του δικηγορικού συλλόγου που καταχωρείται στο αντίγραφο της αποφάσεως που καθορίζει την αμοιβή.

Ά ρ θ ρ ο 204

Αμοιβές από προεισπράξεις.

204.1. Με τις ειδικές πλειοψηφίες του άρθρου 199 του παρόντος, κάθε δικηγορικός σύλλογος δύναται να αποφασίσει την παρακράτηση ποσοστού αμοιβής από αυτές που προεισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 173 και επ., εκτός από το ποσοστό (2%) που αναφέρεται στο επόμενο άρθρο και που εισπράττεται οπωσδήποτε γιατί αναφέρεται σε δαπάνη του συλλόγου.

204.2. Κάθε δικηγορικός σύλλογος δύναται να αποφασίζει την αύξηση ή την μείωση του αριθμού των πόρων του διανεμητικού λογαριασμού όπως αυτοί ορίζονται στον παρόντα κώδικα, έτσι ώστε ο διανεμητικός λογαριασμός να στηρίζεται σε πλείονες πόρους ή σε μερικούς από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 200. Προς τούτο τηρείται η διαδικασία του άρθρου 199 χωρίς όμως να απαιτείται εγκριτική απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης για την μεταβολή των πόρων.

Άρθρο 205**Λειτουργία του διανεμητικού λογαριασμού.**

205.1. Τα χρηματικά ποσά που συγκεντρώνονται για το διανεμητικό λογαριασμό, κατατίθενται πάντοτε και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και με επιμέλεια του διοικητικού συμβουλίου του δικηγορικού συλλόγου σε τοκοφόρο τραπεζική κατάθεση.

205.2. Από τα χρηματικά ποσά του λογαριασμού αφαιρούνται:

α) Ποσοστό 2% υπέρ του οικείου δικηγορικού συλλόγου για τις δαπάνες της διαχείρισης του λογαριασμού.

β) Το απαραίτητο χρηματικό ποσό για την πληρωμή των ασφαλίσεων σε ομαδική ασφάλιση των μελών του συλλόγου σε αλληλοβοηθητικούς και ασφαλιστικούς οργανισμούς οποιασδήποτε μορφής ή σωματεία που συμμετέχουν κυρίως ή μόνο δικηγόροι (Λ.Ε.Δ.Ε. κλπ.) καθώς και για την επαγγελματική ασφάλιση των μελών.

205.3. Το κεφάλαιο που απομένει, μετά την αφαίρεση των πιο πάνω χρηματικών ποσών διανέμεται σύμμετρα στα μέλη του συλλόγου με την επιφύλαξη των διατάξεων της μεθεπόμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου.

205.4. Το διοικητικό συμβούλιο κάθε συλλόγου δύναται να προσδιορίζει πριν από κάθε διανομή ένα ποσοστό από το συνολικό χρηματικό ποσό που προορίζεται για διανομή, προς ενίσχυση των ασκουμένων δικηγόρων. Το ποσοστό αυτό δε μπορεί να είναι μεγαλύτερο από 5% του διανεμητέου κεφαλαίου. Το διοικητικό συμβούλιο προβαίνει στη διανομή του ποσού αυτού προσδιορίζοντας τις προϋποθέσεις της διανομής.

205.5. Το διοικητικό συμβούλιο κάθε δικηγορικού συλλόγου με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του πριν από κάθε διανομή μερίσματος σε όλους τους διανεμητικούς λογαριασμούς, αποφασίζει ποια από τα

μέλη του δικαιούνται να λάβουν μέρος, με κύριο κριτήριο την άσκηση πραγματικής και ενεργούς δικηγορίας κατά το κρίσιμο και προ της διανομής χρονικό διάστημα. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να ορίζει τριμελή ή πενταμελή επιτροπή από τα μέλη της διοικήσεως ή από μέλη του συλλόγου για τον έλεγχο και ορισμό των δικαιούχων του μερίσματος. Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου ή της επιτροπής είναι απρόσβλητη.

205.6. Οι διανομές για κάθε έτος είναι τουλάχιστον δύο. Το χρόνο των διανομών και τον αριθμό, καθορίζει το διοικητικό συμβούλιο κάθε δικηγορικού συλλόγου ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν σ αυτόν.

Ά ρ θ ρ ο 206

Ειδικός διανεμητικός λογαριασμός νέων δικηγόρων Αθηνών, Πειραιά και Θεσσαλονίκης.

206.1. Συνιστάται στους Δικηγορικούς Συλλόγους Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ειδικός λογαριασμός με την ονομασία «ΕΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΝΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ», με σκοπό τη χορήγηση από τους πόρους του χρηματικών παροχών, εφάπαξ ή περιοδικά, δανείων πάσης φύσεως και χρηματοπιστωτικών διευκολύνσεων στους νέους δικηγόρους που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα των παραπάνω δικηγορικών συλλόγων, για την αντιμετώπιση κάθε μορφής επαγγελματικών δαπανών και τη γενικότερη ενίσχυσή τους κατά την έναρξη και το αρχικό στάδιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

206.2. Ο παραπάνω λογαριασμός είναι αυτοτελής και η διαχείρισή του ανατίθεται στα διοικητικά συμβούλια των παραπάνω δικηγορικών

συλλόγων. Οι δικαιούχοι των παροχών του ειδικού λογαριασμού μπορούν να τις λαμβάνουν σωρευτικά με τις παροχές που προέρχονται από τον κοινό διανεμητικό λογαριασμό των τριών συλλόγων, εφόσον πληρούν τις αντίστοιχες προϋποθέσεις.

206.3. Με κοινές αποφάσεις των υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη των διοικητικών συμβουλίων των παραπάνω δικηγορικών συλλόγων, καθορίζονται οι πόροι του ειδικού λογαριασμού και η διαδικασία εισροής τους στον ειδικό λογαριασμό, καθώς και οι όροι τους οποίους πρέπει να πληρούν οι νέοι δικηγόροι για να λάβουν της παροχές και διευκολύνσεις που χορηγούνται από το λογαριασμό αυτό και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι δεν μπορούν να είναι δικηγόροι οι οποίοι έχουν χρόνο άσκησης δικηγορίας πάνω από επτά έτη.

206.4. Οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων για τους διανεμητικούς λογαριασμούς εφαρμόζονται αναλόγως και στον ειδικό διανεμητικό λογαριασμό του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Προεισπραττόμενοι φόροι των δικηγόρων.

Άρθρο 207

Διαδικασία προείσπραξης του φόρου εισοδήματος του δικηγόρου.

207.1. Από το ακαθάριστο χρηματικό ποσό της αμοιβής που αναγράφεται στο τετραπλότυπο γραμμάτιο (άρθρο 174 του παρόντος) οι δικηγορικοί σύλλογοι υποχρεούνται να ενεργούν παρακράτηση φόρου εισοδήματος του δικηγόρου με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Αν ο εντολέας του δικηγόρου υποχρεούται από το φορολογικό νόμο να

παρακρατήσει για φόρο εισοδήματος του δικηγόρου οποιοδήποτε ποσοστό από την αμοιβή που πληρώνει σε αυτόν, η παρακράτηση αυτή ενεργείται στο ποσό της αμοιβής που απομένει μετά την αφαίρεση της προεισπραττόμενης αμοιβής που αναγράφεται στο γραμμάτιο προείσπραξης.

207.2. Στην περίπτωση του διανεμητικού λογαριασμού παρακρατείται ο φόρος εισοδήματος από το ποσό που αποδίδεται σε κάθε μέλος του συλλόγου κατά το χρόνο της διανομής του μερίσματος.

Άρθρο 208

Πότε δεν παρακρατείται φόρος εισοδήματος.

208.1. Δεν παρακρατείται φόρος εισοδήματος σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο:

α) Από αμοιβές για παραστάσεις καθώς και για κάθε άλλη νομική υπηρεσία που παρέχουν οι δικηγόροι που συνδέονται με τον εντολέα τους με σύμβαση έμμισθης εντολής και αμείβονται με πάγια αντιμισθία.

β) Από αμοιβές εργατικών και αυτοκινητικών υποθέσεων όπου ο δικηγόρος αμείβεται με εργολαβικό συμφωνητικό, εφόσον υποβάλλει αντίγραφο του συμφωνητικού αυτού στον δικηγορικό σύλλογο στον οποίο ανήκει σύμφωνα με το άρθρο 183 του παρόντος καθώς και στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία εφόσον υφίσταται τέτοια υποχρέωση σύμφωνα με τον φορολογικό νόμο που ισχύει κάθε φορά.

γ) Από τις αμοιβές που προέρχονται από σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων και σχεδίων δημοσίων εγγράφων (άρθρο 177 και επ.) που περιέρχονται στο δικαιούχο δικηγόρο και

δ) Από αμοιβές που καταβάλλονται σε δικαιούχους δικηγόρους από το δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τις δημόσιες

επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφελείας και τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, εφόσον με βάση φορολογικό νόμο παρακρατείται φόρος εισοδήματος 15% από την εισπραττόμενη αμοιβή.

Άρθρο 209

Η απόδοση του παρακρατούμενου φόρου.

Ο φόρος εισοδήματος που παρακρατείται σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο του παρόντος αποδίδεται με ευθύνη του προέδρου του οικείου δικηγορικού συλλόγου με εφάπαξ καταβολή στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της έδρας του δικηγορικού συλλόγου εντός του πρώτου δεκαπενθήμερου των μηνών Μαρτίου, Μαΐου, Ιουλίου, Σεπτεμβρίου, Νοεμβρίου και Ιανουαρίου του επομένου έτους με προσωρινή δήλωση η οποία περιλαμβάνει τα ακαθάριστα ποσά που έχουν καταβληθεί στο προηγούμενο ημερολογιακό δίμηνο και τον παρακρατηθέντα φόρο.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

Άρθρο 210

Οι οργανώσεις των δικηγόρων. Γενικά.

Για την επίτευξη και πραγμάτωση των επιστημονικών και επαγγελματικών σκοπών των δικηγόρων, λειτουργούν οι δικηγορικοί

σύλλογοι, η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδας και η Συντονιστική Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

Οι δικηγορικοί σύλλογοι

Άρθρο 211

Γενικά. Αυτοδιοίκηση, αυτονομία και αυτοέλεγχος.

211.1. Οι διορισμένοι σε κάθε πρωτοδικείο δικηγόροι που ασκούν νόμιμα το λειτούργημα τους αποτελούν υποχρεωτικά ένα δικηγορικό σύλλογο που έχει την επωνυμία του πρωτοδικείου και εδρεύει στην έδρα του.

211.2. Οι δικηγορικοί σύλλογοι είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, έχουν οικονομική αυτονομία, διοικητική και διαχειριστική αυτοτέλεια και διοικούνται από συμβούλιο. Η αξιοποίηση και η εν γένει διαχείριση της περιουσίας τους, ανήκει αποκλειστικά στα διοικητικά συμβούλια και τις γενικές συνελεύσεις τους, όπως επίσης και ο έλεγχος των οικονομικών και διαχειριστικών τους πράξεων. Για τη διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας τους οι δικηγορικοί σύλλογοι μπορούν να ιδρύουν νομικά πρόσωπα με εταιρική ή μη μορφή.

211.3. Οι δικηγορικοί σύλλογοι αναφέρονται απ' ευθείας στο Υπουργείο Δικαιοσύνης καθώς και σε κάθε άλλη αρχή και αλληλογραφούν ατελώς. Τα έγγραφά τους υπογράφονται από τον πρόεδρο και το γραμματέα και σφραγίζονται με σφραγίδα κυκλική που έχει στον κύκλο την επωνυμία του συλλόγου και στο μέσον το σήμα της ελληνικής δημοκρατίας.

Άρθρο 212

Όργανα των δικηγορικών συλλόγων.

Η γενική συνέλευση κάθε δικηγορικού συλλόγου και το διοικητικό του συμβούλιο είναι τα όργανα των δικηγορικών συλλόγων προς πραγμάτωση των σκοπών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΩΟ

Η γενική συνέλευση

Άρθρο 213

Αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης.

Στη γενική συνέλευση κάθε δικηγορικού συλλόγου ανήκει:

- α) Η εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου καθώς και ο έλεγχος των πεπραγμένων του,
- β) η ψήφιση του ετήσιου προϋπολογισμού των εσόδων και εξόδων, η εξέλεξη της διαχείρισης της περιουσίας και η έγκριση του ισολογισμού,
- γ) η έγκριση αγοράς ακινήτων του συλλόγου και
- δ) η λήψη αποφάσεων όπου αυτές απαιτούνται σύμφωνα με σχετικές διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 214

Η σύγκληση της γενικής συνέλευσης.

Η γενική συνέλευση των μελών του δικηγορικού συλλόγου συγκαλείται σε τακτική μεν συνεδρίαση μία φορά τον χρόνο και σε έκτακτη: α) όταν κρίνει αυτό αναγκαίο το διοικητικό συμβούλιο του συλλόγου ή β) το ζητήσουν γραπτώς το 1/30 των ταμειακώς τακτοποιημένων μελών του συλλόγου, προκειμένου για το Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών ή το 1/5 των μελών ταμειακώς τακτοποιημένων για τους λοιπούς δικηγορικούς συλλόγους. Στην υπό στοιχείο β περίπτωση

με την ίδια γραπτή αίτηση πρέπει να προτείνονται απαραίτητως τα θέματα, για τα οποία ζητείται η σύγκληση της έκτακτης γενικής συνέλευσης καθώς και εισηγητής των θεμάτων και αναπληρωτής του, οπότε το διοικητικό συμβούλιο του συλλόγου είναι υποχρεωμένο μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την πρωτοκόλληση της σχετικής αίτησης να συγκαλέσει τη συνέλευση για συζήτηση των θεμάτων που προτάθηκαν, αλλά και των θεμάτων, τα οποία ενδεχομένως το ίδιο θα προτείνει. Κάθε μέλος του συλλόγου μπορεί να υποβάλει εγγράφως στο διοικητικό συμβούλιο θέμα από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 216 προς συζήτηση στη γενική συνέλευση, αποφασίζει δε σχετικά το ίδιο το συμβούλιο για την συζήτηση του θέματος ή όχι και σε καταφατική περίπτωση καλεί τη γενική συνέλευση σύμφωνα με το επόμενο άρθρο.

Άρθρο 215

Σύγκληση και πρόσκληση για τη γενική συνέλευση.

215.1. Τα μέλη του συλλόγου καλούνται να συμμετάσχουν στη γενική συνέλευση με γενική πρόσκληση, που δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον τοπικές εφημερίδες, εφόσον εκδίδονται στην έδρα του συλλόγου το τελευταίο οκταήμερο πριν την ημέρα της σύγκλησης. Η πρόσκληση τοιχοκολλάται στα γραφεία του συλλόγου καθώς και σε θέσεις κατάλληλες στα δικαστικά μέγαρα κατά το ίδιο χρονικό διάστημα των οκτώ (8) ημερών. Κατά την κρίση του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να σταλούν εμπρόθεσμα και ατομικές προσκλήσεις προς τα μέλη του συλλόγου.

215.2. Στις προσκλήσεις της προηγούμενης παραγράφου που υπογράφονται από τον πρόεδρο και τον γραμματέα του συλλόγου πρέπει να αναφέρεται ο χρόνος και ο τόπος της συνέλευσης, τα θέματα που

ορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο ή από την αίτηση των μελών που ζήτησαν την σύγκληση της γενικής συνέλευσης και που θα απασχολήσουν καθώς και αν πρόκειται για πρώτη ή για επαναληπτική συνεδρίαση.

Άρθρο 216

Τα θέματα της γενικής συνέλευσης.

Τα θέματα της ημερησίας διάταξης της συνέλευσης ορίζονται:

- α. με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου και
- β. με την αίτηση των μελών, αν αυτά ζητήσουν τη σύγκληση εκτάκτως γενικής συνέλευσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 214 του παρόντος.

Άρθρο 217

Εισήγηση του συμβουλίου προς τη συνέλευση.

Τουλάχιστον 24 ώρες πριν τη σύγκληση της συνέλευσης, ο πρόεδρος του συλλόγου καλεί το διοικητικό συμβούλιο σε ειδική συνεδρίαση, προκειμένου να συζητηθούν τα θέματα της ημερησίας διάταξης και να διαμορφωθεί η εισήγηση του συμβουλίου προς την συνέλευση.

Άρθρο 218

Απαρτία της γενικής συνέλευσης.

218.1. Οι δικηγόροι, που προσέρχονται στο χώρο της συνέλευσης υπογράφουν σε ειδικούς καταλόγους, οι οποίοι τηρούνται από υπαλλήλους του συλλόγου για τη διαπίστωση της απαρτίας. Σε κάθε

δικηγόρο, που εγγράφεται στους καταλόγους, παραδίδεται έγγραφο με τη σφραγίδα του συλλόγου και τον αριθμό μητρώου του μέλους.

218.2. Για την ύπαρξη απαρτίας απαιτείται η παρουσία, α) για το σύλλογο Αθηνών, 800 μελών και β) για τους λοιπούς συλλόγους τουλάχιστον το $\frac{1}{4}$ των εγγεγραμμένων στο μητρώο των μελών του συλλόγου. Για θέματα που ενδιαφέρουν, κατά τη κρίση του διοικητικού συμβουλίου τους δικηγόρους - μέλη που κατοικούν στην έδρα του συλλόγου, επιτρέπεται η σύγκληση γενικής συνέλευσης μόνο με τους κατοικούντες στην έδρα οπότε βέβαια ο αριθμός για το σχηματισμό απαρτίας μειώνεται αναλόγως. Η διαπίστωση της ύπαρξης ή μη απαρτίας γίνεται από τον πρόεδρο, όταν συμπληρωθεί μισή ώρα από εκείνη που είχε οριστεί για την έναρξη της συνέλευσης.

218.3. Αν δεν υπάρξει απαρτία, καλείται νέα επαναληπτική συνέλευση εντός οκτώ (8) ημερών. Η σύγκληση της γίνεται με τρόπο ανάλογο με την πρώτη αλλά με σύντμηση προθεσμιών δημοσίευσης στο ήμισυ. Σε κάθε περίπτωση, στην πρόσκληση για τη νέα γενική συνέλευση πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία της πρώτης πρόσκλησης με την προσθήκη ότι πρόκειται για επαναληπτική.

Ά ρ θ ρ ο 219

Απαρτία στην επαναληπτική συνέλευση.

Για την ύπαρξη απαρτίας στην επαναληπτική συνέλευση αρκεί η παρουσία του μισού των μελών που αναγράφονται στο προηγούμενο άρθρο, αν όμως και πάλι διαπιστωθεί η έλλειψη απαρτίας, τότε δεν συγκαλείται και τρίτη κατά σειρά συνέλευση, αλλά για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης της συνέλευσης αποφασίζει το διοικητικό συμβούλιο, εκτός βέβαια από τις αρχαιρεσίες.

Άρθρο 220**Απαρτία κατά τη διάρκεια της συνέλευσης.**

Η έλλειψη απαρτίας διαπιστώνεται από τον πρόεδρο είτε αυτεπάγγελα είτε ύστερα από υπόδειξη οποιουδήποτε μέλους του συμβουλίου και ελέγχεται ανά πάσα στιγμή. Αν διαπιστώθηκε απαρτία κατά την έναρξη της συνέλευσης, θεωρείται ότι αυτή εξακολουθεί να υπάρχει σε όλη τη διάρκειά της. Ένσταση έλλειψης απαρτίας, μπορεί να προβληθεί από το 1/10 τουλάχιστον των μελών, τα οποία κάθε φορά απαιτούνται για το σχηματισμό της απαρτίας και μόνον όταν πρόκειται να ληφθεί απόφαση.

Άρθρο 221**Τρίτοι στη συνέλευση.**

Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να καλέσει να παρακολουθήσουν τη συνέλευση και άλλα πρόσωπα, μη μέλη του συλλόγου, τα οποία παρακολουθούν από τιμητική θέση του χώρου της συνέλευσης και μπορούν με άδεια του προέδρου να απευθύνουν χαιρετισμό στα μέλη του συλλόγου.

Άρθρο 222**Η διεξαγωγή της συνέλευσης. Δικαιώματα του προέδρου.**

Όταν ο πρόεδρος διαπιστώσει την ύπαρξη απαρτίας, κηρύσσει την έναρξη της συζήτησης και εξηγεί τα θέματα της ημερήσιας διάταξης της συνέλευσης χωρίς να έχει τη δυνατότητα αγόρευσης. Αν πρόκειται να εισηγηθεί θέμα, τότε τη διεύθυνση της συνέλευσης αναλαμβάνει ο

νόμιμος αντικαταστάτης του (αντιπρόεδρος ή ο αρχαιότερος στη δικηγορία σύμβουλος).

Άρθρο 223

Δικαιώματα των μελών στη γενική συνέλευση.

223.1. Κάθε μέλος δικαιούται να λάβει το λόγο στη συνέλευση. Προς τούτο συντάσσεται κατάλογος ομιλητών με ευθύνη και επιμέλεια του προέδρου, λαμβάνοντας υπόψη σημείωμα κάθε ενδιαφερομένου με το όνομά του που τοποθετείται σε κληρωτίδα. Η σειρά των ομιλητών καθορίζεται με τη σειρά που ανασύρονται τα ονόματα των μελών από την κληρωτίδα. Απαγορεύεται να συζητηθούν στη συνέλευση θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της. Αν ομιλητής επιμένει, ο πρόεδρος δικαιούται να του αφαιρέσει το λόγο.

223.2. Κάθε μέλος του συλλόγου δικαιούται να ομιλεί για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Δευτερολογία των μελών του συλλόγου κατά κανόνα δεν επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση δε μόνο ύστερα από απόφαση του προέδρου. Ο πρόεδρος της συνέλευσης προειδοποιεί τον ομιλητή για το πέρας του χρόνου της ομιλίας του και τον καλεί να ολοκληρώσει τις σκέψεις του, αν δε αυτός επιμένει να ομιλεί, ο πρόεδρος του αφαιρεί το λόγο. Τα του χρόνου διάρκειας των ομιλιών δυνατόν να καθορίζονται με έκδοση κανονισμού λειτουργίας της γενικής συνέλευσης.

223.3. Τα μέλη της συνέλευσης δεν μπορούν να λάβουν το λόγο, αν δεν ζητήσουν την άδεια από τον πρόεδρο της συνέλευσης. Οι ομιλητές διατυπώνουν τις απόψεις τους από τη θέση τους είτε από ειδικό βήμα, όπου δεν επιτρέπεται η παραμονή άλλων εκτός από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τους ομιλητές. Οι διαλογικές συζητήσεις μεταξύ των μελών καθώς και διακοπές των ομιλητών δεν επιτρέπονται.

Οι ομιλητές δεν μπορούν να απομακρύνονται από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, σε αντίθετη δε περίπτωση ο πρόεδρος τους καλεί να αναφερθούν σε αυτά, αν δε οι ομιλητές επιμένουν, ο πρόεδρος τους αφαιρεί το λόγο. Τα μέλη του συλλόγου είναι υποχρεωμένα να συμπεριφέρονται με κοσμιότητα στις συνελεύσεις.

223.4. Αν στη διάρκεια της συνέλευσης τα μέλη επιδείξουν ιδιαίτερος ανάρμοστη συμπεριφορά, είτε με φραστικές διατυπώσεις, είτε με άλλες πράξεις τους, καλούνται από τον πρόεδρο της συνέλευσης να δώσουν τις αναγκαίες εξηγήσεις και να ανακαλέσουν όσα ερεθιστικά, ενδεχομένως, διατύπωσαν, εάν δε αυτά αρνηθούν, ανακαλούνται στην τάξη.

Άρθρο 224

Διακοπή της γενικής συνέλευσης.

Εάν κατά τη συζήτηση προκληθούν εντάσεις και επεισόδια, που παρεμποδίζουν την ήρεμη διεξαγωγή της συζήτησης αλλά και βλάπτουν το κύρος του δικηγορικού συλλόγου, ο πρόεδρος δικαιούται να διακόψει τη συνέλευση για λίγη ώρα, αν δε και μετά την διακοπή παραμένει έκρυθμη η κατάσταση, ο πρόεδρος διακόπτει τη συνέλευση για άλλη εντός τριών, από την διακοπή ημέρα. Στην περίπτωση αυτή ανακοινώνεται ο χρόνος και ο τόπος συνέχισης των εργασιών της συνέλευσης, η σειρά δε των ομιλητών δεν αλλάζει.

Άρθρο 225

Συνέλευση και προσωπικά ζητήματα.

Κατά τη διάρκεια της συνέλευσης δύναται να ζητήσει το λόγο οποιοδήποτε μέλος ακόμα και για δευτερολογία αν πρόκειται να ομιλήσει για προσωπικό του ζήτημα. Ως τέτοιο ζήτημα θεωρείται η υβριστική ή περιφρονητική γενικά εκδήλωση εναντίον μέλους της συνέλευσης, που προσβάλλει την προσωπικότητα του ή η απόδοση σε ομιλητή διαφορετικής γνώμης από εκείνη που εξέφρασε. Όποιος επικαλείται προσωπικό σε βάρος του ζήτημα, ζητεί από τον πρόεδρο την άδεια να ομιλήσει, ο οποίος όμως μπορεί να μην δώσει το λόγο, αν κρίνει ότι δεν υπάρχει προσωπικό ζήτημα. Σε επιμονή του μέλους, ο πρόεδρος δίνει σε αυτό το λόγο για να αναπτύξει σε ένα (1) λεπτό της ώρας σε τι συνίσταται το προσωπικό ζήτημα. Η ανάπτυξη του προσωπικού ζητήματος και η παροχή διευκρινίσεως ή εξηγήσεων από εκείνον που το προκάλεσε δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε (5) λεπτά της ώρας. Ο πρόεδρος αποφαινεται να υπάρχει ή όχι προσωπικό ζήτημα. Σε περίπτωση που κρίνει ότι υπάρχει, καλεί εκείνον που το προκάλεσε να ανακαλέσει ή να ανασκευάσει.

Άρθρο 226

Σύντμηση του χρόνου κάθε ομιλίας.

Αν πριν τη λήξη του χρόνου της γενικής συνέλευσης δεν έχει εξαντληθεί ο κατάλογος των ομιλητών, ο πρόεδρος δικαιούται είτε να μειώσει το χρόνο ομιλίας είτε ανάλογα με τις συνθήκες να επιλέξει την κλήρωση μεταξύ όσων απομένουν να ομιλήσουν.

Άρθρο 227

Η ψηφοφορία στη γενική συνέλευση.

227.1. Όταν περατωθεί η συζήτηση στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, ο πρόεδρος θέτει σε ψηφοφορία, κατά σειρά τις προτάσεις που έχουν διατυπωθεί πάνω σ' αυτά από τους ομιλητές. Δυνατό να προκληθεί συζήτηση για τη θέση των ζητημάτων οπότε αποφασίζει η συνέλευση για το διαδικαστικό ζήτημα, το οποίο εξαντλείται σε χρόνο όχι μεγαλύτερο από πέντε (5) λεπτά. Η ψηφοφορία είναι φανερή, γίνεται δε: α) με ανάταση των μελών από τη θέση που κάθονται ή β) με ονομαστική κλήση, αν τη λύση αυτή κρίνει αναγκαία ο πρόεδρος και ειδικότερα σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο υπάρξει αδυναμία να διαπιστωθεί με ακρίβεια η επιλογή των μελών και δημιουργείται κίνδυνος να αμφισβητηθεί το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας ή το ζητήσει το 1/20 τουλάχιστον των παρόντων μελών.

227.2. Ο πρόεδρος της συνέλευσης οφείλει να διοργανώσει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο την ψηφοφορία, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη και ομαλή διεξαγωγή της και να μην αμφισβητηθούν τα αποτελέσματά της. Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς το αποτέλεσμα, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται για μια ακόμα φορά. Αν υπάρξει και πάλι διαφωνία ή έντονη αμφισβήτηση του αποτελέσματος με αίτηση του 1/20 των παρισταμένων, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται με ονομαστική κλήση.

227.3. Με μυστική ψηφοφορία αποφασίζονται επίσης θέματα εμπιστοσύνης και μομφής προς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, έγκρισης λογοδοσίας και λήψης απόφασης περί αποχής των δικηγόρων από την άσκηση των καθηκόντων τους. Η μυστική ψηφοφορία επίσης διεξάγεται με ψηφοδέλτια για κάθε θέμα για το οποίο έχει ληφθεί απόφαση περί μυστικής ψηφοφορίας.

Άρθρο 228**Δημοψηφίσματα.**

Για θέμα ιδιαίτερης σημασίας για τον κλάδο ή τη λειτουργία της δικαστικής εξουσίας, το διοικητικό συμβούλιο του συλλόγου μπορεί να αποφασίσει τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος με μυστική ψηφοφορία. Στην περίπτωση αυτή το διοικητικό συμβούλιο καλεί τα μέλη του συλλόγου να συμμετάσχουν στην ψηφοφορία με γενική πρόσκληση και εφαρμόζεται ανάλογα το άρθρο για την πρόσκληση των μελών. Ο πρόεδρος του συλλόγου έχει τη γενική ευθύνη για την ψηφοφορία. Προκειμένου να συζητηθεί θέμα μομφής απαιτείται προηγούμενη γραπτή πρόταση υπογεγραμμένη τουλάχιστον από το 1/20 των μελών των δικηγορικών συλλόγων πλην των δικηγορικών συλλόγων Αθηνών και Θεσσαλονίκης όπου απαιτείται 1/40.

Άρθρο 229**Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης.**

Οι αποφάσεις της συνέλευσης του συλλόγου λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών, σε περίπτωση ισοψηφίας δε η πρόταση θεωρείται ότι απορρίφθηκε. Εάν για οποιοδήποτε λόγο δεν επαρκέσει ο χρόνος για τη λήψη απόφασης, η συζήτηση συνεχίζεται άλληνη ημέρα, που ορίζεται από τον πρόεδρο, όχι όμως πέραν των τριών (3) ημερών από την επόμενη ημέρα, που διακόπηκε η συνέλευση. Στη γενική συνέλευση τηρούνται πρακτικά χωρίς ν' απαιτείται η επικύρωσή τους.

Άρθρο 230

Υποχρέωση προς τήρηση των διατάξεων και αποφάσεων.

Η παράβαση από οποιονδήποτε των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων, των ως άνω διατάξεων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό γενικών συνελεύσεων, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, το οποίο τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 64-83 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ

Β) ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 231

Σύνθεση και αριθμός μελών.

231.1. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο και αριθμό συμβούλων που εξαρτάται από τον αριθμό των μελών του που έχουν εγγραφεί στον κατάλογο των εκλογέων που συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 241. Έτσι, αποτελείται από δυο συμβούλους αν τα μέλη είναι έως πενήντα, από τέσσερα όταν τα μέλη είναι από πενήντα ένα μέχρι εκατό, από έξι όταν τα μέλη είναι από εκατό ένα μέχρι τριακόσια, από οκτώ όταν τα μέλη είναι από τριακόσια ένα μέχρι χίλια, δώδεκα όταν τα μέλη είναι από χίλια ένα μέχρι τρεις χιλιάδες, δέκα έξι όταν τα μέλη είναι από τρεις χιλιάδες ένα έως πέντε χιλιάδες και είκοσι τέσσερα, όταν τα μέλη είναι περισσότερα από πέντε χιλιάδες ένα. Σε κάθε περίπτωση στους δικηγορικούς συλλόγους της έδρας του εφετείου το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται τουλάχιστον από τέσσερις συμβούλους εφόσον δεν αποτελείται από μεγαλύτερο αριθμό με βάση την προηγούμενη παράγραφο.

231.2. Η θητεία του προέδρου και των μελών του διοικητικού συμβουλίου είναι τριετής χωρίς να υφίσταται κώλυμα επανεκλογής τους.

Ά ρ θ ρ ο 232

Αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου.

232.1. Στο διοικητικό συμβούλιο ανήκει:

α) η εποπτεία για την προσήκουσα και αξιοπρεπή άσκηση του λειτουργήματος εκ μέρους των δικηγόρων, των ασκουμένων δικηγόρων, των δικολάβων και η πειθαρχική τους δίωξη και τιμωρία σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα Κώδικα.

β) Ο έλεγχος και ο καθορισμός του τρόπου ελέγχου για το ευδόκιμο της άσκησης του λειτουργήματος και η προαγωγή των δικηγόρων σε ανώτερα δικαστήρια.

γ) Ο διακανονισμός των μεταξύ δικηγόρων διενέξεων στην άσκηση του λειτουργήματος τους.

δ) Η διαχείριση της περιουσίας του συλλόγου και η προς την γενική συνέλευση κάθε έτος λογοδοσία, καθώς και η εκπροσώπηση του συλλόγου με αντιπροσώπους ή εντολοδόχους που διορίζονται για τον καταρτισμό συμβάσεων με τις οποίες ο σύλλογος αποκτά δικαιώματα και αναλαμβάνει υποχρεώσεις.

ε) Ο προσδιορισμός του ποσού της ετήσιας και κάθε άλλης εισφοράς των δικηγόρων.

στ) Η ανάθεση σε δικηγόρο της παροχής δωρεάν δικηγορικών υπηρεσιών στους κατά την κρίση του απόρους.

232.2. Επιτρέπεται στους συλλόγους που το διοικητικό τους συμβούλιο αποτελείται από εννιά ή περισσότερα μέλη, να ανατίθεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων με τα στοιχεία β και γ καθώς και της εκπροσώπησης του

συλλόγου στην υπογραφή συμβάσεων του συλλόγου σε πενταμελή επιτροπή που εκλέγεται στην αρχή κάθε έτους και βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκονται τουλάχιστον τρία μέλη. Σε περίπτωση κωλύματος μέλους ή απουσίας του, αντικαθίσταται από τα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

232.3. Επί πλέον το διοικητικό συμβούλιο:

α) διοικεί και διαχειρίζεται όλα τα έργα που του ανατίθενται με τον παρόντα Κώδικα.

β) Καταρτίζει Κανονισμούς και ψηφίζει διατάξεις για τον τρόπο της διεξαγωγής των εργασιών του, της λειτουργίας της βιβλιοθήκης του, του αναγνωστηρίου και του εντευκτηρίου των μελών του. Ακόμα μπορεί να ψηφίζει Κανονισμούς για γενικότερα ζητήματα που αφορούν την προσήκουσα άσκηση της δικηγορίας και ακόμα

γ) αποφασίζει για όλα τα θέματα που υπάγονται στη δικαιοδοσία του κατά την ελεύθερη και ανεξέλεγκτη κρίση του χωρίς έλεγχο από οποιαδήποτε Αρχή. Αν το διοικητικό συμβούλιο δεν τήρησε τους νόμους, υπόκειται στον έλεγχο της γενικής συνέλευσης του συλλόγου.

Ά ρ θ ρ ο 233

Βιβλιοθήκες του δικηγορικού συλλόγου.

Κάθε σύλλογος δύναται να σχηματίζει βιβλιοθήκη στα γραφεία ή κατάλληλη αίθουσα του καθώς και αναγνωστήριο και εντευκτήριο των μελών του. Κάθε δικηγόρος που εκδίδει νομικό βιβλίο ή περιοδικό υποχρεούται να παρέχει δύο αντίτυπα για την βιβλιοθήκη του συλλόγου του οποίου είναι μέλος. Την ίδια υποχρέωση έχουν και οι καθηγητές και λέκτορες των νομικών σχολών των ελληνικών Πανεπιστημίων και άλλων Ανωτάτων Σχολών έναντι του δικηγορικού συλλόγου στον οποίον

ανήκουν. Σε όσους καθυστερούν την υποχρέωση αυτή η διοίκηση του συλλόγου απευθύνει έγγραφη πρόσκληση με μηνιαία προθεσμία για την εκπλήρωση της υποχρέωσής τους. Η παράβαση της υποχρεώσεως αυτής επάγεται και πειθαρχική δίωξη του δικηγόρου.

Ά ρ θ ρ ο 234

Ειδικό κονδύλιο για τις βιβλιοθήκες.

Για τον εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών των δικηγορικών συλλόγων και την πληρέστερη παρακολούθηση της αλλοδαπής νομοθεσίας, νομολογίας και επιστήμης και ιδιαίτερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί το διοικητικό συμβούλιο, κατά την κρίση του να προσθέτει ειδικό κονδύλιο στις ετήσιες εισφορές των μελών του για την κάλυψη της ανάγκης αυτής. Το ποσό αυτό συνιστά ειδικό λογαριασμό με ειδική διαχείριση και διατίθεται ειδικά προς εκπλήρωση του πιο πάνω σκοπού. Το διοικητικό συμβούλιο με τη διαχείριση του ειδικού αυτού λογαριασμού πρέπει μαζί με την απόφαση της σύστασης του να ορίζει και επιτροπή που αποτελείται όχι από περισσότερα από έξι μέλη στην οποία, υπό την εποπτεία του προέδρου ανατίθεται η διαχείριση του λογαριασμού και η αγορά βιβλίων.

Ά ρ θ ρ ο 235

Λειτουργία τμήματος ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Κάθε δικηγορικός σύλλογος δικαιούται να εξοπλίσει την αίθουσα του αναγνωστηρίου του με σύστημα ηλεκτρονικών υπολογιστών που θα μπορούν να χρησιμοποιούν τα μέλη του προς εμπλουτισμό των νομικών τους γνώσεων και πληροφοριών.

Άρθρο 236

Υποχρεώσεις μελών έναντι της διοικήσεως.

Τα μέλη του συλλόγου είναι υποχρεωμένα, όταν καλούνται από το διοικητικό συμβούλιο να εμφανίζονται ενώπιον τους ή ενώπιον του προέδρου και να παρέχουν τις εξηγήσεις που ζητούνται. Ακόμα πρέπει να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις της διοίκησης. Σε περίπτωση αντίθετη δύναται να εφαρμοσθεί η πειθαρχική διαδικασία του παρόντος.

Άρθρο 237

Τόπος συνεδρίασης του συλλόγου.

Το διοικητικό συμβούλιο και η γενική συνέλευση συνεδριάζουν είτε σε ιδιοκτησία ή μισθωμένα γραφεία και αίθουσες είτε στην αίθουσα του οικείου πρωτοδικείου.

Άρθρο 238

Ποίοι εκλέγονται μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

238.1. Πρόεδρος και μέλη του διοικητικού συμβουλίου έχουν δικαίωμα να εκλεγούν οι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του δικηγορικού συλλόγου που ψηφίζουν. Για την εκλογή του προέδρου απαιτείται ακόμη, προκειμένου για τους δικηγορικούς συλλόγους που εδρεύουν στην έδρα εφετείου, δεκαετής τουλάχιστο συνολική δικηγορική υπηρεσία και προκειμένου για τους λοιπούς δικηγορικούς συλλόγους οκταετής τουλάχιστο τέτοια υπηρεσία.

238.2. Εάν σε κάποιο δικηγορικό σύλλογο υπάρχει απροθυμία υποβολής υποψηφιοτήτων με αποτέλεσμα να ματαιωθούν οι αρχαιρεσίες δύο συνεχείς φορές, η διοίκηση του παραπάνω συλλόγου ασκείται από το διοικητικό συμβούλιο του συλλόγου της έδρας του οικείου εφετείου από την 16^η Μαρτίου του έτους των αρχαιρεσιών.

Ά ρ θ ρ ο 239

Κωλύματα για την εκλογή.

Δεν δύναται να εκλεγεί μέλος του συμβουλίου: 1) ο βουλευτής και ευρωβουλευτής, 2) αυτός που για οποιονδήποτε λόγο τελεί σε αναστολή της ασκήσεως του δικηγορικού λειτουργήματος, 3) αυτός που τιμωρήθηκε τελεσίδικα για πειθαρχικό παράπτωμα με προσωρινή παύση πριν παρέλθει τριετία από την τελεσιδικία της αποφάσεως που τον τιμωρεί εφ' όσον η προσωρινή παύση δεν είναι μεγαλύτερη από ένα μήνα και πενταετία σε κάθε άλλη περίπτωση από την τελεσιδικία της αποφάσεως.

Ά ρ θ ρ ο 240

Διάρκεια της θητείας και ημέρα εκλογών.

240.1. Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου αρχίζει από την 16^η Μαρτίου του έτους που διενεργούνται οι αρχαιρεσίες, ανεξάρτητα από την υποβολή ή όχι ένστασης κατά του κύρους της και λήγει στις 15 Μαρτίου του τρίτου έτους.

240.2. Η εκλογή του προέδρου και των μελών του διοικητικού συμβουλίου γίνεται την τελευταία Κυριακή του Φεβρουαρίου με μυστική ψηφοφορία, όπως ορίζουν τα επόμενα άρθρα.

240.3. Σε δικηγορικούς συλλόγους που έχουν περισσότερα από δύο χιλιάδες μέλη, η ψηφοφορία, παρατείνεται και κατά την επομένη εργάσιμη ημέρα. Στην περίπτωση αυτή, με φροντίδα του προέδρου του συλλόγου και των υποψηφίων προέδρων, εξασφαλίζεται η φύλαξη των ψηφοδόχων και του λοιπού εκλογικού υλικού κατά τη διάρκεια της νύκτας.

240.4. Η ψηφοφορία διεξάγεται από την 8^η πρωινή ώρα και λήγει την 19^η απογευματινή ώρα, εκτός αν βεβαιωθεί ότι εψήφισαν όλοι οι εγγεγραμμένοι στο κατάλογο των εκλογέων, οπότε η ψηφοφορία τελειώνει με την άσκηση του δικαιώματος και του τελευταίου εκλογέα. Η εφορευτική επιτροπή μπορεί με απόφασή της να παρατείνει την ψηφοφορία και μετά τη 19^η απογευματινή ώρα μέχρι για δύο ώρες κατ' ανώτατο όριο, αν διαπιστωθεί προσέλευση εκλογέων που επιθυμούν να ψηφίσουν.

Ά ρ θ ρ ο 241

Ποίοι δεν δικαιούνται να ψηφίσουν. Κατάλογος μελών.

241.1. Δεν έχουν δικαίωμα να εκλέγουν:

α. Δικηγόροι που δεν έχουν εγγραφεί στο μητρώο του οικείου συλλόγου, όπου ψηφίζουν, μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους εκείνου που διενεργούνται οι εκλογές ή στις περιπτώσεις της παρ. 1 του άρθρου 251 μέχρι την ημερομηνία των εκλογών που ματαιώθηκαν ή ακυρώθηκαν ή μέχρι την ημέρα που κενώθηκε η θέση του προέδρου.

β. Δικηγόροι που διατελούν σε προσωρινή παύση κατά το χρόνο που συντάσσεται ο προβλεπόμενος στην προηγούμενη παράγραφο κατάλογος.

241.2. Το διοικητικό συμβούλιο του συλλόγου καταρτίζει μέχρι τις 10 Φεβρουαρίου του τελευταίου έτους της θητείας τον κατάλογο των δικηγόρων που έχουν δικαίωμα ψήφου. Ο κατάλογος αυτός εκτίθεται στα γραφεία του συλλόγου για να λάβει γνώση κάθε ενδιαφερόμενος και διορθώνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου ύστερα από έγγραφη αίτηση κάθε εκλογέα. Η αίτηση είναι απαράδεκτη, εάν δεν υποβληθεί μέσα σε πέντε (5) μέρες από την ημέρα της ανάρτησης του καταλόγου. Ο παραπάνω κατάλογος ισχύει για κάθε επαναληπτική εκλογή.

Ά ρ θ ρ ο 242

Υποψηφιότητες. Ατομικές και συνδυασμών.

242.1. Για να ανακηρυχθεί δικηγόρος ως υποψήφιος πρόεδρος ή σύμβουλος, πρέπει να μη συντρέχει περίπτωση από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 239 και να υποβληθεί σχετική αίτηση στον πρόεδρο του δικηγορικού συλλόγου μέχρι την 31^η Ιανουαρίου του τελευταίου έτους της θητείας του διοικητικού συμβουλίου. Η αίτηση που πρέπει να

υπογράφεται από τον υποψήφιο, πρωτοκολλάται την ημέρα της υποβολής της.

242.2. Σε όσους δικηγορικούς συλλόγους τα μέλη τους ανέρχονται στις 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου των εκλογών έτους μέχρι 7.000, οι υποψηφιότητες για το αξίωμα του συμβούλου είναι ατομικές και υποβάλλονται στον πρόεδρο του συλλόγου ο οποίος, με βάση τις υποψηφιότητες αυτές συντάσσει ενιαίο κατάλογο όλων των υποψηφίων με αλφαβητική σειρά των ονομάτων. Ο κατάλογος αυτός αποτελεί στη συνέχεια και το περιεχόμενο του ψηφοδέλιου για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

242.3. Στους δικηγορικούς συλλόγους που κατά την ίδια ημερομηνία (31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου των εκλογών έτους) τα μέλη τους υπερβαίνουν τον αριθμό 7.000, οι υποψηφιότητες για το αξίωμα του συμβούλου είναι ατομικές ή κατά συνδυασμούς με επικεφαλής ή όχι υποψήφιο πρόεδρο. Τα ονόματα των συμβούλων αναγράφονται με αλφαβητική σειρά ενώ επιτρέπεται η θέση υποψηφιότητας μόνο σε ένα συνδυασμό. Κάθε συνδυασμός πρέπει να περιλαμβάνει αριθμό υποψηφίων συμβούλων που ισούται με το $\frac{1}{3}$ τουλάχιστον, χωρίς κλάσμα ακέραιο, του αριθμού των συμβούλων του συγκεκριμένου δικηγορικού συλλόγου.

242.3. Η υποψηφιότητα προέδρου μπορεί να είναι είτε ατομική είτε επικεφαλής συνδυασμού ανεξάρτητα από τον αριθμό των μελών του συλλόγου. Ο συνδυασμός καταρτίζεται με έγγραφη δήλωση, που υπογράφεται από τον υποψήφιο πρόεδρο και τους υποψήφιους συμβούλους. Η δήλωση κατατίθεται στο δικηγορικό σύλλογο σύμφωνα με τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου.

242.4. Η ανακήρυξη των υποψηφίων προέδρων και συμβούλων γίνεται μέχρι την 3^η Φεβρουαρίου του έτους των εκλογών.

242.5. Κατάλογος έντυπος που τυπώνεται με μέριμνα και δαπάνες του δικηγορικού συλλόγου, ιδιαίτερος για τους ανακηρυχθέντες συνδυασμούς υποψηφίων συμβούλων, συντεταγμένος κατ' αλφαβητική σειρά του επωνύμου των μελών του και ιδιαίτερος δια τους υποψηφίους προέδρους ομοίως συντεταγμένος, εκτίθενται στο κατάστημα του συλλόγου και στο πρωτοδικείο επί οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν την ημέρα που έχει ορισθεί για τις εκλογές οπότε δικαιούνται τα μέλη του συλλόγου να λάβουν γνώση αυτών. Τα ίδια ισχύουν ανάλογα και για τους δικηγορικούς συλλόγους όπου δεν ισχύει το σύστημα των συνδυασμών.

242.6. Ο πρόεδρος του συλλόγου με ανακοίνωση που δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον τοπικές εφημερίδες και εκτίθεται στο κατάστημα του συλλόγου ανακοινώνει στα μέλη, την ημερομηνία και το τόπο διεξαγωγής των αρχαιρεσιών.

Ά ρ θ ρ ο 243

Ψηφοδέλτια, φάκελοι και συνδυασμοί.

243.1. Από τους κατά το προηγούμενο άρθρο ανακηρυχθέντες υποψηφίους οι εκλογείς ψηφίζουν τον πρόεδρο και τους συμβούλους με ψηφοδέλτια ιδιαίτερα για κάθε υποψήφιο πρόεδρο και ιδιαίτερα για τους υποψηφίους συμβούλους, σε ιδιαίτερες ψηφοδόχους. Για τους δικηγορικούς συλλόγους, που εφαρμόζεται το σύστημα των συνδυασμών, τα ψηφοδέλτια κάθε συνδυασμού περιλαμβάνουν τα ονοματεπώνυμα των κατά το προηγούμενο άρθρο του παρόντος ανακηρυχθέντων υποψηφίων συμβούλων. Για τους λοιπούς δικηγορικούς συλλόγους τα ψηφοδέλτια περιλαμβάνουν τα ονοματεπώνυμα όλων των ανακηρυχθέντων κατά το ως άνω άρθρο υποψηφίων συμβούλων κατ' αλφαβητική σειρά του

επωνύμου τους χωρίς να αποκλείεται η κατάρτιση ιδιαίτερου ψηφοδελτίου από ομάδα υποψηφίων.

243.2. Τα ψηφοδέλτια είναι έντυπα και κατασκευάζονται με μέριμνα και δαπάνες του οικείου δικηγορικού συλλόγου που βαρύνεται επί πλέον και με την προμήθεια του αναγκαίου αριθμού φακέλων. Πλήρης σειρά ψηφοδελτίων αποστέλλεται εγκαίρως μερίμνη του συλλόγου σε κάθε εκλογέα. Σε καμία περίπτωση όμως δεν υπάρχει ακυρότητα ή οποιοδήποτε ζήτημα, από τη μη αποστολή ή μη περιέλευση των αποστέλλομένων κατά τ' ανωτέρω, ψηφοδελτίων.

243.3. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου κάθε συλλόγου, που εκδίδεται μέσα στο τρίτο 10ήμερο του Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών, καθορίζονται αι διαστάσεις, το χρώμα και τα λοιπά στοιχεία των ψηφοδελτίων καθώς και των φακέλων, για τους οποίους λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι φάκελοι για τα ψηφοδέλτια των υποψηφίων προέδρων να διακρίνονται από τους φακέλους για τα ψηφοδέλτια των υποψηφίων συμβούλων.

Ά ρ θ ρ ο 244

Ψηφολέκτες, αντιπρόσωποι υποψηφίων, εφορευτική επιτροπή και ανακήρυξη επιτυχόντων.

244.1. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου, εφόσον δεν είναι ο ίδιος υποψήφιος πρόεδρος, αλλιώς το διοικητικό συμβούλιο του συλλόγου, διορίζει ως ψηφολέκτες για κάθε ζεύγος ψηφοδόχων (προέδρου και συμβούλων) δύο από τα μέλη του συλλόγου που έχουν δικαίωμα ψήφου με ισάριθμα αναπληρωματικά, τα οποία πρέπει να παρίστανται σε όλη τη διάρκεια της εκλογής.

244.2. Απαγορεύεται η παραμονή στην αίθουσα της ψηφοφορίας και κατά τη διενέργειά της άλλου προσώπου, εκτός από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου, των συμβούλων, των ψηφολεκτών ή των αναπληρωτών τους και κάθε υποψηφίου ή αντιπροσώπου του ή αντιπροσώπου του συνδυασμού. Οι συνδυασμοί δικαιούνται να διορίσουν δύο αντιπροσώπους με τους αναπληρωτές τους και όπου δεν ισχύει το σύστημα των συνδυασμών, οι υποψήφιοι δικαιούνται να διορίσουν ένα αντιπρόσωπο με έναν αναπληρωτή. Οι αντιπρόσωποι και οι αναπληρωτές τους διορίζονται από τα μέλη του συλλόγου που έχουν δικαίωμα ψήφου. Ο διορισμός του αντιπροσώπου γίνεται με έγγραφη δήλωση του επικεφαλής του συνδυασμού ή του υποψηφίου, που υποβάλλεται στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου δύο ημέρες πριν από την εκλογή.

244.3. Απαγορεύεται κάθε προεκλογική δραστηριότητα κατά την ημέρα της εκλογής. Η παράβαση της διάταξης αυτής αποτελεί για τον παραβάτη δικηγόρο βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα.

244.4. Η εκλογή διενεργείται ενώπιον εφορευτικής επιτροπής που αποτελείται από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του οικείου δικηγορικού συλλόγου ή το νόμιμο αναπληρωτή του και από τους διορισμένους ψηφολέκτες ή σε περίπτωση κωλύματος από τους νόμιμους αναπληρωτές τους και αποφασίζει κατά πλειοψηφία για κάθε ζήτημα που ανακύπτει κατά την εκλογή. Η εφορευτική επιτροπή τηρεί το πρωτόκολλο ψηφοφορίας, στο οποίο αναγράφονται τα ονοματεπώνυμα των ψηφοφόρων και ο αριθμός του μητρώου τους και μετά το τέλος της ψηφοφορίας συντάσσει το πρακτικό διαλογής των ψήφων, εξάγει το αποτέλεσμα της εκλογής και ανακηρύττει τους επιτυχόντες. Εάν κατά τη διαλογή απουσιάζουν ορισμένοι ψηφολέκτες και οι αναπληρωτές τους, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου μπορεί με πράξη

του να διορίσει και κατά την ίδια την ημέρα της εκλογής δικηγόρους που έχουν δικαίωμα ψήφου μέλη της εφορευτικής επιτροπής σε αντικατάσταση των απόντων δικηγόρων.

244.5. Σε δικηγορικούς συλλόγους, στους οποίους υπάρχουν περισσότεροι από χίλιους εγγεγραμμένοι στο μητρώο δικηγόροι, η εκλογή μπορεί να ενεργείται κατά τμήματα ύστερα από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου. Με την απόφαση αυτή ορίζονται ο αριθμός και ο χώρος των τμημάτων, ο αριθμός των ψηφοφόρων για κάθε τμήμα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διευκόλυνση της ψηφοφορίας και την εξασφάλιση του απορρήτου της. Στις περιπτώσεις αυτές οι αντιπρόσωποι του συνδυασμού ή των υποψηφίων διορίζονται σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, σε κάθε τμήμα. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου εφόσον δεν είναι υποψήφιος, διορίζει με απόφασή του ισάριθμες προς τα τμήματα τριμελείς εφορευτικές επιτροπές από μέλη του συλλόγου που έχουν δικαίωμα ψήφου με ισάριθμα αναπληρωματικά. Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ορίζεται ο αρχαιότερος από τα μέλη της και αναπληρωτής του ο επόμενος στην αρχαιότητα από τα αναπληρωματικά μέλη. Τα υπόλοιπα δύο μέλη, με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται ως ψηφολέκτες. Οι εφορευτικές επιτροπές διεξάγουν την ψηφοφορία και συντάσσουν τα πρακτικά διαλογής στα τμήματά τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου μαζί με τους προέδρους των εφορευτικών επιτροπών αποτελούν την Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, η οποία εκδίδει τα τελικά αποτελέσματα και ανακηρύσσει τους επιτυχόντες.

Άρθρο 245**Η ψηφοφορία, οι σταυροί προτίμησης, τα άκυρα ψηφοδέλτια και η
απαρτία της συνεδρίασης.**

245.1. Κατά την ημέρα της ψηφοφορίας ο εκλογεύς προσερχόμενος στο εκλογικό τμήμα, μετά τη διαπίστωση των στοιχείων της ταυτότητός του, παραλαμβάνει από την εφορευτική επιτροπή δύο φακέλους σφραγισμένους με τη σφραγίδα του συλλόγου και σειρά ψηφοδελτίων των υποψηφίων προέδρων και συμβούλων και αποσύρεται σε ιδιαίτερο χώρο, ώστε να εξασφαλίζεται το απόρρητο της ψηφοφορίας.

245.2. Ο εκλογέας ψηφίζει τους υποψηφίους συμβούλους του συνδυασμού της προτιμήσεώς του, με σταυρό που σημειώνεται παραπλεύρως του ονοματεπωνύμου του. Όπου δεν ισχύει το σύστημα των συνδυασμών ο εκλογεύς υποχρεούται να ψηφίσει με σταυρό προτιμήσεως υποψηφίους μέχρι τον αριθμό των εκλεκτέων.

245.3. Τα ψηφοδέλτια εγκλείονται στους οικείους φακέλους, που ρίπτονται στις ψηφοδόχους ιδιόχειρα από αυτόν που ψηφίζει.

245.4. Ψηφοδέλτια συνδυασμού που δεν έχουν σταυρό προτιμήσεως στους υποψηφίους συμβούλους είναι έγκυρα και υπολογίζονται υπέρ του συνδυασμού. Εφ' όσον με τους λαβόντες σταυρούς προτιμήσεως δεν συμπληρώνεται ο αριθμός των ανηκουσών στο συνδυασμό θέσεων συμβούλων κατά κατηγορίες, οι υπολειπόμενοι λαμβάνονται με κλήρωση μεταξύ εκείνων που δεν έχουν σταυρούς προτιμήσεως της ίδιας κατηγορίας. Η κλήρωση ενεργείται από την εφορευτική επιτροπή. Εκεί όπου δεν ισχύει το σύστημα των συνδυασμών, ψηφοδέλτια που έχουν σταυρούς προτιμήσεως περισσότερους από τον αριθμό των εκλεκτέων συμβούλων είναι έγκυρα και υπολογίζονται από τον αριθμό οι σταυροί

προτιμήσεως κατά σειρά της αναγραφής των ονομάτων των υποψηφίων, υπέρ των οποίων η προτίμηση, μέχρι του πιο πάνω αριθμού.

245.5. Άκυρα είναι τα ψηφοδέλτια που δεν πληρούν τους όρους της κατ' άρθρο 243 παρ. 3 αποφάσεως του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου καθώς και τα ψηφοδέλτια που φέρουν ενδείξεις που παραβιάζουν εμφανώς την μυστικότητα της ψηφοφορίας.

245.6. Στις συνεδριάσεις για την εκλογή προέδρου και μελών διοικητικού συμβουλίου πρέπει να μετάσχει στην ψηφοφορία το σαράντα τοις εκατό συν ένα τουλάχιστον του όλου αριθμού των εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Η ύπαρξη απαρτίας ελέγχεται στο τέλος της ψηφοφορίας από τον αριθμό των ψηφισάντων.

Ά ρ θ ρ ο 246

Επανάληψη εκλογών.

246.1. Εάν κατά την συνεδρίαση των εκλογών δεν προσέλθει προς ψηφοφορία ο απαιτούμενος κατά το προηγούμενο άρθρο παρ. 6 αριθμός μελών, επαναλαμβάνεται η εκλογή την επόμενη Κυριακή και καλούνται τα μέλη προς επαναληπτική ψηφοφορία από τον πρόεδρο, με δημοσίευση σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες τοπικές εφημερίδες ή με ατομικές προσκλήσεις.

246.2. Κατά την επαναληπτική εκλογή δεν απαιτείται η παρουσία του ελαχίστου αριθμού εκλογέων, σύμφωνα με το άρθρο 245 και η εκλογή διεξάγεται μεταξύ των αυτών υποψηφίων ή των ίδιων συνδυασμών, εκεί όπου ισχύει το σύστημα των συνδυασμών.

246.3. Εάν κατά την πρώτη Κυριακή των εκλογών κανένας από τους υποψηφίους προέδρους έλαβε την απόλυτη πλειοψηφία των εγκύρων ψήφων, επαναλαμβάνεται αυτή την επόμενη Κυριακή, χωρίς να

απαιτείται η παρουσία του εν άρθρου 245 παρ. 6 του παρόντος ελαχίστου αριθμού εκλογέων. Κατά την εκλογή αυτή υποψήφιοι πρόεδροι θεωρούνται μόνον οι κατά την πρώτη εκλογή, κατά σειρά, πλειοψηφήσαντες δύο κατ' ανώτατο όριο, εκλέγεται δε αυτός που θα πλειοψηφήσει.

246.4. Σε κάθε περίπτωση ισοψηφίας μεταξύ υποψηφίων προέδρων ή συμβούλων ενεργείται κλήρωση από την εφορευτική επιτροπή.

Άρθρο 247

Ποίοι εκλέγονται.

247.1. Στους δικηγορικούς συλλόγους που ισχύει το σύστημα του ενιαίου ψηφοδελτίου εκλέγονται σύμβουλοι όσοι έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης και μέχρι τον αριθμό των συμβούλων του συγκεκριμένου δικηγορικού συλλόγου. Οι υπόλοιποι υποψήφιοι θεωρούνται αναπληρωματικοί με τη σειρά του αριθμού των σταυρών προτίμησης. Σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση ενώπιον της εφορευτικής επιτροπής και αυτός που δεν κληρώθηκε γίνεται πρώτος αναπληρωματικός σύμβουλος.

247.2. Στους δικηγορικούς συλλόγους που εφαρμόζεται το σύστημα των συνδυασμών (άρθρο 242.3), η εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου γίνεται με το σύστημα της απλής αναλογικής. Οι θέσεις των συμβούλων κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων διαιρείται με τον αριθμό των θέσεων του διοικητικού συμβουλίου. Το πηλίκον αυτής της διαίρεσης και σε περίπτωση κλάσματος ο πλησιέστερος προς το κλάσμα ακέραιος αριθμός αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Αν το κλάσμα ισούται με το μισό της μονάδας, ως εκλογικό μέτρο θεωρείται ο

μεγαλύτερος ακέραιος αριθμός. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες θέσεις στο διοικητικό συμβούλιο, όσες φορές χωρεί το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε. Συνδυασμός, που περιλαμβάνει υποψηφίους λιγότερους από τις θέσεις που του ανήκουν, καταλαμβάνει τόσες μόνο θέσεις, όσοι είναι και οι υποψήφιοί του. Οι θέσεις που μένουν αδιάθετες από την πρώτη κατανομή, σύμφωνα με τα παραπάνω, κατανέμονται στη συνέχεια στους συνδυασμούς εκείνους που έχουν τα μεγαλύτερα κατά σειράν υπόλοιπα ψήφων, έστω και αν δεν κατέλαβαν έδρα από την πρώτη κατανομή. Σε περίπτωση ίσου αριθμού ψήφων γίνεται κλήρωση. Ο επικεφαλής συνδυασμού εκλέγεται σύμβουλος, αν ο συνδυασμός, στον οποίο ηγείται, καταλάβει μία τουλάχιστον έδρα από οποιαδήποτε κατανομή.

247.3. Η υπηρεσία του διοικητικού συμβουλίου που απέρχεται εξακολουθεί μέχρι τη συμπλήρωση και ανάληψη των καθηκόντων του από το νέο.

247.4. Το αποτέλεσμα της εκλογής με βάση το από την εφορευτική επιτροπή συντασσόμενο πρωτόκολλο διαλογής, κοινοποιείται από τον προεδρεύοντα προς τους εκλεγέντας πρόεδρο και τους συμβούλους και γνωστοποιείται προς το Υπουργείο της Δικαιοσύνης, που υποχρεούται να μεριμνήσει για την δημοσίευση των ονομάτων των εκλεγέντων, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας προς υποβολή ενστάσεως κατά του κύρους της εκλογής ή μετά την απόρριψη των υποβληθεισών.

Άρθρο 248

Ένσταση κατά του κύρους των εκλογών.

Κάθε μέλος του συλλόγου έχει το δικαίωμα να ασκήσει ένσταση κατά του κύρους των εκλογών εφόσον όμως έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του προς το σύλλογο μέχρι την ημέρα της υποβολής της ένστασης. Κατά τα λοιπά, ο τρόπος άσκησης, η προθεσμία, η διαδικασία της συζήτησης της ένστασης και όλα τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999).

Άρθρο 249

Παραίτηση ή θάνατος του προέδρου ή μη αποδοχή της εκλογής του.

Μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών από την κοινοποίηση του άρθρου 247.4 ο πρόεδρος που δεν αποδέχεται την εκλογή του πρέπει να δηλώσει έγγραφα τη μη αποδοχή της εκλογής του στον πρόεδρο του οικείου συλλόγου ή τον αναπληρωτή του. Στην περίπτωση που ο πρόεδρος που εκλέχθηκε δεν αποδέχεται την εκλογή του ή σε περίπτωση που κενωθεί η θέση του προέδρου λόγω θανάτου ή μεταγενέστερης παραίτησής του, τότε τα δύο (2) πρώτα έτη της θητείας του, διενεργούνται εκλογές με ανάλογη εφαρμογή των προηγούμενων διατάξεων. Σε περίπτωση που κενωθεί η θέση του προέδρου κατά το τελευταίο έτος της θητείας του, τότε τη θέση του την καταλαμβάνει ο αντιπρόεδρος ή αν δεν υπάρχει αντιπρόεδρος, ο αρχαιότερος κατά τη δικηγορική του υπηρεσία σύμβουλος. Τη θέση του συμβούλου αυτού την καταλαμβάνει ο πρώτος αναπληρωματικός σύμβουλος.

Άρθρο 250

**Μη αποδοχή της εκλογής του από σύμβουλο, θάνατος του ή
παραίτησή του.**

Αν κάποιος σύμβουλος που εκλέχθηκε δεν αποδέχεται την εκλογή του ή σε περίπτωση που κενωθεί μια θέση συμβούλου από οποιαδήποτε αιτία (θάνατος κλπ.), τη θέση του καταλαμβάνει ο πρώτος αναπληρωματικός.

Άρθρο 251

Ματαίωση των εκλογών ή ακύρωσή τους.

251.1. Αν δεν διεξαχθούν οι εκλογές για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθούν ή κενωθεί η θέση του προέδρου (άρθρο 249) ο κατάλογος των εκλογέων του άρθρου 241.1 συντάσσεται μέσα σε προθεσμία δέκα πέντε (15) ημερών από τη ματαίωση των εκλογών ή την ακύρωσή τους ή της κένωσης της θέσης του προέδρου. Η προθεσμία για την υποβολή υποψηφιοτήτων ορίζεται εικοσαήμερη από τη συντέλεση των γεγονότων αυτών και τέλος η συνεδρίαση για την εκλογή ενεργείται την πρώτη Κυριακή ύστερα από δέκα πέντε ημέρες από την ανακήρυξη των υποψηφίων. Οι διατάξεις των άρθρων 243 έως 248 εφαρμόζονται ανάλογα.

251.2. Η θητεία των μελών των διοικητικών συμβουλίων που εκλέγονται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο ανεξάρτητα από το χρόνο διενέργειας των εκλογών λήγει την ίδια ημέρα που θα έληγε η θητεία του συμβουλίου που θα εκλέγονταν κανονικά και σύμφωνα με τις προηγούμενες διατάξεις.

Άρθρο 252

Αποβολή της ιδιότητας του προέδρου ή του συμβούλου. Έκπτωση από το αξίωμα.

252.1. Αποβάλλει την ιδιότητα του προέδρου αυτοδίκαια:

- α) εκείνος που για οποιοδήποτε λόγο αποβάλλει την ιδιότητα του δικηγόρου,
- β) εκείνος που εκλέγεται βουλευτής ή ευρωβουλευτής,
- γ) εκείνος που τιμωρήθηκε τελεσίδικα με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης.

252.2. Στις περιπτώσεις της αυτοδίκαιης απώλειας της ιδιότητας του προέδρου ή του συμβούλου, ειδοποιείται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση από το διοικητικό συμβούλιο του οικείου δικηγορικού συλλόγου το Υπουργείο Δικαιοσύνης και ενεργούνται όσα ορίζονται στο άρθρο 249 του παρόντος.

252.3. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του οικείου δικηγορικού συλλόγου δύναται να κηρυχθεί έκπτωτος από το αξίωμα του προέδρου ή του συμβούλου:

- α) εκείνος που αποδέχθηκε θέση ή αξίωμα που συνεπάγεται, σύμφωνα με το άρθρο 35 του παρόντος ολική αναστολή του λειτουργήματος του δικηγόρου και
- β) εκείνος που αδικαιολόγητα απουσιάζει τουλάχιστον από τρεις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου.

252.4. Αν με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του οικείου δικηγορικού συλλόγου ο πρόεδρος ή ο σύμβουλος που αποδέχθηκε θέση ή αξίωμα που συνεπάγεται ολική αναστολή του λειτουργήματος, κριθεί ως διατηρητέος, τότε αυτός τελεί σε αναστολή της άσκησης του αξιώματος για όσο χρόνο διατελεί σε αναστολή του λειτουργήματος του δικηγόρου.

Άρθρο 253**Παραίτηση από το αξίωμα.**

Ο πρόεδρος ή ο σύμβουλος δικαιούνται να παραιτηθούν από το αξίωμα. Η παραίτηση υποβάλλεται έγγραφα στο διοικητικό συμβούλιο του συλλόγου. Η απόφαση της αποδοχής της παραίτησης διαβιβάζεται στο υπουργείο Δικαιοσύνης για τις δικές του ενέργειες.

Άρθρο 254**Η παροχή των υπηρεσιών είναι άμισθη. Πότε έμμισθη.**

Οι υπηρεσίες του προέδρου και του συμβούλου είναι άμισθες. Δύναται όμως το διοικητικό συμβούλιο στους δικηγορικούς συλλόγους που αριθμούν τουλάχιστον 1000 μέλη, ν' αποφασίσει τη χορήγηση μηνιαίας αποζημίωσης στο πρόεδρο η οποία ισούται τουλάχιστον με τις κάθε φύσεως αποδοχές του προέδρου εφετών.

Άρθρο 255**Συγκρότηση σε σώμα των εκλεγέντων. Τα αξιώματα.**

255.1. Ο πρόεδρος που εκλέχθηκε ή αν αυτός κωλύεται ή αμελεί, ο αρχαιότερος στη δικηγορική υπηρεσία εκλεγείς σύμβουλος, καλεί μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των εκλογών (άρθρο 247.4) το συμβούλιο για να εκλέξει αντιπρόεδρο, γενικό γραμματέα και ταμία.

255.2. Αν υπάρξει απαρτία το συμβούλιο εκλέγει με μυστική ψηφοφορία και απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων:

α) το γενικό γραμματέα, β) τον ταμία και γ) έναν αντιπρόεδρο, αν το συμβούλιο αποτελείται από δέκα πέντε μέλη μαζί με τον πρόεδρο ή δυο αντιπροέδρους αν ο σύλλογος αποτελείται από 1500 μέλη τουλάχιστον.

255.3. Ο αντιπρόεδρος, ο γενικός γραμματέας και ο ταμίας εκλέγονται για ολόκληρη τριετία.

Άρθρο 256

Αναβολή ψηφοφορίας.

Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν παρευρεθούν κατά την πρώτη συνεδρίαση όλοι οι εκλεγέντες σύμβουλοι ή ματαιωθεί η συνεδρίαση, ο προεδρεύων καλεί αμέσως το συμβούλιο για νέα, μέσα σε επτά ημέρες συνεδρίαση. Στη συνεδρίαση αυτή για να υπάρξει απαρτία απαιτείται η παρουσία 50 + 1 των εκλεγέντων συμβούλων. Αν και πάλι δεν επιτευχθεί απαρτία ή ματαιωθεί η συνεδρίαση, ο προεδρεύων καλεί αμέσως για νέα συνεδρίαση μέσα σε επτά ημέρες και αν και πάλι δεν επιτευχθεί απαρτία, ο προεδρεύων καλεί ονομαστικά τους συμβούλους σε νέα συνεδρίαση μέσα σε επτά ημέρες και αν και πάλι δεν υπάρξει απαρτία ή ματαιωθεί η συνεδρίαση, εκείνοι οι σύμβουλοι που δεν προσέλθουν αδικαιολόγητα θεωρούνται ότι παραιτήθηκαν και εφαρμόζεται το άρθρο 253 του παρόντος. Το αδικαιολόγητο ή δικαιολογημένο της απουσίας κρίνεται από τον πρόεδρο ή τον προεδρεύοντα αμετάκλητα.

Άρθρο 257

Ανυπαρξία απόλυτης πλειοψηφίας.

257.1. Αν κατά την συνεδρίαση για την εκλογή του αντιπροέδρου, του γενικού γραμματέα και του ταμία δεν σχηματισθεί απόλυτη πλειοψηφία (άρθρο 255 και επ.) η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται για δεύτερη φορά. Αν και πάλι δεν επιτευχθεί απόλυτη πλειοψηφία και είναι παρόντες όλοι οι σύμβουλοι και ο πρόεδρος, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται αμέσως για τρίτη φορά. Σε μια τέτοια περίπτωση εκλέγονται οι υποψήφιοι με σχετική πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση.

257.2. Αν όμως στην τρίτη ψηφοφορία απουσιάζει έστω και ένας σύμβουλος, τότε το συμβούλιο καλείται να συνεδριάσει την επομένη ημέρα οπότε και επαναλαμβάνεται η εκλογή. Αν δεν επιτευχθεί απόλυτη πλειοψηφία σε δύο εκλογές, τότε εκλέγονται όσοι πλειοψηφήσουν σχετικά με την τρίτη ψηφοφορία. Σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση.

257.3. Αν κατά τη διάρκεια της θητείας κενωθεί μια θέση από τα αξιώματα, τότε με την ίδια διαδικασία εκλέγεται άλλος σύμβουλος για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας.

Άρθρο 258

Οι συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου. Απαρτία.

Το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου, ο οποίος οφείλει να το συγκαλεί αν ζητηθεί έγγραφα από το 1/5 των μελών του. Το συμβούλιο για να συνεδριάσει πρέπει να βρίσκεται σε απαρτία για την οποία απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία των μελών του με βάση τον αριθμό των συμβούλων στον οποίο προστίθεται και ο πρόεδρος.

Άρθρο 259**Το υπαλληλικό προσωπικό.**

Το διοικητικό συμβούλιο διορίζει τους υπαλλήλους του συλλόγου από τα μέλη του ή από τρίτους καθώς και το υπηρετικό προσωπικό. Δύναται επίσης κάθε σύλλογος να προσλαμβάνει διευθυντή των υπηρεσιών του. Η ιδιότητα του υπαλλήλου του δικηγορικού συλλόγου δεν είναι ασυμβίβαστη με ιδιότητα του δικηγόρου. Τα καθήκοντα των υπαλλήλων του συλλόγου, του υπηρετικού προσωπικού και του διευθυντή, ορίζονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 260**Συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου και πρακτικά των συνεδριάσεων.**

Για τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου τηρούνται σε ιδιαίτερο βιβλίο περιληπτικά πρακτικά που θεωρούνται, εγκρίνονται και υπογράφονται από τον πρόεδρο και το γενικό γραμματέα. Κυρίως στα πρακτικά καταχωρούνται οι αποφάσεις και οι συζητήσεις αν το ζητήσει ένα μέλος. Καταχωρούνται επίσης οι γνώμες της μειοψηφίας εφόσον ζητηθεί.

Άρθρο 261**Έκθεση πεπραγμένων.**

Στο τέλος της θητείας του και πριν λήξει η προθεσμία για την υποβολή υποψηφιοτήτων, το διοικητικό συμβούλιο δύναται να συντάσσει

έκθεση για τα πεπραγμένα του η οποία στέλνεται στα μέλη. Η έκθεση των πεπραγμένων μπορεί να γίνει και σε έκτακτη γενική συνέλευση.

Άρθρο 262

Εκπροσώπηση του συλλόγου. Ο πρόεδρος.

262.1. Ο πρόεδρος διευθύνει τις συνεδριάσεις της γενικής συνέλευσης και του διοικητικού συμβουλίου και εκπροσωπεί το σύλλογο ενώπιον κάθε δικαστικής ή άλλης αρχής και κάθε τρίτου.

262.2. Αν κωλύεται ο πρόεδρος, αναπληρώνεται από τον αντιπρόεδρο. Αν δεν υπάρχει αντιπρόεδρος τότε αναπληρώνεται από τον αρχαιότερο κατά τη δικηγορική υπηρεσία σύμβουλο. Απαγορεύεται όμως να συμπίπτει η ιδιότητα του προεδρεύοντος και του ταμία του συλλόγου.

262.3. Ο πρόεδρος ασκεί τα δικαιώματα και καθήκοντα που αναφέρονται στον παρόντα Κώδικα και φροντίζει για την εκτέλεση των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων και του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 263

Θέση προέδρου και συμβούλων στις τελετές.

Στις επίσημες τελετές, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου των δικηγορικών συλλόγων τάσσονται στην Αθήνα αμέσως μετά τους αρεοπαγίτες, στις πόλεις όπου εδρεύει εφετείο αμέσως μετά τους εφέτες και στις πόλεις όπου εδρεύει πρωτοδικείο, αμέσως μετά τους πρωτοδίκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ

Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδας.

Άρθρο 264

Σύνθεση της Ολομέλειας.

Ανώτατο συντονιστικό όργανο των δικηγορικών συλλόγων είναι η «Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας». Η ολομέλεια εδρεύει στην Αθήνα στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και εξυπηρετείται από δικό της προσωπικό. Μέλη της ολομέλειας είναι οι πρόεδροι των δικηγορικών συλλόγων της χώρας και διευθύνεται από τριμελές προεδρείο που αποτελείται από τους προέδρους των δικηγορικών συλλόγων Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Πειραιά. Πρόεδρος αυτής είναι ο πρόεδρος του δικηγορικού συλλόγου Αθήνας, ο οποίος την εκπροσωπεί. Πόροι της ολομέλειας είναι η ετήσια συνδρομή των δικηγορικών συλλόγων της χώρας, που καθορίζεται κάθε φορά με απόφαση της.

Άρθρο 265

Σκοπός της Ολομέλειας.

Σκοπός της ολομέλειας είναι ο συντονισμός της δραστηριότητας των δικηγορικών συλλόγων για ζητήματα που αφορούν τους δικηγόρους και η εκπροσώπηση του δικηγορικού σώματος. Ιδίως έργο της ολομέλειας είναι:

- α) Η μελέτη και επεξεργασία θεμάτων σχετικών με τη νομοθεσία και τη νομολογία.
- β) Η μέριμνα για ζητήματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία της δικαιοσύνης και την άσκηση της δικηγορίας.

- γ) Η παρέμβαση σε ζητήματα εθνικής ή κοινωνικής σημασίας.
- δ) Η δημιουργία και λειτουργία από την ίδια ή σε συνεργασία με άλλους, κρατικούς ή μη φορείς, τράπεζας νομικών πληροφοριών.
- ε) Η εκπροσώπηση του δικηγορικού σώματος ενώπιον των αρχών, των διεθνών οργανισμών και των οργάνων των ευρωπαϊκών κοινοτήτων και
- στ) Η οργάνωση συνεδρίων των δικηγορικών συλλόγων της χώρας.

Ά ρ θ ρ ο 266

Σύγκληση της Ολομέλειας.

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδας καλείται σε συνεδρίαση κάθε τρίμηνο και πάντοτε με έγγραφη πρόκληση του προέδρου της (τακτική συνεδρίαση). Ο πρόεδρος συγκαλεί την Ολομέλεια και σε έκτακτες συνεδριάσεις, είτε κατά την ελεύθερη κρίση του είτε με αίτηση των δύο άλλων μελών του προεδρείου είτε με έγγραφη αίτηση που απευθύνεται προς αυτόν και υπογράφεται από δέκα (10) τουλάχιστον μέλη στην οποία αναφέρονται τα θέματα με τα οποία θα ασχοληθεί η Ολομέλεια. Η έγγραφη πρόσκληση που αποστέλλεται τουλάχιστον πριν οκτώ (8) ημέρες στους δικηγορικούς συλλόγους αναφέρει, το χρόνο και τόπο που θα συνέλθει η Ολομέλεια και τα προς συζήτηση θέματα (ημερήσια διάταξη) για τα οποία ορίζονται εισηγητές που είναι πάντοτε μέλη (πρόεδροι) της Ολομέλειας. Εξαιρετικά όμως επιτρέπεται να ορισθούν ως Εισηγητές και μέλη των διοικητικών συμβουλίων ή μέλη απλώς των δικηγορικών συλλόγων, εφόσον πρόκειται για θέματα που προϋποθέτουν και απαιτούν ειδικές γνώσεις και ειδική ενασχόληση με αυτά κατά την κρίση του προεδρείου της Ολομέλειας.

Άρθρο 267**Συνεδρίαση της Ολομέλειας.**

Στην Ολομέλεια προεδρεύει ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και σε περίπτωση κωλύματος ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης και αν αυτός κωλύεται, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά. Δικαίωμα συμμετοχής στην Ολομέλεια έχουν μόνο οι Πρόεδροι των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδας ή οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους. Σε περίπτωση κωλύματος του προέδρου, εκπροσωπείται από νόμιμα εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο των μελών του Δ.Σ. του οικείου συλλόγου. Το προεδρείο της Ολομέλειας δύναται κατά την κρίση του και εφόσον ο χρόνος το επιτρέπει, να δώσει το λόγο σε εκπροσώπους Υπουργείων και Αρχών και γενικά σε τρίτα πρόσωπα.

Άρθρο 268**Απαρτία της Ολομέλειας.**

Η Ολομέλεια βρίσκεται σε απαρτία εφ' όσον είναι παρόντα τουλάχιστον τα 3/5 των μελών της. Η απαρτία διαπιστώνεται κατά την έναρξη της συνεδριάσεως με ονομαστική εκφώνηση των ονομάτων των μελών της Ολομέλειας από τον πρόεδρό της.

Άρθρο 269**Οι αποφάσεις της Ολομέλειας.**

Οι αποφάσεις λαμβάνονται με ονομαστική ψηφοφορία και απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και δεσμεύουν τα όργανα των δικηγορικών συλλόγων της χώρας. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

Ά ρ θ ρ ο 270

Κανονισμός λειτουργίας της Ολομέλειας.

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος εγκρίνει τον κανονισμό λειτουργίας τους. Ο κανονισμός λειτουργίας της ολομέλειας συντάσσεται από πενταμελή επιτροπή που εκλέγεται από μέλη της.

Ά ρ θ ρ ο 271

Τα συνέδρια των δικηγορικών συλλόγων.

271.1. Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας οργανώνει κάθε τριετία τουλάχιστον πανελλήνιο συνέδριο, το οποίο σκοπό έχει τη λήψη αποφάσεων σε θέματα που αναφέρονται στη δικαιοσύνη, τη δικηγορία, τη νομοθεσία και νομολογία, τους θεσμούς της οργάνωσης και άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος και σε θέματα γενικότερου εθνικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος. Σύεδροι είναι οι πρόεδροι και τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των δικηγορικών συλλόγων, δικαίωμα όμως παρέμβασης έχουν και εκπρόσωποι συνδικαλιστικών δικηγορικών παρατάξεων.

271.2. Με απόφαση της Ολομέλειας ορίζεται επταμελής επιτροπή, η οποία συντάσσει τον κανονισμό του συνεδρίου, που ορίζει χρόνο και τόπο διοργάνωσης, την ημερησία διάταξη, τους εισηγητές και τα μέλη

επιτροπών επεξεργασίας των θεμάτων αυτής, τον τρόπο παρέμβασης των συνδικαλιστικών δικηγορικών παρατάξεων και γενικά ό,τι αφορά στη διεξαγωγή του συνεδρίου. Εισηγητές και μέλη των επιτροπών μπορούν να ορισθούν και δικηγόροι μη μέλη των διοικητικών συμβουλίων των δικηγορικών συλλόγων. Ο κανονισμός αυτός εγκρίνεται από την ολομέλεια και η εφαρμογή του ανατίθεται στο προεδρείο το οποίο αποτελείται από τον πρόεδρο της Ολομέλειας και τα μέλη που εκλέγονται από τους συνέδρους.

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ά ρ θ ρ ο 272

Η εκλογή των μελών της και η λειτουργία της.

272.1. Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων εκλέγει με μυστική ψηφοφορία, στην πρώτη μετά τη συγκρότηση της συνεδρίαση, συντονιστική επιτροπή, η οποία αποτελείται από τους προέδρους των δικηγορικών συλλόγων Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Πειραιά και από δέκα (10) προέδρους δικηγορικών συλλόγων.

272.2. Η συντονιστική επιτροπή εδρεύει στην Αθήνα και εξυπηρετείται από το διοικητικό προσωπικό της ολομέλειας, διευθύνεται δε από τον πρόεδρο του δικηγορικού συλλόγου Αθήνας, ο οποίος συγκαλεί και τις συνεδριάσεις της σε τακτά διαστήματα.

272.3. Η συντονιστική επιτροπή συγκαλείται επίσης με αίτηση πέντε (5) τουλάχιστο μελών της, βρίσκεται δε σε απαρτία όταν παρίστανται στις συνεδριάσεις της τουλάχιστον επτά από τα μέλη της και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της.

272.4. Έργο της συντονιστικής επιτροπής είναι η αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων και όσων αναθέτει σ' αυτήν η ολομέλεια, η οργάνωση των συνεδριάσεων της ολομέλειας και η εκτέλεση των αποφάσεων της.

272.5. Οι διατάξεις για τη λειτουργία της Ολομέλειας των Προέδρων και των διοικητικών συμβουλίων των δικηγορικών συλλόγων ισχύουν αναλογικά και για τη συντονιστική επιτροπή.